

Llibre d'estil de

sostenible

Revista de la **xarxa** de ciutats i pobles cap a la sostenibilitat

Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

Aquest document **Llibre d'estil de Sostenible.cat** ha estat elaborat a proposta de la Secretaria tècnica de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat i el Consell de redacció de Sostenible.cat

Autors:

Estudi Ramon Folch (ERF)
Lídia Hervàs, Cap de redacció de Sostenible.cat
Gemma Garrigosa Alegre. Filòloga catalana

Coordinació:

Ivan Capdevila, ERF
Inma Pruna, Gonçal Luna i Enric Coll, Secretaria Tècnica de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat
Oficina tècnica d'Educació i Promoció Ambiental de la Diputació de Barcelona

Podeu trobar aquest DOCUMENT DE TREBALL a la web de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat: www.diba.cat/xarxasost (Materials elaborats per la Xarxa) i a Sostenible.cat

Barcelona, abril del 2017

LLIBRE D'ESTIL

SOSTENIBLE

ÍNDEX

A. GUIA EDITORIAL.....	5
A.1. PRINCIPIS DE SOSTENIBLE	6
A.1.1. <i>Missió</i>	6
A.1.1.1 Mitjà de comunicació de la Xarxa	6
A.1.1.2 Informar i transformar.....	7
A.1.1.3 Servei públic.....	7
A.1.1.4 Dret a la informació	7
A.1.2. <i>Responsabilitat editorial</i>	7
A.1.3. <i>Responsabilitat social corporativa</i>	8
A.1.4. <i>Universalitat i accessibilitat</i>	8
A.1.5. <i>Qualitat</i>	8
A.1.6. <i>Publicitat</i>	9
A.1.7. <i>Àmbit geogràfic</i>	9
A.1.8. <i>Relacions amb la societat</i>	9
A.1.8.1 Relació amb el món local i la Xarxa.....	10
A.1.8.2 Relació amb altres institucions públiques.....	10
A.1.8.3 Relació amb els partits polítics.....	10
A.1.8.4 Relació amb les empreses	11
A.1.8.5 Relació amb el tercer sector ambiental de Catalunya	11
A.1.8.6 Relació amb les universitats i els centres o les institucions de recerca	12
A.2. PRÀCTICA PROFESSIONAL A SOSTENIBLE	13
A.2.1. <i>Codi deontològic i ètic de la pràctica periodística</i>	13
B. GUIA DE REDACCIÓ.....	16
B.1. MANUAL D'ESTIL.....	17
B.1.1. <i>Normes bàsiques de l'estil de redacció</i>	17
B.1.1.1 El tractament de l'ús de la persona a les notícies	17
B.1.1.2 Les referències temporals.....	18
B.1.1.3 El llenguatge no sexista.....	19
B.1.1.4 Ús d'algunes designacions	21
B.1.1.5 Referències institucionals.....	23
B.1.1.6 Els enllaços	24
B.1.1.7 La signatura de les notícies	25
B.1.2. <i>Tipologia d'informacions a Sostenible</i>	26
B.1.2.1 Textos periodístics informatius	26
B.1.2.2 Textos periodístics interpretatius i d'opinió	31

B.2. LA LENGUA A SOSTENIBLE.....	34
<i>B.2.1. Les variants dialectals del català.....</i>	<i>34</i>
<i>B.2.2. Model de llengua.....</i>	<i>34</i>
B.2.2.1. Criteri general: varietat estàndard de la llengua	34
<i>B.2.3. Qüestions gramaticals.....</i>	<i>37</i>
B.2.3.1 Adverbis	37
B.2.3.2. Articles i preposicions	38
B.2.3.3 Verbs.....	44
B.2.3.4 Els signes de puntuació.....	46
B.2.3.5 Criteris d'ús de la cursiva, les cometes i la negreta	49
B.2.3.6 Criteris d'ús de majúscules, minúscules i versaletes	51
B.2.3.7 Criteris per a l'escriptura de números i de nombres o quantitats dins d'un text	55
<i>B.2.4. UNES QUANTES QÜESTIONS DE SINTAXI.....</i>	<i>57</i>
B.2.4.1 Oracions i connectors	57
B.2.4.2 Altres dubtes freqüents.....	58
B.2.4.3 La nova Gramàtica de la llengua catalana	59
C. GUIA VISUAL	62
C.1. ESTIL VISUAL.....	63
<i>C.1.1. Introducció.....</i>	<i>63</i>
<i>C.1.2. Imatge corporativa de Sostenible .....</i>	<i>63</i>
C.1.2.1. Tipografia	63
C.1.2.2. Colors.....	64
<i>C.1.3. Estructura general de la pàgina.....</i>	<i>65</i>
C.1.3.1. Elements comuns a totes les pàgines	66
C.1.3.2. Estructures bàsiques del contenidor de continguts	69
C.1.3.3. Estructures bàsiques en peces d'informació	71
C.1.3.4. La Portada	75
C.1.3.5. La Reflexió	77
C.1.3.6. Territori.....	78
C.1.3.7. Recursos.....	79
C.1.3.8. Especials.....	80
C.1.3.9. La Peça d'informació	81
C.1.3.10. El Butlletí.....	87
<i>C.1.4. Ús i proporció de les imatges.....</i>	<i>91</i>
C.1.4.1. Imatges per a les peces d'informació	92
C.1.4.2. Imatges per al Slider de la Portada	93

C.1.4.3. Imatges per als Autors	93
C.1.4.4. Imatge destacada per a la pàgina 'Especials'	93
C.1.4.6. Imatges per al Butlletí.....	94
<i>C.1.5. Ús i proporció de les icones .....</i>	<i>95</i>
C.1.5.1. Galeria d'icones.....	96
<i>C.1.6. Pautes d'estil per a audiovisuals.....</i>	<i>97</i>
C.1.6.1. Grafisme	98
C.1.6.2. Vídeos de producció pròpia.....	99
C.1.6.3. Vídeos de producció aliena.....	104
<i>C.1.7. Definició d'un estil per infografies .....</i>	<i>105</i>
C.1.7.1. Beneficis de l'ús d'infografies	105
C.1.7.2. Tipus d'infografies.....	105
<i>C.1.8. Disseny de destacats de text.....</i>	<i>109</i>

D. GUIA DE XARXES SOCIALS..... 110

D.1. Introducció	111
D.2. Principis bàsics de presència de Sostenible amb els lectors a les xarxes.....	112
D.3. Els perfils de Sostenible	112
D.4. Criteris d'actuació a les xarxes socials	113
<i>D.4.1. A qui ens dirigim?.....</i>	<i>113</i>
<i>D.4.2. A qui seguim?.....</i>	<i>113</i>
<i>D.4.3. Idioma.....</i>	<i>113</i>
<i>D.4.4. Contingut.....</i>	<i>113</i>
<i>D.4.5. Imatges i vídeos.....</i>	<i>114</i>
<i>D.4.6. Periodicitat i horaris.....</i>	<i>114</i>
<i>D.4.7. Hashtags i etiquetes.....</i>	<i>116</i>
<i>D.4.8. Comentaris i interaccions.....</i>	<i>116</i>
<i>D.4.9. Avaluació.....</i>	<i>116</i>

Introducció

La idea d'elaborar aquest llibre d'estil de la revista digital Sostenible.cat (d'ara endavant Sostenible) respon a la necessitat d'establir uns criteris generals i recomanacions pràctiques que assegurin la qualitat dels continguts de la revista digital i facilitin la tasca de tots els professionals involucrats en la seva elaboració.

Els llibres d'estil són organismes vius. En aquest cas després de 18 anys d'història -16 en format digital- la publicació vol recollir per escrit una forma de fer pròpia de Sostenible i establir una base filosòfica i tècnica que s'haurà d'anar transformant i enriquint amb l'evolució de la revista i el propi ús del llibre d'estil. Aquesta és la nostra voluntat. En l'ajust del llibre és necessari el treball conjunt dels professionals que el posen en pràctica i si s'escau dels lingüistes, dissenyadors gràfics o gestors de xarxes socials que poden intervenir en un moment donat per fer un seguiment.

Entendre el llibre com un organisme viu té encara més sentit, en tant que Sostenible engega una nova època amb una nova eina visual que s'està definint i una nova manera de treballar, col·laborativament amb l'equip tècnic de la Diputació de Barcelona i amb un grup nou de professionals a través de blocs d'opinió. Aquesta nova situació pot portar reptes futurs que encara no contemplem.

En tot cas, aquest vol ser un manual complet per un millor ús i aprofitament del mitjà digital.

Aquest llibre, doncs, pretén dotar l'equip de redacció i els col·laboradors del mitjà d'un instrument que els ajudi a seguir una línia coherent d'estil i tria de continguts. També vol ser una guia per utilitzar la llengua catalana correctament i adequadament, i corregir de forma fàcil i senzilla les errades més habituals que es cometien en l'àmbit del llenguatge periodístic.

Es tracta d'una eina de consulta que vol marcar la línia de continguts i estil de Sostenible i donar solució als dubtes més freqüents amb què es troben els informadors, com ara qüestions de criteri editorial, redacció, d'usos lingüístics etc. Vol ser també una eina pel Consell de Redacció a l'hora de dissenyar els continguts de la revista.

A. GUIA EDITORIAL

A.1. PRINCIPIS DE SOSTENIBLE

A.1.1. Missió

A.1.1.1 Mitjà de comunicació de la Xarxa

Sostenible naix com a mitjà de comunicació de la [Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat](#). La Xarxa és una associació de municipis amb un fort compromís amb el canvi de model cap a la Sostenibilitat. Fou creada l'any 1997 i compta amb 282 ens locals adherits, incloses les quatre diputacions catalanes i la presència com a membre observador de la Generalitat de Catalunya, de tal manera que és l'espai referent i de trobada de l'administració local a Catalunya en matèria de sostenibilitat. La Xarxa rep el suport econòmic de la Diputació de Barcelona, entre altres coses, per a la publicació de Sostenible.

Sostenible és doncs un mitjà de comunicació de la Xarxa, en el sentit ampli del terme, ja que està conformat per una web i les diferents xarxes socials associades. L'objectiu d'aquest mitjà és, en primer lloc, comunicar tot allò que succeeix i té relació amb la Xarxa.

Aquest paper té dues vessants. D'una banda té un espai privilegiat a la publicació tot allò que té a veure amb la feina de la Xarxa i dels diferents municipis que la conformen. D'altra banda va nàixer –i encara ho és, en gran mesura– per ser una publicació per compartir reflexions, iniciatives, bones pràctiques i eines que poden inspirar als ajuntaments i als propis tècnics en la recerca de l'excel·lència.

No obstant, les circumstàncies des del naixement de Sostenible han canviat molt. Avui dia els ajuntaments han incorporat departaments de premsa, s'han dotat d'espais diversos per divulgar el seu treball i participen, abastament, en les xarxes socials. Al mateix temps, la Xarxa en aquests últims anys s'ha dotat d'altres canals de comunicació i intercanvi d'informació.

Dintre d'aquest nou ecosistema comunicatiu de la Xarxa, Sostenible ha anat redefinint el seu espai, i avui, sense deixar de ser un mitjà de comunicació de la Xarxa, és una publicació adreçada principalment al ciutadà i en segon lloc al món local. Així doncs, conforma un espai virtual, al voltant del qual es mouen els membres

de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, però també membres de la universitat, tècnics, professionals, investigadors, empresaris i tot tipus de persones interessades en el sostenibilisme.

A.1.1.2 Informar i transformar

La informació té com a marca d'identitat una perspectiva local i una vocació d'universalitat. Vol esperonar a l'anàlisi, la reflexió i l'acció de ciutadans i governs. Una marca identitària de primer ordre és la transferència d'opinió i bones pràctiques. El seu objectiu és informar i transformar.

Per tant, una part de la Missió de Sostenible és ser un suport de primer ordre a la gestió ambiental local i un instrument de transformació de les ciutats.

A.1.1.3 Servei públic

En compliment de la seva missió de servei públic, Sostenible garanteix l'accés de la ciutadania a la informació i l'educació ambiental.

Sostenible prioritza els continguts informatius i educatius de qualitat, i de promoció de la sostenibilitat.

Aquest compromís conviu amb la voluntat d'afavorir la intercomunicació entre els diferents agents protagonistes del canvi de paradigma, arreu dels països i territoris de parla catalana, possibilitant la consolidació d'un espai comú i l'alfabetització dels ciutadans en termes de sostenibilitat, sense renunciar a àmbits lingüístics més amplis.

A.1.1.4 Dret a la informació

L'accés a la informació és una eina fonamental per la construcció de la ciutadania, entesa com a element crític, imprescindible en democràcia i indispensable en la transformació de ciutats i estats cap a la sostenibilitat.

Sostenible garanteix el dret a la informació de la ciutadania, en temes ambientals, que tenen repercussió directa en la seva salut i el seu futur. Prioritzem per tants els continguts informatius i educatius posem a l'abast de la societat una informació independent, plural i veraç.

A.1.2. Responsabilitat editorial

Rebutgem produir i difondre continguts que vulnerin la legislació vigent o que contradiguin els principis recollits en aquest llibre d'estil.

Som responsables dels continguts que difonem a través de la revista digital independentment que siguin de producció pròpia, adquirida o compartida.

No ens fem responsables de les opinions que formulen els lectors a través de les diverses plataformes de participació que posem a la seva disposició. Tot i això, evitem difondre continguts contraris a la convivència i el respecte, segons la legislació vigent.

A.1.3. Responsabilitat social corporativa

Sostenible assumeix les seves responsabilitats socials més enllà de les obligacions que li són pròpies i es compromet a difondre continguts destinats a millorar la relació de les persones i les institucions amb el medi i, especialment l'ús i gestió de recursos i energia, sent un actor més de la transició energètica i el canvi de paradigma econòmic cap a la sostenibilitat.

A.1.4. Universalitat i accessibilitat

Els continguts que difonem s'adrecen a tota la ciutadania, sense excloure persones ni segments socials per qualsevol motiu o circumstància. Treballem per consolidar un espai català de comunicació ambiental i per ser un referent en aquest marc.

Garantim que tota la ciutadania pugui accedir als nostres continguts. Sostenible, com a revista digital dins l'entorn digital de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, s'adequa als criteris d'accessibilitat fixats per la legislació vigent, amb l'objectiu de facilitar l'accés als seus continguts al major nombre de persones possible, especialment les persones amb discapacitats i les persones grans.

Per tal d'assolir aquest objectiu, s'han seguit les pautes WCAG 1.0 (Web Content Accessibility Guidelines, versió 1.0) establertes pel grup de treball WAI (Web Accessibility Initiative) del W3C (World Wide Web Consortium), de nivell AA.

S'acompleixen els estàndards i recomanacions del W3C pel que fa a XHTML 1.0 i CSS 2, la qual cosa garanteix la compatibilitat entre plataformes i versions dels navegadors web i permet separar l'estructura de la presentació dels continguts.

A.1.5. Qualitat

Ens comprometem a oferir uns continguts de qualitat amb vocació divulgadora i formativa. Amb aquesta

finalitat la direcció científica de la revista i l'oficina tècnica de la Xarxa fan un control constant tant dels processos com dels recursos emprats en la producció i difusió de continguts.

El control de la qualitat, així com el compliment de la línia editorial, formen part també de la tasca del Consell de redacció.

A.1.6. Publicitat

Sostenible no admet publicitat, ni de manera directa, ni de manera vetlada, a través de petició d'entrevistes o la publicació d'articles, etc.

A.1.7. Àmbit geogràfic

L'àmbit geogràfic natural de Sostenible és Catalunya i molt especialment els municipis de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat. No obstant, el seu àmbit està marcat per la llengua de comunicació i abraça el País Valencià i les Illes Balears. La informació que es genera a aquest territoris també té cabuda a Sostenible, el pes que tingui dependrà del nombre de lectors o influència que la revista pugui arribar a tenir a aquests territoris.

És també rellevant tot el que passa en aquest àmbit a l'Estat espanyol, marc legal en moltes ocasions. I allò que esdevé a la Unió Europea, sobretot allò relacionat amb iniciatives de caire municipalista, com el *Covenant of Mayors* o d'àmbit legislatiu, així com de bones practiques o iniciatives que puguin ser interessants a Catalunya.

Tindran també espai, amb menor freqüència, notícies d'àmbit internacional rellevants.

A.1.8. Relacions amb la societat

Sostenible és una publicació de referència en l'àmbit de la informació ambiental. Ho és en part per ser pionera, però sobretot per l'esforç dedicat als continguts propis respecte a l'anàlisi de la realitat des d'un nou paradigma sostenibilista, la reflexió i el pensament. Això ha permès teixir una xarxa activa d'agents que alimenten la revista i la consideren una garantia d'informació per saber moure's en el canvi de paradigma al que estem assistint.

La relació amb aquests agents socials ha de ser fluida, seguint els següents principis.

A.1.8.1 Relació amb el món local i la Xarxa

Sostenible està al servei dels ajuntaments de la Xarxa per difondre les seves iniciatives en l'àmbit de la sostenibilitat. I al mateix temps és un repositori de bones pràctiques, recursos etc, a l'abast dels tècnics i responsables municipals. D'acord amb la missió de Sostenible, hi haurà sempre una atenció especial a totes les informacions que es generen des del món municipal, i des dels seus òrgans de representació i agrupació i una voluntat d'aprofundiment en aquells temes que poden oferir un guiatge al món local en el seu conjunt o que siguin més valuoses per la societat. Aquest paper és fonamental per la publicació, que d'aquesta manera cobreix un buit informatiu, ja que aquestes informacions no solen ser publicades als mitjans generalistes.

En aquest sentit, l'equip de redacció estarà atent a les indicacions dels tècnics de la Xarxa respecte a convocatòries o informacions d'interès en aquest àmbit que pugin generar especials, reportatges, entrevistes, o que necessitin una dedicació específica.

Caldrà posar atenció en iniciatives valuoses que es generen a municipis o àmbits amb menys recorregut i recursos, evitant centrar tota l'atenció en aquelles ciutats i grans municipis que tenen polítiques ambientals amb més pes, capacitat de lideratge i més recursos comunicatius.

A.1.8.2 Relació amb altres institucions públiques

Les institucions públiques catalanes, com la Generalitat de Catalunya, les diputacions, consells comarcals, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i en especial, aquelles que es dediquen preferentment a l'àmbit de la sostenibilitat (Oficina Catalana de Canvi Climàtic, Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible, Institut Català d'Energia, etc.), seran una font de primer ordre de tota mena d'informacions per a Sostenible. Caldrà, com es veurà a la Guia de redacció, evitar el to institucional i en ocasions, marcadament polític, que solen tenir les informacions que provenen d'institucions públiques.

En aquest cas, la Xarxa serà, pel seu àmbit d'actuació, l'entitat de referència. I en especial totes les iniciatives ambientals amb més rellevància com el Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses pel clima i l'energia.

A.1.8.3 Relació amb els partits polítics

Sostenible, per la seva situació, com a mitjà de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, ha de ser extremadament curós en aquella informació que involucri a partits polítics.

En general no es difondran informacions que derivin de grups polítics. En cas d'informar d'alguna activitat

relacionada amb la participació de partits, com ara taules rodones o debats, caldrà tenir una posició d'equidistància amb tots ells.

A.1.8.4 Relació amb les empreses

Les empreses són, en moltes ocasions, autèntics motors del canvi de paradigma cap a la sostenibilitat. Caldrà doncs donar veu a les autèntiques innovacions i compromisos empresarial en aquest sentit. És important diferenciar entre informació i publicitat. Caldrà tractar les informacions relacionades amb empreses i corporacions amb equanimitat i imparcialitat.

Les notes de premsa d'organitzacions empresarials que arriben a la redacció, així com les entrevistes o reportatges que es proposen, des de les agències de comunicació o gabinets de premsa de les empreses, han de ser contrastades per una recerca pròpia d'informació i valorades en funció del grau d'incidència real que aquesta empresa o l'actuació concreta aporta al conjunt de la societat, a la innovació o al canvi de paradigma econòmic.

Caldrà prestar més atenció a aquelles iniciatives empresarials d'èxit en ecoinnovació, energies renovables, economia circular, mobilitat sostenible, regeneració i cicle integral de l'aigua, biodiversitat, agricultura ecològica, etc. I en general aquelles iniciatives que poden exercir un lideratge de nou model de país i d'economia sostenible.

Així mateix, caldrà prioritzar la cobertura de les actuacions i projectes del Club el Pacte d'Alcaldes, i les associacions i clústers empresarials lligats a la sostenibilitat.

A.1.8.5 Relació amb el tercer sector ambiental de Catalunya

Les entitats ambientals de Catalunya i les seves iniciatives tenen, normalment, presència a la revista. Per tant, des de la redacció es farà un seguiment de les seves accions i les seves activitats estaran recollides a l'agenda. És una manera d'informar, incentivar la cohesió i el treball dels ciutadans compromesos amb el medi i al mateix temps reconèixer la valuosa tasca que aquestes entitats porten a terme per al conjunt de la societat.

De totes maneres, cal subratllar que Sostenible no és una revista 'ecologista' en el sentit més clàssic de la paraula, en el sentit d'activisme. Les situacions de denúncia, on grups ecologistes denunciïn comportaments de l'administració o empreses, caldrà que siguin valorades de forma seriosa pel comitè de redacció i seran tractades de manera molt prudent, sempre contrastant la informació amb els agents implicats.

A.1.8.6 Relació amb les universitats i els centres o les institucions de recerca

Les tasques de recerca i innovació en l'àmbit de la sostenibilitat són d'especial interès per a Sostenible, per tant cal establir relacions estretes amb universitats i centres de recerca. La revista vol ser un pont entre els àmbits de la investigació i la gestió. Per això apropa de manera entenedora la recerca científica als lectors, siguin tècnics, gestors o ciutadans.

A.2. PRÀCTICA PROFESSIONAL A SOSTENIBLE

A.2.1. Codi deontològic i ètic de la pràctica periodística

El Codi Deontològic és una declaració de principis que vol guiar els valors ètics que han de prevaler en l'exercici de la professió periodística a Sostenible.

El mitjà assumeix com a propi el següent codi basat en la feina feta pel Congrés de Periodistes Catalans. Se sustenta en dotze criteris. I vetlla pel seu compliment el Consell de la Informació de Catalunya.

Codi Deontològic:

1) **Observar sempre una clara distinció entre els fets i opinions o interpretacions, evitant tota confusió o distorsió deliberada d'ambdues coses, així com la difusió de conjetures i rumors com si es tractés de fets.**

En el cas de Sostenible és especialment important no barrejar opinió i informació. La missió pròpia de la revista, en referència a informar i transformar, no ha de ser obstacle per mantenir una total separació entre informació i opinió, tractant sempre de no esperonar de manera directa a l'acció o modificació d'hàbits i conductes, sinó a través de la informació i la reflexió dintre dels àmbits de gènere periodístic delimitats al llibre d'estil. És especialment important per qüestions ètiques de la pràctica periodística, però també per mantenir el prestigi i la **credibilitat com a mitjà independent**, malgrat estar finançat per una institució pública.

2) **Difondre únicament informacions fonamentades**, evitant en tot cas afirmacions o dades imprecises i sense base suficient que puguin lesionar o menysprear la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit injustificat a institucions i entitats públiques i privades, així com la utilització d'expressions o qualificatius injuriosos.

3) **Rectificar** amb diligència i amb tractament adequat a la circumstància, les informacions -i les opinions que se'n derivin- que s'hagin demostrat falses i que, per tal motiu, resultin perjudicials per als drets o interessos legítims de les persones i/o organismes afectats, sense eludir, si calgués, la disculpa, amb independència d'allò que les lleis disposin al respecte.

- 4) Utilitzar **mètodes dignes per a obtenir informació o imatges**, sense recórrer a procediments il·lícits.
- 5) **Respectar l'*off the record*** quan aquest hagi estat expressament invocat, d'acord amb la pràctica usual d'aquesta norma en una societat lliure.
- 6) **Reconèixer a les persones individuals i/o jurídiques el seu dret a no proporcionar informació** ni respondre preguntes, sense perjudici del deure dels periodistes a atendre el dret dels ciutadans a la informació. Aquest dret protegeix molt especialment l'estricta confidencialitat sobre la salut o la malaltia d'una persona com a nucli de la seva privacitat. Pel que fa a assumptes relacionats amb les administracions públiques, **el dret fonamental a la informació ha de prevaler** sempre per damunt de qualsevol restricció que vulneri injustificadament el principi de la transparència informativa a la que estan obligades.
- 7) **No acceptar mai retribucions o gratificacions de tercers per promoure, orientar, influir o haver publicat informacions o opinions.** En tot cas, no s'ha de simultaniejar l'exercici de l'activitat periodística amb altres activitats professionals incompatibles amb la deontologia de la informació, com la publicitat, les relacions públiques i les assessories d'imatge, ja sigui en l'àmbit de les institucions o organismes públics, com en entitats privades.
- 8) **No utilitzar mai en profit propi informacions privilegiades** obtingudes de forma confidencial com a periodistes en exercici de la seva funció informativa.
- 9) **Respectar el dret de les persones a la seva pròpia intimitat i imatge**, especialment en situacions de vulnerabilitat i malaltia i en casos o esdeveniments que generin situacions d'afflicció o dolor, evitant la intromissió gratuïta i les especulacions innecessàries sobre els seus sentiments i circumstàncies, especialment quan les persones afectades ho explicitin.
- 10) **Observar escrupolosament el principi de presumpció d'innocència** en les informacions i opinions relatives a causes o procediments penals en curs.
- 11) **Tractar amb especial cura tota informació que afecti a menors**, evitant difondre la seva identificació quan apareixen com a víctimes (excepte en supòsit d'homicidi), testimonis o inculpats en causes criminals.

12) Actuar amb **especial responsabilitat i rigor** en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences, extracció social i cultural i malaltia, així com incitar a l'ús de la violència, evitant expressions o testimonis vexatoris o lesius per a la condició personal dels individus i la seva integritat física i moral.

B. GUIA DE REDACCIÓ

B.1. MANUAL D'ESTIL

B.1.1. Normes bàsiques de l'estil de redacció

És important que els textos tinguin una coherència d'estil, i s'adeqüen al to propi de la publicació. A Sostenible buscarem sempre un estil àgil i clar. El to del mitjà és rigorós però comprensible, precís i constructiu, està allunyat del to institucional, i, tot i no defugir la contundència informativa, també defuig del to de denúncia o catastròfic.

L'estil és formal, ha de transmetre profunditat, però és marcadament clar i accessible a tothom. Es busca la riquesa lèxica i la narració literària, en funció del tipus d'informació, però sempre ha de prevaler la claredat del missatge i la credibilitat del mitjà.

B.1.1.1 El tractament de l'ús de la persona a les notícies

S'ha de diferenciar clarament el llenguatge en la redacció de notícies del que farem servir quan ens adrecem a l'usuari en relació amb la seva participació o bé del que puguem emprar en formats o continguts no estrictament informatius, com ara les xarxes socials.

En conseqüència:

a) En articles informatius no utilitzarem mai la primera persona ni la segona persona (del singular o del plural) per adreçar-nos al lector. Per exemple:

No direm: *Us vam informar que...* Direm: *Sostenible va informar que...*

No direm: *Estàs respirant aire contaminat...* Direm: *Els barcelonins respiren aire contaminat*

b) En articles informatius, no construirem mai frases en imperatiu.

No direm: *Recicla, dona! T'ho diu Jose Luis Gallego* Direm: *La Diputació fitxa Jose Luis Gallego per a una campanya per estimular el reciclatge*

No direm: *Si viatges en bicicleta, contribueixes a reduir la contaminació* Direm: *Viatjar en bicicleta contribueix a reduir la contaminació a les ciutats*

Tampoc utilitzarem el nom de Sostenible per estimular qualsevol pràctica o canvi d'hàbits.

No direm: *Sostenible dona suport a la Setmana Europea de la Prevenció de Residus*. Direm: *Sostenible donarà ampla cobertura a la Setmana Europea de la Prevenció de Residus o bé la Xarxa dona suport a la Setmana Europea de la Prevenció de Residus*.

Aquest principi és fonamental per distingir el nostre diari digital d'una altra mena de webs institucionals o vinculades directament a qualsevol departament de l'Administració.

B.1.1.2 Les referències temporals

El temps verbal que utilitzarem de forma preferent serà el present d'indicatiu. I per parlar en passat, el preterit indefinit. I en general aquells formes que facin sentir el missatge més proper en el temps.

En lloc de: *Va explicar el seu projecte*, farem servir: *Ha explicat el seu projecte*

Com a norma general, en els textos i titulars de les notícies evitarem utilitzar termes temporals com avui, ahir, abans d'ahir o demà, perquè es corre el risc de despistar el lector i que interpreti les referències de forma equivocada. Tampoc abusarem dels demostratius (aquest dilluns, aquest dijous, o divendres vinent...). És preferible posar la data concreta a la que ens referim.

En lloc de: *La publicació, que ha estat presentada avui* escriurem: *La publicació que ha estat presentada aquest 14 de novembre*

En lloc de: *La festa que va tindre lloc el passat dissabte*, escriurem: *La festa que va tindre lloc el passat 20 de desembre*

Amb els mesos també preferirem les formes que concretin el nom del mes (aquest febrer, el març vinent, l'agost passat).

De tota manera, hi ha excepcions importants a aquesta norma: les notícies que reclamen absoluta immediatesa. Són els casos següents:

a. Grans esdeveniments que es destaquen a portada.

De vegades podem necessitar reforçar el valor de la immediatesa en la informació que publiquem. En aquest cas, és recomanable que el titular pugui incloure la referència temporal partint del moment present.

Per exemple: *Avui es decideix el futur del clima. Comença la cimera de Marràqueix*

b. Les prèvies

Sostenible per la seva cadència de publicació i per la lectura lligada al butlletí de notícies no admet moltes poblacions que anuncien esdeveniments propers, el que s'anomena prèvies. En tot cas es poden publicar si són de gran interès per a l'audiència. Cal subratllar que aquests articles tenen una vigència limitada i han d'actualitzar-se un cop s'hagi generat la informació que anunciaven. És per això que, en aquest cas, podem utilitzar termes com avui o ahir, que comprometen respecte a l'hora de lectura. A més, és recomanable evitar el temps futur del verb i utilitzar, en canvi, el present amb valor de futur.

Per exemple: *Aquesta tarda arriba la cursa de cotxes elèctrics*

B.1.1.3 El llenguatge no sexista

Les llengües romàniques tenen una característica comuna: són llengües de gènere. El català n'és un exemple, ja que els substantius (i els adjectius, els articles, els pronoms) varien segons el gènere (masculí o femení). Per tant, tot allò que faci referència al gènere té tant forma masculina, com femenina.

A l'hora de redactar es tendeix a utilitzar paraules masculines per referir-se a un col·lectiu que engloba els dos gèneres o bé hi ha qui prefereix expressar els dos gèneres i escriure frases amb construccions com els diputats i les diputades, els alcaldes i les alcaldesses...

En el llenguatge informatiu del diari digital, evitarem aquesta mena de construccions dobles. Podem utilitzar-les per recollir una cita textual o quan sigui la forma original del nom o projecte, com ara direm: *El Pacte d'alcaldes i alcaldesses contra el canvi climàtic*, però per claredat i llegibilitat i per no allargar i complicar les frases no abusarem de les construccions dobles.

a) Noms genèrics

Farem servir formes genèriques (mots col·lectius, noms d'unitats administratives, expressions formades a partir de mots com ara persona, etc.) sempre que sigui possible.

En lloc de	Farem servir (sempre que sigui possible)
destinatari	<i>destinació / persona destinatària / persona a qui s'adreça</i>

adolescents	<i>adolescència</i>
alumnes	<i>alumnat</i>
ciudadans	<i>ciutadania</i>
consellers	<i>Consell Executiu / Govern</i>
electors	<i>electorat</i>
fills	<i>descendència</i>
funcionaris	<i>funcionariat</i>
homes	<i>gent/ humanitat/ població</i>
joves	<i>joventut / jovent</i>
membres	<i>agrupació/ assemblea/ comissió</i>
nens	<i>infància/ canalla/ mainada/ quitxalla</i>
nois	<i>joventut/ jovent</i>
presos	<i>població reclusa</i>
socis	<i>agrupació/ associació</i>
treballadors	<i>personal/ plantilla</i>
veïns	<i>veïnat (en un barri) / comunitat (en un edifici)</i>
voluntaris	<i>voluntariat</i>

b) Noms de professions

Pel que fa a les denominacions d'activitats usarem les formes genèriques que permeten fer referència a tot el conjunt de membres, tant dones com homes, que s'hi dediquen.

En lloc de	Farem servir
advocats	<i>advocacia</i>
empresaris	<i>empresariat</i>
jutges	<i>judicatura</i>

degans	<i>deganat</i>
gerent	<i>gerència</i>
metges	<i>personal mèdic</i>
professors	<i>docència/ professorat/ claustre</i>

c) Noms d'organismes i unitats administratives

A vegades en alguns textos és igual saber si és un home o una dona la persona que ocupa un càrrec, ja que és més important el càrrec que la persona. La finalitat és donar validesa al càrrec independentment de la persona que l'ocupa (càrrecs que apareixen en lleis, estatuts, rètols de despatxos, sol·licituds...). De manera que en aquests casos també es preferirà la forma neutra.

En lloc de	Farem servir
alcalde	<i>ajuntament/ alcaldia</i>
assessors	<i>assessoria / consell assessor / conseller departament / conselleria / consell</i>
degà	<i>deganat</i>
delegat	<i>delegació</i>
director	<i>direcció</i>
gerent	<i>gerència</i>
president	<i>presidència</i>
redactors	<i>consell de redacció</i>
regidor	<i>regidoria</i>
secretari	<i>secretaria</i>
vocal	<i>vocalia</i>

B.1.1.4 Ús d'algunes designacions

a) Espanya / Estat espanyol

De vegades es fa servir la denominació Estat espanyol com si es tractés d'una expressió sinònima d'Espanya. Però aquestes dues denominacions no són sempre equivalents. Per exemple, si parlem dels treballadors de l'Estat espanyol ens referim als funcionaris, i no als treballadors de tot Espanya. Parlarem d'Estat espanyol quan fem referència a l'estructura institucional, organitzativa o de poder. En la resta de casos, direm simplement Espanya o farem servir senzillament l'adjectiu.

D'altra banda, el context pot permetre, en molts casos, prescindir de l'adjectiu espanyol, que queda sobreentès.

Escriurem: *Les pluges de la setmana passada arreu d'Espanya*. No escriurem: *Les pluges de la setmana passada arreu de l'Estat espanyol*

Escriurem: *El sou mitjà dels ciutadans espanyols*. No escriurem: *El sou mitjà dels ciutadans de l'Estat espanyol*

Alguns usos apropiats de la designacions Estat (espanyol)són els següents:

Escriurem: *L'Estat espanyol s'organitza en comunitats autònomes*.

Les inversions de l'Estat a Catalunya han baixat respecte de l'any passat.

Els pressupostos generals de l'Estat s'han aprovat amb els vots...

b) País Valencià / Comunitat Valenciana

La forma oficial del territori és Comunitat Valenciana, però això no ha d'impedir que puguem continuar utilitzant també sense limitacions el nom d'ús tradicional País Valencià, especialment en els casos en què la notícia no es limiti a qüestions pròpiament oficials i administratives.

Escriurem: *Les editorials del País Valencià han organitzat un acte...*

Les localitats més turístiques del País Valencià són...

La sequera que afecta el País Valencià...

c) País Basc / Euskadi

La forma catalana és País Basc, i per tant és la forma que preferirem sempre. De tota manera, si convé podrem utilitzar la forma Euskadi com a sinònima.

B.1.1.5 Referències institucionals

a) Govern i president

El Govern de la Generalitat de Catalunya es pot anomenar amb aquesta designació completa, però també en podem dir *Govern català, Govern de Catalunya o Govern de la Generalitat*. A més, tenint en compte que Sostenible és un mitjà d'atenció preferent a l'àmbit català, entendrem que quan fem servir l'expressió el *Govern* a seques, ens referim al Govern català.

Paral·lelament, podem referir-nos al *president de la Generalitat, el president català o el president del Govern català*. De manera anàloga al cas anterior, la designació *el president* a seques es referirà per defecte al president de la Generalitat de Catalunya.

En el context d'una notícia referida a Catalunya o a Espanya escriurem com a norma general *Govern central* per referir-nos a l'administració general de l'Estat. Serà així sempre en la primera referència dins del text. No obstant això, i després d'haver utilitzat en el text aquesta denominació almenys una vegada, no caldrà que apliquem la mateixa fórmula totes les vegades següents, en les quals podrem prescindir de l'adjectiu *central* sempre que no es pugui generar confusió amb altres governs (sigui el català o el d'una comunitat autònoma).

La denominació *Govern espanyol*, en canvi, la farem servir en notícies de context internacional, però no pas quan estiguem informant sobre actualitat política d'Espanya o de Catalunya

No escriurem	Escriurem
El Govern espanyol consensuarà amb les comunitats autònomes	<i>El Govern central consensuarà amb les comunitats autònomes...</i>

Un exemple correcte d'utilització de la fórmula *Govern espanyol* seria: *El Govern espanyol reconeixerà oficialment les autoritats rebels que han derrocat el règim de Gaddafi a Líbia.*

No farem servir mai com a forma sinònima de *Govern central* la designació *Govern de Madrid*, que només hem de fer servir quan al·ludim al Govern de la comunitat autònoma de Madrid, que lògicament no és el mateix govern que l'estatal.

Exemples

El Govern assegura que exigirà el compliment de l'Estatut. [= El Govern català]

El Govern central aprova un paquet de mesures per fer front a la crisi.

El Govern espanyol intentarà mantenir les ajudes que rep de la Unió Europea.

b) Formes protocol·làries

En la redacció de notícies no farem servir mai els tractaments protocol·laris.

No escriurem	Escriurem
L'Excel·lentíssim Senyor Xavier Trias i Vidal de Llobatera, alcalde de Barcelona, va remarcar que...	<i>L'alcalde de Barcelona, Ada Colau, va remarcar que...</i>
La Molt Honorable Senyora Núria de	<i>La presidenta del Parlament de</i>
Sa Majestat el rei Joan Carles I assistirà a la reunió entre...	<i>El rei assistirà a la reunió entre...</i>

c) Rei / monarca / sobirà

Apuntem també que no utilitzarem la forma *sobirà* per referir-nos a reis o prínceps d'estats democràtics, ja que entenem que la sobirania recau en el poble a través dels parlaments. En canvi, si que podem referir-nos als reis com a *monarques*.

B.1.1.6 Els enllaços

Sempre que sigui possible enllaçarem els noms d'entitats, institucions i ajuntaments, entre d'altres, amb les seves corresponents webs. Ho farem la primera vegada que surtin al text.

També serà desitjable enriquir el text amb enllaços externs, com ara altres notícies relacionades, enllaços directes a llocs que ofereixen més informació, etc. Aquests enllaços s'establiran directament a partir de mots clau, i no a través de redaccions que allarguin el text amb l'únic propòsit d'establir l'enllaç.

A més, establim aquests enllaços prenent només les paraules imprescindibles.

No escriurem	Escriurem
Més de 300 municipis de la Unió Europea signen a Brussel·les el Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses	Més de 300 municipis de la Unió Europea signen a Brussel·les el Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses
El Protocol de Kyoto, que podeu consultar aquí , establia que...	El Protocol de Kyoto establia que...

B.1.1.7 La signatura de les notícies

La signatura d'una notícia ha de reflectir l'autoria de la informació. Evitarem en la mesura que sigui possible publicar notícies sense autoria; únicament ho farem quan publiquem una informació cedida per una altra publicació, entitat o institució, que no ha estat en cap cas modificada o adaptada per l'equip de redacció. De totes formes, només utilitzarem publicacions cedides quan siguin d'alt interès per als lectors de Sostenible. D'altra banda sempre és preferible convertir les notes de premsa en notícies o, almenys, adaptar-les a l'estil i objectiu de Sostenible. Per tant, aquest tipus de publicacions sense autoria han de significar un percentatge menor en el global dels continguts de Sostenible.

Com que es poden donar diversitat d'opcions respecte a l'autoria, caldrà tenir en compte quina és la signatura pertinent en cada cas.

a) Notes de premsa

Quan la font de la notícia és una nota de premsa, les notícies aniran signades amb el nom de **Sostenible.cat** i caldrà especificar la font. Les notes de premsa s'adaptaran a l'estil i la temporalitat de la publicació, d'acord amb les normes d'aquest llibre d'estil.

A l'apartat font, caldrà sempre posar també específicament el terme *font*, ja que sense ell es pot entendre que és només una reproducció exacta d'una informació publicada a una altra web.

Per tant, escriurem: *Font: CREAMF; Font: Ajuntament de Barcelona*

b) Elaboració pròpia

Si algunes dades de la notícia s'han obtingut per una nota de premsa o per altres mitjans, però la part més rellevant de la redacció és pròpia, podem optar per la signatura **Sostenible.cat**, si per exemple es fa des de la secretaria tècnica de la Xarxa, o pel **nom de l'autor** de la notícia.

c) Investigació i elaboració pròpia

Tots els continguts propis de Sostenible i sobretot les opinions de l'apartat reflexió (opinió, reportatge i entrevista) han d'anar signats per la persona autora del text.

B.1.2. Tipologia d'informacions a Sostenible

B.1.2.1 Textos periodístics informatius

B.1.2.1.1 La notícia

La notícia és un text narratiu que ens informa d'un fet o d'un esdeveniment d'actualitat. Es diu que una notícia compleix el seu objectiu informatiu si conté el que en anglès es coneix com les “sis w” (What, Who, When, Where, Why, How), és a dir, **QUÈ, QUI, QUAN, ON, PER QUÈ, COM**. Les informacions més importants que recull una notícia han de donar resposta a aquestes sis preguntes o, almenys, a les quatre primeres.

Una notícia ha de ser **objectiva** i **clara**. No admet comentaris per part dels periodistes que la recullen i difonen.

La informació de la notícia s'estructura **seguint la piràmide invertida**, és a dir, organitzant la informació amb les dades presentades **de major a menor importància**. L'estructura tracta així de mantenir l'atenció del receptor de la informació, dosificant els punts d'interès.

En el cas de Sostenible, que ha d'incorporar molta informació de les administracions públiques, és molt important descartar l'estructura de les **notes de premsa**. Caldrà fer pròpia la informació i sobretot **reestructurar-la**, seguint la piràmide invertida. Una de les funcions més importants dels departaments de

comunicació d'**ajuntaments i altres institucions públiques** és freqüentment destacarles funcions de les persones que estan al capdavant de l'organització. Però la funció de Sostenible és oferir una informació de qualitat als lectors, mantenint el seu interès i la credibilitat del mitjà, com a òrgan independent. Per tant, freqüentment haurem de discernir quina és la informació valuosa per explicar-la en primer lloc, i anar dosificant-la, mantenint el text viu i el lector atent.

Les notícies presenten una estructura fixa que conté les següents parts:

a) El titular: Està format pel Títol i Subtítol, si s'escau. Normalment a Sostenible no posem Avantítol.

- **Títol:** De manera destacada, ha de recollir-ne la informació essencial i ha de procurar atraure l'atenció del públic. Expressa l'essència de la notícia. Els titulars de les notícies són essencialment **informatius**, per tant, encara que no sigui imprescindible és preferible que siguin oracions completes. L'estructura més adient inclou un **subjecte, un verb i un predicat**. Però, en tot cas, sí que ens hem d'assegurar que el missatge sigui entenedor.

Com a regla general, el titular ha de tenir sentit en ell mateix, és a dir ser comprensible com a unitat, sense dependre de la lectura d'altre parts de la notícia, ja que és informatiu.

Per exemple:

En compte de: *Abelles com a bioindicadors de la contaminació*, escriurem: *L'Ajuntament de Viladecans utilitza les abelles com a bioindicadors de la contaminació*

En compte de: *Presència a CONAMA16*, escriurem: *Les institucions catalanes tenen presència a CONAMA16*

En compte de: *Cap a una ciutat amb residus zero*, escriurem: *Barcelona vol ser una ciutat amb residu zero*

- **Subtítol:** Complementa al titular, ampliant la informació. Ha de ser comprensible per ell mateix. No totes les notícies porten subtítol, només aquelles més rellevants o que aporten informació valuosa per complementar el titular més informatiu.

b) L'entradeta o lead: és el primer paràgraf, i proporciona les dades bàsiques de la notícia. Respondrà a les preguntes principals, freqüentment, el què? I el qui? Podríem dir que és un resum amb allò més rellevant de la informació. L'entradeta apareix en negreta.

Una entrada efectiva conté diversos requeriments:

- Captura l'essència de l'esdeveniment
- Captura i manté l'atenció del lector
- Li dóna el to a l'article
- Resumeix la notícia

L'entrada ha de tindre sentit en ella mateixa. No pot dependre del titular o altres elements per ser entesa.

Per exemple:

No direm: *Principal conclusió (en referència al titular) de la conferència final del Projecte Climate Metropole+ participat per l'Àrea Metropolitana de Barcelona.*

Direm: *Tractar els principals reptes de l'adaptació al canvi climàtic i les accions desenvolupades per a fer-hi front ha estat l'objectiu de la conferència final de la iniciativa **Climate Metropole+** que ha organitzat l'àrea de Medi Ambient de l'AMB. La principal conclusió de la conferència ha estat la transversalitat de l'adaptació i la necessitat d'actuar de manera urgent.*

c) El cos de la notícia: Desenvolupa els fets en diversos paràgrafs. S'hi amplien els detalls i es proporcionen dades complementàries. Ha de presentar una estructura de piràmide invertida, de manera que la informació fonamental ha d'aparèixer en primer lloc. Després, han d'aparèixer les dades complementàries o de menor interès. Per tant, inclou els detalls i les declaracions dels protagonistes dels esdeveniments. Si la notícia és àmplia, estructurarem la informació en blocs que estaran separats per **titolets en negreta** cada dos o tres paràgrafs.

Destacats: Els destacats no són usats en les notícies, però podem utilitzar-los com un element més per destacar alguna dada important o una cita.

Recursos multimèdia: Sempre que sigui possible utilitzarem tots els recursos multimèdia que tinguem a l'abast: fotografies, vídeos, gifs animats, etc.

Cites: Cal destacar que les cites textuales poden ser **directes o indirectes**, i que cal no barrejar o confondre els signes que les identifiquen. Direm: *Joan va destacar: "És molt important fer una bona campanya de reciclatge Però:*

Joan va destacar que era molt important fer una bona campanya de reciclatge (sense cometes, ni dos punts)

B.1.2.1.2 La crònica

Sostenible cobreix habitualment jornades, taules rodones o esdeveniments relacionats amb la sostenibilitat. La crònica com a gènere periodístic és un gènere informatiu a mig camí entre la informació i la interpretació. Però per la naturalesa dels temes que tracta Sostenible les cròniques sempre seran **informatives**, és a dir amb estil objectiu.

Tot i que la crònica inclou un relat seqüenciat s'ha d'evitar fer un relat excessivament cronològic, optant per una estructura més atractiva, que prioritzi la informació més rellevant. Per tant, incorporant les particularitats pròpies del gènere, també a la crònica s'ha d'optar per la **piràmide invertida**.

B.1.2.1.3 Bona pràctica

La bona pràctica és un tipus de notícia específica que fa referència a actuacions exemplars en l'àmbit de la sostenibilitat. A efectes d'estil, seguirà les normes de la notícia, tot i que pot acollir una **major flexibilitat** pel que fa per exemple als titulars. Però en essència és una notícia.

B.1.2.1.4 La dada

La Dada és una notícia on allò més rellevant és un nombre o xifra. Per tant la informació s'estructurarà amb aquesta premissa. Per la resta, segueix l'estructura i estil de la notícia.

La Dada també pot ser un complement d'altres informacions, sobretot si forma part d'un especial o si es publica com a complement de reportatges o entrevistes.

B.1.2.1.5 Recurs

Els recursos (a l'editora: articles - eina) és un tipus de contingut que ofereix una eina per la ciutadania. Els recursos serveixen al lector per obtenir més informació, formació o comprensió (noves webs, publicacions, guies didàctiques, material audiovisual...) per ajudar en el dia a dia o en la modificació d'hàbits (aplicacions mòbils, campanyes d'educació ambiental...) per fiscalitzar la qualitat ambiental del seu territori (buscadors per conèixer la qualitat de l'aire de la pròpia ciutat...) per obtenir recursos (premis, subvencions...) etc.

Tot i que segueix la mateixa estructura que la notícia (titular, entradeta i cos) pel que fa a l'estil, és **més**

flexible que la notícia. El titular ha de ser clar i entenedor, però normalment serà més curt que el d'una notícia, i pot variar de l'estructura clàssica (subjecte+verb+predicat). De fet, freqüentment serà només el nom del recurs.

El cos ha donar detalls de l'eina de manera estructurada i oferir informació clara de com accedir al recurs proposat.

Serà també molt valuós enriquir l'article amb material gràfic, preferentment audiovisual.

B.1.2.1.6 Reportatge informatiu

El reportatge és un gènere periodístic informatiu-expositiu en el que es desenvolupa de forma exhaustiva un tema d'interès general. **No ha d'estar necessàriament lligat a l'actualitat.** La seva finalitat bàsica és informativa, però té un **estil més literari** i un **enfocament original**.

El reportatge necessita **investigació**. Pretén fer veure les circumstàncies i l'ambient que envolten un fet o situació. El periodista intenta reunir dades, conèixer les causes, els antecedents, analitzar les conseqüències, recollir punts de vista diversos i interpretacions diferents dels fets. Es diferencia de la notícia perquè té una **major extensió** i una **major llibertat expressiva**. L'estructura és similar a la notícia.

TÍTOL

Lead o entrada

Cos

L'entradeta és molt important al reportatge. Cal que sigui atractiva i que contingui els elements claus de la narració. El reportatge a Sostenible sempre té entradeta, amb negreta.

Suport gràfic: El reportatge, en cas de ser escrit, s'il·lustrarà amb imatges i/o audiovisuals per explicar millor els fets que tracta. I utilitzarà destacats per aquelles idees més importants o cites directes d'entrevistats.

També pot incloure mapes, gràfics, infografies, etc.

Si és audiovisual seguirà les normes d'estil dels audiovisuals a Sostenible (veure punt X de la Guia Visual)

B.1.2.2 Textos periodístics interpretatius i d'opinió

B.1.2.2.1 L'entrevista

L'entrevista és un diàleg extens i a fons que manté el periodista amb una persona que té una informació o opinió valuosa per al lector de Sostenible. Habitualment entrevistem professionals, polítics, investigadors, gestors públics, empresaris, escriptors, etc. Les entrevistes a Sostenible solen ser una barreja de diferents tipus:

- L'entrevista d'actualitat: L'entrevistat, generalment un especialista d'un tema específic, aportarà dades, informació i major comprensió i reflexió sobre un tema d'actualitat. Es pot utilitzar per complementar una notícia o reportatge.
- L'entrevista d'opinió: se centra en les manifestacions i comentaris que una persona qualificada fa sobre una matèria determinada. L'eix de l'entrevista no és tant la personalitat de l'entrevistat com el tema.
- L'entrevista de personalitat: té l'objectiu de presentar una persona rellevant; se centra en els aspectes més representatius del seu tarannà i de la seva obra o activitat professional.

Les entrevistes a Sostenible solen ser una barreja d'actualitat i d'opinió. Tot i que també es poden publicar entrevistes de personalitat, lligades per exemple a una obra extraordinària, un premi, etc.

Les entrevistes presenten una estructura fixa que conté les següents parts:

- **Títol:** Normalment serà una cita directa destacada de l'entrevistat. La cita haurà de portar el nom al davant, o utilitzarem la fórmula d'explicitar l'autor al **subtítol**, si tenim problemes d'espai.

Per exemple: *Josep Peñuelas: "Els ecosistemes no tenen una resiliència infinita"*

O bé

"La xarxa de boscos terapèutics de Catalunya serà un nou servei de salut i una infraestructura verda potentíssima"

Entrevistem [Jaume Hidalgo Colomé](#), responsable del projecte Selvans

- **Subtítol:** Complementa al titular, ampliant la informació. En aquest cas ens serveix per situar el personatge de la cita, i aportar una mica més d'informació sobre ell i l'oportunitat de l'entrevista.

c) El cos de l'entrevista: Es va desenvolupant a través de preguntes, en negreta, i respostes. S'han evitar preguntes i sobretot respostes excessivament llargues, buscant sempre un equilibri en el text.

Destacats: Ens permetran destacar al llarg del text cites directes de l'entrevistat, cosa que ens permet mantenir l'atenció del lector i anar guiant-lo en la informació.

Recursos multimèdia: Utilitzarem fotografies de l'entrevistat de bona qualitat. Així mateix també es poden utilitzar altres recursos gràfics relacionats amb l'entrevistat o el tema de l'entrevista.

Si l'entrevista és audiovisual seguirà les normes d'estil dels audiovisuals a Sostenible (veure punt C.1.6de la Guia Visual)

B.1.2.2.2 Reportatge interpretatiu

El reportatge interpretatiu és una combinació d'elements informatius amb els d'opinió. Per tant els relats descriptius del fet estan acompanyats per determinats judicis de valor que fa el mateix periodista; el periodista abandona l'estricta objectivitat per utilitzar elements que poden ser subjectius i que determinen l'enfocament del tema tractat.

Aquest tipus de reportatge s'ha consolidat sota el nom de "periodisme d'investigació", en aquest tipus de periodisme després d'un llarg procés de documentació, el redactor ofereix les seves conclusions en forma d'un conjunt de tesis, les quals es fonamenten en les dades objectives recollides.

Tot i que la major part de reportatges a Sostenible seran informatius, cal tenir present aquest gènere interpretatiu. Quan es publiqui un reportatge interpretatiu cal que s'expliciti aquesta condició al titular o entradeta, per no barrejar opinió i informació.

B.1.2.2.3 L'article d'opinió

Els articles d'opinió exposen anàlisis, crítiques i valoracions sobre fets i temes relacionats amb la sostenibilitat. En aquest tipus d'articles es respectaran les formes d'expressió pròpies de la persona que signa l'article. Per tant és l'espai de la publicació que gaudeix de major la llibertat d'opinió i expressió formal.

A Sostenible hi ha tres tipus d'articles d'opinió:

- **La columna d'opinió de col·laboradors habituals.** Hi ha uns periodistes que col·laboren normalment a Sostenible, en l'apartat d'opinió. Són persones que gaudeix de la confiança de la direcció i coneixedors de la línia editorial de la publicació. És el gènere periodístic més personal i l'estil pot ser molt variat. La tribuna lliure tracta qualsevol tema i el columnista pot fer-hi les conjeitures que trobi oportunes per crear un estat d'opinió.
- **Articles d'opinió dels blocs d'especialistes.** És un article que crea un especialista en un tema en concret, convidat a publicar per part de la revista, però amb temàtica i cadència de publicació lliure. Totes les publicacions han de ser revisades per la persona que s'encarrega de la direcció de la redacció però en especial aquests articles han de ser validats per controlar que segueixen la línia editorial de la revista.
- **La col·laboració:** Sostenible també pot demanar col·laboracions en l'apartat opinió de manera esporàdica a persones versades en alguna matèria. En aquest bloc també entren els articles d'experts que treballen a les administracions públiques (Xarxa, ajuntaments, diputacions, Generalitat, etc.).

B.1.2.2.4 L'editorial

L'editorial és l'article d'opinió o de fons que, sota l'òptica de la direcció del periòdic, reflecteix les grans orientacions del diari i fa palesa la seva ideologia; mai no va signat.

Tot i que actualment no es publiquen editorials, Sostenible, a petició del Consell de Redacció, pot publicar editorials.

B.2. LA LLENGUA A SOSTENIBLE

B.2.1. Les variants dialectals del català

El català normatiu admet formes d'arreu del domini lingüístic. Totes aquestes formes, doncs, podran ser usades en la redacció de textos de Sostenible, especialment en els gèneres periodístics d'autor. Les úniques limitacions a aquesta llibertat són, d'una banda, l'adequació al registre, i de l'altra, l'ús coherent de les formes normatives del dialecte usat. Per exemple, no s'usarà l'article salat del balear (d'acord amb els usos formals establerts pels mateixos parlants balears), o no s'alternaran en un mateix text les formes amb *v* del possessiu femení (com ara *seva*) amb les formes amb *u* (*seua*).

B.2.2. Model de llengua

El model general de llengua ha de ser neutre i clar perquè doni resposta a les necessitats comunicatives que puguin sorgir a cada moment. Per fer-la adaptable a la intenció comunicativa que es pretén i als continguts especialitzats que es tractaran, buscarem l'equilibri entre correcció i adequació. Per això a l'hora d'incorporar elements de la variació -manlleus, usos regionals, etc.-, tindrem en compte, d'una banda, la unitat i funcionalitat de la llengua com a vehicle de comunicació supralocal que tothom ha de poder entendre, i, de l'altra, la identificació de l'usuari (factor psicològic).

B.2.2.1. Criteri general: varietat estàndard de la llengua

La varietat estàndard és la que utilitzarem per comunicar-nos, és a dir, aquella llengua que és punt de trobada de les diverses varietats geogràfiques i socials. Per tant, en funció de cada situació de comunicació concreta, la llengua se servirà d'uns girs o d'un vocabulari específics -sempre dins la formalitat i la neutralitat-, si bé defugirà tant les estructures o el lèxic considerats arcaics o arcaïtzants com els manlleus innecessaris, així com les estructures o el lèxic considerats informals, col·loquials o vulgars. Per tant, es miraran d'evitar a les informacions més generals, tant com es pugui, barbarismes (*abarcar* per *abastar*), manlleus innecessaris o adaptats al català (*community manager* per *gestor de comunitats*), tecnicismes poc coneguts sense l'equivalent corresponent en català o arcaïsmes que hagin caigut en desús.

B.2.2.1.1 Ús d'arcaïsmes

Actualment hi ha unes quantes paraules que podríem considerar arcaïques o arcaïtzants que evitarem per a les informacions, tot i que el seu ús és lliure als articles d'opinió i similars. En són exemples les paraules següents:

àdhuc (fins i tot), *aital* (tal), *ans* (abans, sinó que), *car* (ja que, perquè), *ço* (això), *hom* (es), *llur/s* (el seu, la seva, els seus, les seves), *puix que* (atès que), *quelcom* (alguna cosa, res), *tothora* (sempre).

B.2.2.1.2 Ús de dialectalismes i de col·loquialismes

Els matisos dialectals enriqueixen la llengua i, per tant, no en prescindirem sempre que no siguin d'àmbit reduït o puguin no ser comprensibles per bona part dels parlants. Així, doncs, es bandejaran en la mesura que es pugui tant les formes dialectals poc esteses com els mots o expressions col·loquials o vulgars, poc adequats. En serien exemples l'ús de: *pencar* per *treballar*; *escalivotar* per *escaldufar*, *istin/ideia* per *estiu/idea*, etc.

B.2.2.1.3 Ús d'estrangerismes

El manlleu de mots a altres llengües enriqueix una llengua, però sempre que sigui possible buscarem equivalents en català o traduccions per a aquells que no siguin estrictament necessaris. Els que siguin difícils d'adaptar o d'ús recent a la llengua es mantindran en la llengua original, en cursiva. Per a aquest apartat les pàgines web **Ésadir**, **Optimot** i **Termcat** són de gran ajuda.

Així, destaquem:

a) Anglícismes

Ja formen part del corpus de la llengua, i aniran en rodona, els anglícisme següents: **boicot**; **boom**; **bungalou**; **càmping**; **campus**; **còctel**; **copyright**; **escàner**; **escúter**; **eslògan**; **espot**; **esprint**; **locaut**; **tràveling**; **xàrter**; **xip**; **xoc**; **zoom**, etc.

Els que no estan adaptats els escriurem en cursiva, com ara: *establishment*; *holding*.

Cal tendir a evitar els anglícismes en benefici de les formes catalanes en casos com: *abstract* (resum); *briefing* (notes, informe); *background* (historial, antecedents, formació); *overbooking* (sobreocupació); *workshop* (sessió de treball), *community manager* (gestor de comunitats), etc.

b) Castellanismes

Com a exemples de castellanismes que cal canviar sistemàticament tenim:

No direm	Direm
abarcar	<i>abraçar, abastar</i>
adelantar	<i>avançar</i>
algo	<i>alguna cosa, res</i>
aplaçar	<i>ajornar</i>
apretar	<i>prémer, collar</i>
averiguar	<i>esbrinar</i>
decepcionar	<i>decebre</i>
despedir	<i>acomiar; produir</i>
insertar	<i>inserir</i>
lograr	<i>aconseguir, assolir</i>
medir	<i>mesurar</i>
solventar	<i>resoldre, solucionar</i>
tamany	<i>mida</i>
vivenda	<i>habitatge</i>
entrega	<i>lliurament</i>

c) Llatinismes

Hi ha de dos tipus de manlleus del llatí: els d'ús més o menys general i que han estat adaptats -que s'escriuen en rodona-, i aquells altres que són d'ús més restringit o especialitzat i conserven la grafia llatina -en cursiva en general-.

Van en rodona: *a posteriori, in extremis, a priori, in fraganti, criteriur, estatus, per càpita, ex-libris, quòrum, factòtum, ídem*, etc.

En cursiva: *ababsurdo, abinitio, in situ, ad hoc, modus operandi, ad infinitum, circa, per, se*, etc.

B.2.2.1.4 Frases amb verb

Convé no abusar de les estructures nominals, més pròpies d'altres llengües, que canviarem a favor de les estructures verbals, per ser més impersonals. Per exemple: *s'encarregarà de controlar els àmbits d'actuació* és millor que no pas *s'encarregarà del control dels àmbits d'actuació*.

B.2.3. Qüestions gramaticals

En aquest apartat es resumeixen qüestions que es poden tractar de més d'una manera o bé sovint s'usen erròniament.

B.2.3.1 Adverbis

a) Els adverbis acabats en -ment

No s'abusarà de l'ús reiteratiu dels adverbis acabats en -ment. Si coincideixen dos o més adverbis acabats en -ment, cal escriure'ls sencers, sense suprimir-ne cap terminació. Així: *va creure fermament i tenaçment / fermament i tenaç en la decisió* [i no pas *ferma i tenaçment*].

b) La doble negació

Per construir frases negatives amb *cap*, *ningú*, *res*, *enlloc*, *mai*, *gens* i *ni*, cal utilitzar l'adverbi *no* quan aquestes paraules apareixen després del verb. Exemples: *no n'hi havia cap*; *no ho han acceptat ni l'un ni l'altre...*

Ara bé, anteposar aquests quantificatius negatius al verb ja dóna un valor negatiu a la frase; per tant, es pot elidir el *no*. Així, és el mateix: *ningú no sap res* que *ningú sap res*.

Després de *sense*, d'un altre *no* o de verbs que impliquen negació (prohibir, impedir, evitar, negar...), les paraules *cap*, *ningú*, *res*, *enlloc*, *mai* i *gens* no poden anar seguides de l'adverbi *no*: *no es va permetre que ningú en sortís* [i no pas que *no es va permetre que ningú no en sortís*].

D'altra banda, *cap*, *ningú*, *res*, *enlloc*, *mai* i *gens* tenen valor afirmatiu quan fan referència a persones, coses o circumstàncies que no existeixen realment i que són objecte d'una negació, una exclusió, una interrogació o una suposició: *si necessiten cap [alguna] altra informació...*

c) Ús de *prou*, *massa*, *força*, *gaire* i *bastant*

Prou, *massa* i *força* són invariables en gènere i en nombre; per tant, no tenen flexió ni de femení ni de plural. El quantificador *gaire*, per la seva banda, no té forma femenina, però sí plural. Així: *no tenim prou informació / dades*; *hi havia força controvèrsies entorn del tema*.

Pel que fa a *bastant*, la nova gramàtica accepta la forma femenina d'aquest quantitatiu (*bastanta*). S'usarà de

manera generalitzada la forma *bastantes*, però caldrà no barrejar-la en un mateix text amb *bastants*. Pel que fa a l'ús de la preposició *de* entre *bastant* i el substantiu corresponent, és preferible no utilitzar-la: *bastant (d') interès*; *bastants (de) recomanacions*.

Cal tenir en compte, finalment, que *massa* (“més que no cal”, “en grau excessiu”) no és sinònim de *gaire*. Així, no és el mateix dir *no hi havia guaire gent* (n'hi havia poca) que dir *no hi havia massa gent* (no n'hi havia més de la que calia...). En frases negatives, interrogatives i condicionals és preferible utilitzar *gaire* en comptes de *molt*: *no guanya gaires adeptes*.

B.2.3.2. Articles i preposicions

a) L'article personal

En registres formals els articles personals *el* i *la* només s'han d'utilitzar davant del tractament genèric o protocol·lari d'una persona, però no pas davant del nom i cognoms introduïts directament. Així direm: *Arnau Pons va inaugurar...*; però: *el senyor Arnau Pons va inaugurar...*

Repetició de l'article i la preposició en les enumeracions

En general, és preferible repetir l'article o la preposició dels diversos elements que hi apareixen: *el ponent va insistir en la claredat, el rigor i l'oportunitat de l'obra analitzada*.

Amb tot, quan els elements tenen una relació molt estreta o es tracta d'enumeracions molt llargues, és preferible no fer-ho: *cal veure el procés de redacció, edició i difusió de l'obra en el moment*.

L'apòstrof

-**Article *el***. S'apostrofa sempre davant de vocal o d'hac no aspirada, excepte davant de *i* o de *u* inicials consonantitzades.

Així tenim: l'*antropòleg*; l'*informador*; l'*hidroavió*.

Però: el *iode*; el *hiat*; el *iogurt*.

-**Article *la***. S'apostrofa sempre davant de vocal o d'hac no aspirada, excepte davant de *io* de *uàtones* o consonantitzades.

Així tenim: l'habitació; l'elecció; l'organització.

Però: la humanitat; la intimitat.

L'excepció són els casos en què per pronunciació i claredat s'evita fer l'apòstrof:

- davant de lletres i de noms de lletres: *la a, la ema...*;
- davant de les paraules que comencen pel prefix *a-*: *la anormalitat*;
- casos com ara *la una* (indicació horària), *la ira o la host*.

-Preposició de. S'apostrofa sempre davant de vocal o d'hac no aspirada.

Així tenim: davant d'ela i d'ema; d'instrucció; d'història.

Però: de hardware; de iogurt; de Huelva.

Excepcions:

- davant de vocals consonantitzades: *de iode, de Huelva*.
- davant de lletres: de *a*.
- els casos en què hi pugui haver confusions: *de asimetries, de anormalitat*.

Davant de sigles i d'acrònims

-Article el. S'apostrofa sempre davant de vocal o amb consonant el nom de la qual comença amb vocal:

l'FMI; l'Incavi; l'MDT.

-Article la. S'apostrofa sempre davant de sigles i acrònims que comencen amb vocal (excepte *i* i *u* àtones) o

amb consonant el nom de la qual comença amb vocal: *l'AIT; l'FM; l'MTV*.

Però: *la BMW; la IFIP*.

-Preposició de. S'apostrofa únicament davant de sigles i acrònims que comencen amb vocal: *d'ADIGSA;*

d'Enpetrol; d'Unicef.

Però: *de FM; de HB; de STEP*.

Davant d'essa líquida

-Article *el*. S'apostrofa sempre: l'Sputnik.

-Article *la*. No s'apostrofa mai: la Scala de Milà.

-Preposició *de*. No s'apostrofa mai: de Stonehenge; de Stravinsky.

Davant de topònims

-**Article *el/es***. S'apostrofen sempre els topònims catalans o els estrangers adaptats al català: l'Alguer; s'Arenal. Tanmateix, l'article masculí dels topònims estrangers no adaptats es fa amb majúscula inicial i en la forma original: Le Havre.

-**Article *la/sa***. S'apostrofen sempre els topònims catalans o estrangers adaptats al català: l'Alta Cerdanya; s'Horta (Felanitx). Però: La Aurora (Veneçuela); L'Île-d'Yeu (França).

El topònim *la Haia* és preferible no apostrofar-lo per motius de pronunciació tot i haver estat adaptat.

-**Preposició *de***. S'apostrofa sempre en noms tant catalans o adaptats al català com estrangers no adaptats que no duen article: d'Alcanar; d'Oxford.

Però: de Harlem; de Houston; de Stevenage.

Pel que fa als topònims que comencen per l'article *el/els/es* distingirem entre topònims catalans i topònims estrangers adaptats: del Caire; del Masnou, i els topònims no catalans i no catalanitzats, que s'apostrofen i mantenen la majúscula inicial: d'El Salvador.

Davant de xifres

-**Article *el***. S'apostrofa davant de les xifres àrabigues i romanes que es llegeixen amb vocal inicial: l'1 de juliol; l'XI Consell Mediambiental; l'11%.

-**Article *la***. S'apostrofa sempre davant de les xifres àrabigues i romanes que es llegeixen amb vocal inicial: l'11a edició del manual; l'XI Cursa Popular.

-Preposició de. S'apostrofa sempre davant de les xifres àrabigues i romanes que es llegeixen amb vocal inicial: d'1 de juny a 15 d'octubre; d'11.00 a 13.00 hores.

Davant d'hac aspirada

-Article el. No s'apostrofa mai: el holding; el hardware; el hinterland.

-Article la. No s'apostrofa mai: la hawaiana.

-Preposició de. No s'apostrofa mai: de Hegel.

b) Les preposicions

La preposició A davant de l'infinitiu

La preposició *a* s'utilitza per introduir:

- infinitius dependents sense valor temporal: *l'empresa insisteix a proclamar el seu compromís.*
- infinitius amb valor d'obligació o de necessitat: *no hi ha res a fer.*
- opcionalment, infinitius dependents dels verbs sentir i veure: *ho he sentit [a] dir.*

És incorrecta la construcció *a* + infinitiu amb valor condicional, que cal evitar recorrent a expressions com *ara si no, llevat que, si és possible* o d'altres de similars: *si pot ser, la reunió acabarà amb un acord*[i no pas “a poder ser...”].

La preposició DE davant de l'infinitiu

Davant d'infinitiu la preposició *de* pot ser obligatòria, opcional o incorrecta:

- Obligatori: quan el verb principal s'usa intransitivament o regeix la preposició: *parlar de, recordar-se de, deixar de, abstenir-se de, estar-se de, privar-se de...*, i també dels verbs *dir* (en el sentit de “proposar”), i *mirar i veure* (en el sentit de “procurar”).

Així: *va deixar d'assistir al fòrum; cal mirar de tenir-ho enllestit abans de la trobada.*

També és obligatòria davant de l'infinitiu emfàtic, que s'anteposa al verb principal: *d'anar-hi, hi anirem.*

- Opcional: quan els infinitius fan de complement directe o d'atribut de verbs que expressen projecte, desig o voluntat, l'ús de la preposició és vacil·lant.

Convé saber que aquestes construccions poden alternar amb la construcció *que+ subjuntiu: ens va suggerir (d') anar-hi/ens va suggerir que hi anéssim*.

Un altre cas opcional és davant dels infinitius que fan de subjecte de l'oració i van posposats al verb.

Com a recomanació, ometrem la preposició: *és aconsellable esperar fins demà* [millor que no pas “és aconsellable d'esperar fins demà”].

La construcció *de + infinitiu* i *a + infinitiu* amb valor condicional és incorrecta. Caldrà construir la frase amb el *si* condicional o amb les expressions *en cas de* o *en cas que*: *en cas que fos cert, caldria prendre mesures urgents* [i no pas “de ser cert, caldria prendre mesures urgents”].

La preposició EN davant de l'infinitiu

La construcció *en + infinitiu* només té valor temporal. Equival a la construcció *quan + verb conjugat: en veure'm/ quan em va veure*.

Optarem per la construcció *al + infinitiu* en registres formals: *al accedir al càrrec*, que caldrà substituir per *en accedir al càrrec...*

I és incorrecta la construcció *en + infinitiu* amb valor causal, que s'expressa amb locucions com ara *pel fet que* o *com que*. Així doncs, una frase com: *en no haver-hi quòrum, es va haver d'ajornar la reunió*, caldrà corregir-la per: *com que no hi havia quòrum, es va haver d'ajornar la reunió*.

Sobre, sota, davant, darrere, dins

Els adverbis *sobre/dalt/damunt, sota/davall/dessota, davant, darrere, dins/dintre* i *vora* utilitzats com a preposició poden anar seguits o no de la preposició *de*. Les locucions que en deriven *-a dalt de, a sobre de, per damunt de, etc.*- sí que l'han de dur obligatòriament.

- Ús obligatori: quan no precedeixen immediatament el seu complement (*davant mateix de l'església*) o quan el complement és un pronom personal (*darrere de mi, davant de vostè*, que quedarà: *darrere meu, davant seu*).

- Ús opcional: en la resta de casos. Sovint la tria d'una forma o una altra depèn del registre o de les preferències personals. Això sí, cal respectar la d'expressions i locucions com *ploure sobre mullat, sota la capa del sol...*

Per i per a

Utilitzarem la preposició <i>per</i> :		Utilitzarem la preposició <i>per a</i> :	
davant d'infinitiu	<i>queden moltes coses per fer</i>	davant de complements nominals de finalitat, destinació o objecte, o adequació, opinió o punt de vista	<i>s'ha posat en marxa una campanya per al reciclatge</i> <i>per a ell, era una bona opció</i>
per introduir complements nominals que indiquen causa, motiu, mitjà o manera	<i>ho ha fet per una causa justa</i>	per introduir una noció de temps, especialment de futur	<i>ho necessito per a avui</i>
per introduir el complement agent de les oracions passives	<i>la pintura va ser refeta per Picasso</i>		
amb complements d'espai	<i>vam passar pel centre</i>		
per indicar la durada d'una acció i introduir els mesos de l'any i les festivitats	<i>els amics van arribar per Nadal</i>		
per expressar valor, preu, distribució	<i>un tant per cent molt elevat</i>		
per expressar bescanvi, substitució	<i>hi va assistir el conseller per (compte d') ell</i>		
amb complements predicatius, amb el valor de <i>com a, en qualitat de</i>	<i>no vam obtenir per resposta sinó el seu silenci</i>		
per expressar favor, consideració o dependència, amb el valor de <i>a favor de, en consideració de</i>	<i>finalment es van decantar per l'última proposta</i>		
en verbs que regeixen la preposició <i>per</i> i en expressions i locucions fixades per l'ús, llevat que introdueixin finalitat o destinació	<i>totbom la té per molt bona professional</i>		

c) Ús i abús dels possessius

En català tenen un ús força més restringit que en altres llengües. Per tant, no s'utilitzaran en aquells casos en

què no són estrictament necessaris i ho resoldrem amb el pronom *en*.

Per exemple: *el tècnic va estudiar els dos projectes i en va analitzar les diferències* [i no pas “...i va analitzar les seves diferències”].

d) Ús i abús de MATEIX (i flexions)

És correcte quan acompanya un nom o el substitueix: *dos dies del mateix mes*.

També serveix per emfatitzar, posposat, un substantiu i determinats pronoms o adverbis: *demà mateix m'hi poso*, i en el sentit de “fins i tot”: *el mateix representant hi està d'acord*.

Ara bé, és incorrecte utilitzar *propi* amb aquest valor emfàtic, ja que només té un sentit possessiu: *el mateix autor de l'obra* [i no pas “el propi autor...”].

Un altre ús erroni és usar-lo com a pronom. Per evitar aquest ús farem servir els pronoms febles *en* i *hi*, amb *a aquest* i *d'aquest* (i flexions) o amb l'adjectiu possessiu corresponent: *amb motiu de la darrera reunió de la comissió, els membres triats d'aquesta...* [i no pas “els membres triats de la mateixa...”].

B.2.3.3 Verbs

En aquest apartat es tractaran només aquells usos que poden ser conflictius.

a) El perfet perifràstic i el present

S'optarà per l'ús del perfet perifràstic (*va esmenar, vam negociar*) que no pas el perfet simple (*esmenà, negociàrem*).

En textos formals es prescindirà de qualsevol altra forma: *vares, vàrem/vem*.

b) El verb HAVER-HI

El verb *haver-hi* no fa la concordança amb els complements: *a la reunió hi havia representants de tots els grups* [i no pas “...hi havien representants...”].

c) El verb SER o ÉSSER

Per a l'infinitiu i per al gerundi s'optarà per les formes principals: *ser* i *sent*, més pròpies del registre estàndard.

Pel que fa al participi, com a norma general preferirem *estat*, d'àmbit més general, a *sigut*. Es bandejaran les formes *set, esseto segut*.

Com a substantiu és preferible utilitzar la forma *ésser: els éssers vius*.

d) L'expressió de la probabilitat

La probabilitat només pot expressar-se amb adverbis com ara *probablement, potser, possiblement*, etc., o bé amb la perífrasi *deure + infinitiu*. Per tant, les construccions de futur o de condicional amb valor de probabilitat són incorrectes en català: *devien ser les tres quan van arribar a un acord* [i no pas “serien les tres...” ni “deurien ser les tres”].

e) L'expressió de l'obligació i de la necessitat

L'expressarem:

- amb el mode imperatiu de tots els verbs: *diguen la veritat*;
- amb les perífrasis verbals *haver de + infinitiu, haver-se de + infinitiu, ser necessari i fer falta: ha de tornar-ho a intentar, és necessari establir dues categories*;
- amb el verb *caldre + infinitiu* o *caldre + que + subjuntiu: cal unir esforços/ cal que s'uneixin esforços*.

És incorrecta o inadequada en registres formals i en llenguatge estàndard qualsevol altra forma d'expressar obligació o necessitat, com ara *tenir que + infinitiu, tenir de + infinitiu, haver-hi que + infinitiu* i *deure + infinitiu*.

f) Ús del gerundi

Amb el gerundi s'expressen accions simultànies o immediatament anteriors a la del verb principal (*es va passar la reunió analitzant les dades*), però no pas posteriors. Així, la frase: *la comissió va estudiar el reglament, aprovant-lo tot seguit*, és incorrecta perquè l'acció d'aprovar és posterior a l'acció d'estudiar. Així farem: *la comissió va estudiar el reglament i tot seguit el va aprovar*.

Per comprovar la correcció d'aquestes construccions es pot anteposar el gerundi o la frase de gerundi al verb principal; només si la frase continua tenint sentit és que està ben construïda. Així: *ha après l'ofici treballant* equival a *treballant, ha après l'ofici*.

Per tant, generalment es poden corregir coordinant els dos verbs amb la conjunció *i*, tot i que en alguns casos poden ser millor altres solucions, com per exemple l'ús de *per, per la qual cosa* o *com que* a començament de frase. Així una frase com: *no hi va haver quòrum, quedant desconvocada la reunió*, quedaria: *no hi va haver quòrum, i la*

reunió va quedar desconvocada.

g) Usos incorrectes de l'infinitiu

Al + infinitiu

S'optarà per la construcció *en + infinitiu*: *en formalitzar l'acord* [i no pas “al formalitzar...”].

El + infinitiu

L'infinitiu no pot anar precedit de l'article *el*, excepte quan ha esdevingut un nom: *estudiar i treballar alhora requereix molt d'esforç* [i no pas “l'estudiar i el treballar...”]. Però: *el saber no ocupa lloc*.

Infinitiu amb valor de recapitulació

És incorrecte usar-lo a començament de frase amb valor de recapitulació, cas en què caldrà conjuguar el verb o bé fer dependre l'infinitiu d'un verb conjugat: *Podem concloure, a tall de síntesi, que el ritme dels treballs* [i no pas “Concloure, a tall de síntesi, que...”].

Infinitiu amb valor imperatiu

És incorrecte utilitzar-lo per donar ordres o fer recomanacions. Farem servir generalment el verb corresponent conjugat en imperatiu (segona persona del plural): *Respecteu la senyalització* [i no pas “Respectar la senyalització”].

B.2.3.4 Els signes de puntuació

a) La coma (,)

Marca una pausa breu dins la frase. En contacte amb altres signes de puntuació, una coma no pot precedir en cap cas un guió, un parèntesi o un claudàtor d'obertura, ni tampoc uns punts suspensius.

Usos de la coma

Després:

- de determinats mots o locucions: *els treballs, els estudis i els acords s'hauran de ratificar*;

- dels connectors de frase (adverbis, conjuncions...) situats en posició inicial. Si apareixen dins la frase, es consideren incisos, i com a tals s'escriuen entre comes: *amb tot, és important assenyalar que...; aquest no és, al capdavant, el tema que ens ocupa;*
- d'elements desplaçats per indicar alteracions de l'ordre lògic dels elements de la frase, emfasitzacions d'algun element o bé alteracions en l'ordre de frases subordinades o coordinades: *no se n'ha parlat més, d'aquest tema*[per *no s'ha parlat més d'aquest tema*].

Per:

- delimitar interjeccions, exhortacions i vocatius: *amics, el cas que ens ocupa és força complicat...*;
- expressar fraccions decimals: *el 10,5% dels estudis* [i no pas el 10'5%];
- indicar l'omissió d'un verb per evitar repeticions: *els uns treballen en horari de matí, i els altres, en horari de tarda;*
- introduir incisos o aclariments, funció que poden compartir amb guions i parèntesis, amb matisos diferents: *els ciutadans, esperonats per la proclama, no van dubtar...*;
- separar elements o frases juxtaposats d'una mateixa categoria (substantius, adjectius, verbs, frases...): *la reunió, la trobada i el dinar tindran lloc...*

b) El punt i coma (;)

Marca una pausa mitjana, una mica més llarga que la de la coma.

Usos del punt i coma

Per:

- delimitar els elements d'una enumeració: *van signar l'acord de Kioto, el 2005; el de París, el 2015, i el de Marràqueix, el 2016;*
- separar frases estretament relacionades, llevat de la darrera, que normalment només ha d'anar precedida d'una coma: *és, respectivament, el següent: la primera, non; la segona, set, i la tercera, sis.*

c) Els dos punts (:)

Serveixen per introduir una explicació, una dada, una conseqüència del que s'acaba de dir, una enumeració, una citació textual, etc.

d) El guió (—)

El doble de llarga que el guionet, s'utilitza en enumeracions, taules i diàlegs (guió d'obertura) i en incisos (guions d'obertura i de tancament).

e) Els punts suspensius (...)

Usos dels punts suspensius

- deixar una frase inacabada: *en el seu llibre Una aproximació..., l'autor planteja el mateix;*
- expressar dubte, sorpresa, reticència o suspens: *en un principi el plantejament em va semblar erroni, però és clar, explicat així...;*
- indicar la supressió d'un fragment d'un text: *ha estat desenvolupant la docència i la investigació [...] a diversos centres;*
- indicar que una enumeració o sèrie queden obertes: *la sèrie 5, 10, 15, 20, 25, 30...*

f) El guionet (-)

Usos del guionet:

- en determinats mots compostos o prefixats: *para-xocs; nord-americà; sud-est;*
- en els numerals compostos: *vint-i-vuit*, però: *vuitcentista; noucentisme;*
- en els pronoms febles en posició postverbal: *anem-hi; endur-se-les;*
- per expressar dates i períodes de forma abreujada: *en data 10-2-96; DOGC de 15-2-96; el curs 1995-1996;*
- per expressar sintèticament intervals numèrics: *les pàgines 234-245; els articles 124-143;*
- indicar relació entre dos o més elements: *la línia Barcelona-Perpinyà.*

g) Els signes d'admiració (!) i d'interrogació (?)

Els signes d'admiració i interrogació en català són només de tancament. L'excepció és l'ús del signe d'interrogació d'obertura per als casos següents:

- frases llargues;
- frases que poden ser ambigües: *¿Deu ser perquè, a diferència d'altres màquines, aquesta no serveix...?*;
- frases en què no hi ha cap element gramatical no en suggereixi el valor interrogatiu: *¿Diu que no vindrà avui?*

B.2.3.5 Criteris d'ús de la cursiva, les cometes i la negreta

Són recursos tipogràfics convencionals que serveixen per destacar o per caracteritzar una lletra, un mot, una expressió o un fragment d'un text.

Usos de la cursiva i la rodona

La funció principal de la cursiva és destacar una lletra, una paraula, una frase o un fragment dins d'un text escrit en lletra rodona.

Rodona		Cursiva	
abreviatures, acrònims, sigles i símbols encara que el mot o mots que representen s'escriguin en cursiva	aC (<i>anteChristum</i> , “abans de Crist”); DOGC (<i>Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya</i>) Però: <i>ibid.</i> (<i>ibidem</i>); <i>loc. cit.</i> (<i>lococitato</i>); <i>op. cit.</i> (<i>operecitato</i>)	col·loquialismes i vulgarismes, expressions d'argot i dialectalismes d'àmbit molt reduït	Van afirmar que era un <i>tio</i> molt simpàtic/es va <i>enrotllar</i> com una persiana
els títols de determinades obres normatives constituïts per un nom genèric, com ara els títols de lleis, ordres, decrets, proposicions o dictàmens	el Reial Decret 15/1998, de 25 d'agost	estrangerismes i llatinismes no adaptats al català o que no figuren als principals diccionaris	<i>workshop</i> d'economia aplicada; <i>de facto</i>
els títols de llibres sagrats o d'una de les seves parts	la Bíblia; el Nou Testament	lletres amb funcions especials, com ara enumeració d'apartats o subapartats d'un text, les lletres amb valor metalingüístic, etc.	els apartats <i>b</i> i <i>c</i> de la llei en qüestió...
els títols de publicacions que se citen a elles mateixes, per exemple al pròleg o a la introducció, que cal escriure en rodona i amb versaletes (o amb majúscules)	aquest MANUAL DE GEOGRAFIA FÍSICA ha estat elaborat conjuntament per...	mots clau que es volen destacar	entenen per <i>biotecnologia</i> la ciència que estudia
sobrenoms, pseudònims i àlies quan apareixen sols	Avel·lí Artís Gener, <i>Tísner</i> , és l'autor de... Però: <i>Tísner</i> és	noms científics d'animals i de plantes	la flor de Sant Joan, o <i>Hypericum perforatum</i>

	l'autor de...		
els sobrenoms de reis, papes i sants	El papa Benet XVI	noms propis de determinats mitjans de transport	el vaixell d'estudi oceanogràfic <i>Calypso</i> ; però: un Airbus A320
		notes, advertiments i remissions	(Ve de la pàgina anterior)
		peus d'il·lustracions	
		publicacions de tota mena, programes de ràdio i de televisió, obres artístiques en general. En canvi, els noms o títols de les parts s'escriuen en rodona i entre cometes	L'article "Per un clima de futur" va aparèixer a l' <i>Avui</i> signat per...

a) Les cometes (")

Usos de les cometes :

- citacions literals i transcripcions en estil directe: *l'acció internacional pel clima és "irreversible"*; *Arnau Martí: "Res no canviarà, l'actual situació condiciona el ritme de les negociacions"*;
- conferències, discursos, ponències, col·loquis, debats i taules rodones: *la taula rodona "El medi ambient a debat"*;
- definicions i traduccions de conceptes: *la paraula anglesa coworking ("cotreball")*;
- lemes, eslògans i campanyes: *van actuar amb el lema "Per un clima durador"*;
- paraules o expressions amb un sentit especial: *va deixar el càrrec "voluntàriament"*;
- parts de produccions artístiques en general: *L'article "Creixent junts" va aparèixer a la revista Nature...*

A Sostenible podem utilitzar les cometes simples també per evitar l'ús excessiu de cursiva, que pot complicar la lectura. Aquest és el criteri per utilitzar cometes o cometes simples a la publicació.

	Les usarem	No les usarem	Exemples
Cometes	<ul style="list-style-type: none"> • En declaracions o citacions literals 	<ul style="list-style-type: none"> • Estrangerismes • En tecnicismes • Per emfasitzar • En títols (llibres, pel·lícules...) 	<p>El diputat ha titllat els pressupostos de "desastrosos i antisocials".</p> <p>La consellera ha dit: "El govern té la voluntat de dialogar amb l'oposició per arribar a acords en temes de país".</p>

Cometes simples	<ul style="list-style-type: none"> • En expressions no normatives • En estrangerismes no catalanitzats • En tecnicismes que convingui explicar • Els títols d'obres artístiques i mitjans de comunicació escrits 	<ul style="list-style-type: none"> • Als titulars la substituïrem sempre per les cometes simples • Sobrenoms de reis, papes i sants 	<p>“Per fumar-se un <i>petà</i> no passa res”, diu aquest noi de tretze anys. Aquest ‘lobby’ és partidari de... La ‘diabetis gestacional’, un tipus de diabetis que afecta les dones embarassades...</p>
	<p>Eslògans</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sobrenoms, pseudònims i àlies • Noms propis de vehicles i transports • Noms científics d'animals i plantes 		<p>Enguany se celebra el centenari de l'autora de ‘La placa del Diamant’. L'esperit del ‘No a la guerra’ va estendre's ràpidament. L'etarra José López Peña, àlies ‘Thierry’, va ser detingut... El naufragi del ‘Titanic’... L'‘Amanitaphalloides’, coneguda també com farinera borda, és un bolet mortal.</p>

b) La negreta

Escriurem amb negreta els noms propis la primera vegada que apareguin al text, i els títols a l'interior del text, així com l'entradeta. També podem utilitzar la negreta dintre del text per destacar alguna idea important, ajudar a la comprensió de la lectura marcant diferents parts que estructurin un text, etc.

B.2.3.6 Criteris d'ús de majúscules, minúscules i versaletes

En termes generals, podem dir que les majúscules s'utilitzen per marcar els mots que apareixen en posició inicial o després de determinats signes de puntuació, i per distingir els noms propis dels noms comuns.

D'altra banda, les versaletes s'utilitzen bàsicament per escriure els nombres romans amb què es designen els segles; els volums, capítols, etc., d'una publicació; el cognom o cognoms de l'autor o autors en una citació bibliogràfica, i els títols de publicacions que se citen a elles mateixes.

En aquest apartat resumirem breument els casos que poden ser conflictius:

<i>Ambits acadèmic, científic, cultural, esportiu i polític</i>	majúscula	<ul style="list-style-type: none"> • àrees de coneixement: <i>l'àrea de coneixement Fonaments de l'Anàlisi Pressupostària</i>; • assignatures i cursos: <i>l'assignatura Introducció al Medi Ambient</i>; • carreres i estudis: <i>diplomatura en Gestió i Administració Pública</i>; • cicles de conferències, seminaris, tallers, jornades, simposis, etc.: <i>el Segon Congrés de Sostenibilitat Mediambiental</i>; • departaments universitaris: <i>el Departament de Ciències Polítiques i Socials</i>; • esdeveniments i celebracions: <i>el Mercat de la Música Viva de Vic</i>
	minúscules	<ul style="list-style-type: none"> • disciplines acadèmiques i científiques: <i>un expert en dret comparat</i>;

		<ul style="list-style-type: none"> etapes i cicles educatius: <i>el seminari Els Mitjans de Comunicació de Barcelona</i>; però en majúscula si forma part del nom propi: <i>el Seminari Introductor a la Teoria de la Negociació</i>; exposicions de fires i salons: <i>l'Exposició Universal de Barcelona</i>; però: <i>l'exposició "Dennis Hopper en viu"</i>; fets i esdeveniments de caràcter històric quan van precedits o seguits d'un adjectiu: <i>la guerra dels Sis Dies</i>; però: <i>la Revolució Russa</i>; moviments polítics, socials, religiosos i artístics: <i>el cristianisme</i>; però: <i>la Il·lustració</i>; premis i distincions: en minúscula quan precedeix directament el nom del guardó: <i>premi Nobel</i>, però amb majúscula inicial quan va precedida o seguida d'algun determinant: <i>Premi Nacional</i>; programes i plans d'actuació, d'intercanvi i de recerca: <i>el programa Inllingua, el programa Erasmus</i>; però en majúscules si forma part del nom propi: <i>Programa d'Innovació Tecnològica</i>; tractats, cimeres, concilis i altres acords i celebracions de caràcter polític, històric i religiós: el <i>manifest</i> dels Trenta
<i>Designacions personals</i>	majúscula	<ul style="list-style-type: none"> càrrecs i títols, excepte quan van precedits del tractament protocol·lari corresponent: <i>president; conseller</i>; però: <i>Il·lustríssim Gerent de la Universitat</i>; dinasties i llinatges: s'escriuen amb majúscula inicial: <i>els Montcada</i>; noms i cognoms de persones: s'escriuen amb majúscula inicial, llevat de les referències i citacions bibliogràfiques (amb versaletes o majúscules); noms propis de divinitats i de personatges mitològics o llegendaris; sobrenoms, pseudònims i àlies: <i>lo Gaüter del Llobregat</i>
	minúscules	gentilicis: <i>europèu; nord-americà</i>
<i>Tractaments de respecte</i>	minúscules	<p>tant en la forma plena com en la forma abreujada, excepte pel que fa a les abreviacions dels tractaments civils, acadèmics i eclesiàstics següents: senyor (<i>Sr.</i>); doctora (<i>Dra.</i>).</p> <p>Així tenim: <i>professor; directora; pres.</i>; però: <i>Sr. Puig; Sra. Comas</i></p>
<i>Tractaments protocol·laris</i>	majúscules	tractaments protocol·laris, tant en la forma plena com abreujada: <i>Excel·lentíssima Senyora Ada Colau, alcaldessa de Barcelona</i>
<i>Designacions diverses</i>	majúscules	<ul style="list-style-type: none"> les denominacions científiques llatines s'escriu amb majúscula inicial la primera paraula: <i>la gerbera (Gerbera jamesonii) és una planta herbàcia</i>; noms propis d'animals i plantes: <i>el Pi de les Tres Branques</i>; objectes personalitzats: <i>l'espasa Excalibur</i>; productes comercials i marques registrades, excepte quan s'utilitza com a nom genèric: <i>Honda</i>, però: <i>tallar-se amb una gillette</i>
<i>Designacions sinonímiques i georeferents</i>	minúscules	excepte quan no inclouen la designació genèrica corresponent: <i>cap i casal</i> (de Catalunya); però <i>la Gran Poma</i> [Nova York].
<i>Designacions incompletes</i>	majúscules	els ciutadans de l'Estat; però: l'estat del benestar.
		Amb tot, en contextos molt concrets s'acostumen a escriure amb minúscula inicial: <i>tots són membres de la comissió</i> [Comissió de Sostenibilitat].
<i>Entitats jurídiques, polítiques i religioses</i>	majúscules	<i>l'Administració; l'Estat; Govern Civil de Barcelona</i> ; però quan es fa servir de manera genèrica, s'escriu en minúscules: <i>Pots tramitar-ho en qualsevol registre</i>

		<i>civil/ Les universitats públiques asseguren que.../ Les administracions locals...</i>
<i>Institucions, organismes, associacions i empreses</i>	majúscules	inicial totes les paraules –excepte articles, preposicions i conjuncions–: <i>el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya</i>
<i>Òrgans de govern i de gestió</i>	majúscules	<i>el Servei de Finances</i> ; però: <i>la direcció dels estudis</i>
<i>Designació genèrica dels accidents i llocs geogràfics</i>	minúscules	<i>el pla de Beret</i> , excepte quan s'usa el nom comú d'un accident o element geogràfic per referir-s'hi: <i>es reuniran en diferents punts de tota la Península</i> [Ibèrica]; topònims d'accidents i de llocs geogràfics que han fusionat en una sola paraula el nom comú i el propi: <i>el Puigllançada</i> , o les designacions d'accidents i llocs geogràfics que han quedat integrades: <i>Riera de Sant Joan</i> [municipi]
<i>Demarcacions i divisions territorials</i>	majúscules	<i>el País de Gal·les</i> ; però el nom comú s'escriurà amb minúscules: <i>en aquest país</i>
<i>Divisions temporals: mesos de l'any, dies de la setmana, estacions, èpoques</i>	majúscula	Quan formen part d'un nom propi de festivitat, fet històric singular, etc.: <i>el Dia Mundial del Medi Ambient, Dilluns de Pasqua, els Fets d'Octubre</i>
<i>Períodes històrics i unitats geocronològiques</i>	minúscules	<i>edat mitjana, edat del bronze</i>

a) Sigles

Definició i ús

Estan formades generalment per la lletra inicial de cadascuna de les paraules –llevat d'articles, preposicions i conjuncions– que integren el nom d'una institució o d'un organisme, etc. S'escriuen sempre amb majúscules i sense punts. Per afavorir-ne la comprensió, cal escriure el nom complet a què fa referència la primera vegada que apareix al text i, entre parèntesis, la sigla corresponent. A partir d'aquí ja es pot escriure la sigla tota sola:

la Universitat Catalana d'Estiu (UCE) va ser fundada l'any 1969 a Prada. Des d'aleshores, l'UCE...

Les sigles es poden llegir de dues maneres diferents:

- com un mot, encadenant-ne les lletres: IEC [íec];
- o bé lletra per lletra: UPF [u-pe-efé].

Formació del plural

És incorrecte en català duplicar les inicials (EE.UU., JJ.OO.), com al castellà, o afegir una essa minúscula (PCs, CDs), com a l'anglès.

Ús de la cursiva

S'escriuen sempre en rodona, encara que el mot o mots que representen vagin en cursiva: DGLC (*Diccionari general de la llengua catalana*).

Ús de majúscules i minúscules

S'escriuen amb majúscules i sense punts ni espais de separació: INAF (Institut Nacional Andorrà de Finances).

b) Siglació parcial

Si una sigla substitueix només parcialment una denominació completa, cal posar un punt i un espai darrere cadascuna de les inicials: I.I. B. (Institut de Batxillerat) Bernat Metge.

c) Símbols

Són lletres o grups de lletres que representen una paraula, un concepte, etc., generalment de l'àmbit de la ciència o de la tècnica. A Sostenible serem especialment curiosos amb la utilització dels símbols de manera correcta.

L'abreujament dels símbols es faria de la manera següent:

trenta metres	30 m
de metre cúbics a kilowatts hora	de m ³ a kWh
340 metres per segon	340 m/s
quinze graus Celsius	15 °C
una molècula d'aigua	una molècula de H ₂ O
vents de component sud-est	vents de component SE

Els símbols no els creen els usuaris d'una llengua, sinó que per afavorir l'intercanvi d'informació i la comprensió en camps especialment sensibles com poden ser la ciència o de la tècnica, són resultat de convencions internacionals que han adoptat els organismes reconeguts. Així, no duen punt ni marca de plural:

70 cm de gruix	70 ~~cm.~~ de gruix	70 ~~cms~~ de gruix
----------------	----------------------------	----------------------------

Hi ha casos en què l'ús de la cursiva o la negreta esdevenen un tret definidor. Les majúscules i minúscules solen ser distintives, però no intercanviables. **Els superíndexs i subíndexs tenen un significat específic, i per tant, cal que s'escriuin correctament.**

metre (unitat del sistema internacional)	m
mega- (prefix del sistema internacional)	M
diòxid de carboni	CO ₂
òxids de nitrogen	NO _x
partícules de 10µm	PM ₁₀
ozó	O ₃

Com hem dit, els símbols s'escriuen sense punt, excepte si es troben a final de frase, i amb un espai fi que els separa de la xifra. Si el símbol està format per més d'un element, no duen ni punts i espais:

est-nord-est	ENE
gram per centímetre cúbic	g/cm ³
khi quadrat	χ ²
kilowatt hora	kWh
metres cúbics	m ³
sulfat potàssic	K ₂ SO ₄

Els símbols no s'apostrofen, de manera que s'escriuran de la manera següent: *El O, el Es, el Sb i el Au són símbols d'elements químics/La pèrdua de pes resulta de l'eliminació de H₂O.*

B.2.3.7 Criteris per a l'escriptura de números i de nombres o quantitats dins d'un text

En general, escriurem amb lletres les quantitats de zero a deu, i a partir de deu amb xifres.

a) Expressió de l'espai

- Graus, minuts i segons de longitud i latitud: sempre amb xifres: *Barcelona està situada a 41 graus, 24 minuts i 42 segons de latitud nord.*
- Noms i numeració de carrers i altres vies públiques: sempre amb lletres, excepte els ordinals de reis i papes, amb nombres romans: *carrer dels Quatre Camins, 12*; però: *passatge de Lleó XII.*
- Numeració de carreteres i punts quilomètrics: sempre amb xifres: *el punt quilomètric 275 de la N-340*; però: *se'ns va espatllar el cotxe a vuit quilòmetres de Puigcerdà.*

b) Expressió del temps

- Anys: s'escriuen amb xifres, de manera completa i sense punt ni espai de separació: *l'any 30; l'any 1987.*
- Dates (dies, mesos i anys): el dia amb nombres, el mes amb lletres i l'any amb nombres i de manera completa: *el 14 de gener de 1997.*L'excepció són les dates de caràcter històric: *el Sis d'Octubre.*
- Quadres o gràfics: es poden indicar de manera abreujada: *15-7-1976.*
- Dècades: s'escriuen sempre amb lletres i en singular: *la dècada dels noranta.*
- Edat: s'escriuen amb lletres les edats fins a deu (o dies, o setmanes, o mesos), i amb xifres de l'11 endavant. Les edats aproximades, però, sempre amb lletres: *devia tenir uns trenta-cinc anys.* Si hi ha una enumeració, cal escriure tots els elements amb xifres: *entre els inscrits hi havia dos catedràtics de 58 anys, un de 45 i dos de 33.*
- Hores: generalment amb xifres, amb un punt de separació entre les hores i els minuts: *l'horari és de 9.00 a 14.00 i de 15.30 a 17.30 hores.*
- Segles: amb nombres romans i amb versaletes, o majúscula si no es pot: *el segle V aC.* En català, els segles es llegeixen sempre com a nombres cardinals; per tant, són incorrectes les interferències de llengües com el francès (*XIXèmesiècle*) o l'anglès (*20th century*).

c) Intervals numèrics

S'han d'escriure sencers: *entre 40.000 i 55.000 persones* [i no pas “entre 40 i 55.000 persones.”]

d) Numeració d'elements d'una sèrie

S'escriuen sempre amb xifres, sense punt ni espai de separació: *l'article 25; el punt 9 de l'ordre del dia.*

e) Numeració de textos legals i normatius

S'escriu sempre amb xifres amb una barra inclinada entre el número de sèrie pròpiament dit i l'any, i sense punts ni espais de separació: *la Llei 148/1996.*

Els apartats o articles també s'escriuen amb nombres, ordinals fins al nombre 9 (*1r, 2n, 3r,* etc.), i cardinals del 10 endavant (*10, 11, 12,* etc.).

f) Nombres decimals

S'escriuen sempre amb xifres i amb una coma: *10,4.*

g) Nombres romans

S'utilitzen generalment per designar:

- els segles: *el segle XX*;
- el nombre que segueix els noms de papes, reis i emperadors: *Felip V*;
- determinades carreteres: *la N-II*;
- les regions militars espanyoles: *la IV regió militar*;
- el nombre que precedeix o que segueix els noms de concilis, congressos...: *el VIII Congrés de Medi Ambient*.

Quan es tracta de xifres complicades en general se substitueix la numeració romana per l'ordinal corresponent: *el 75è Congrés* [millor que el LXXV Congrés]

h) Punt en els nombres de quatre xifres o més

Les quantitats de quatre xifres o més han de dur obligatòriament un punt de separació: *12.000 metres quadrats*; *2.000 anys*. Però no, en canvi, a les quantitats que representen nombres dins una sèrie: *el Decret 1432/1983*; *la pàgina 1734*.

B.2.4. UNES QUANTES QÜESTIONS DE SINTAXI

Resumirem en aquest apartat unes quantes qüestions de llengua que acostumen a ser problemàtiques en la redacció de textos.

B.2.4.1 Oracions i connectors

És bo alternar oracions breus amb oracions més llargues, per evitar que els fragments resultin monòtons.

a) Ús de mecanismes de cohesió habituals entre frases

Cal donar preferència als usos més habituals en el llenguatge corrent.

Així, en el cas dels relatius, és millor usar *que* que no pas *el qual*, *la qual*, *els quals*, *les quals* (o algun element d'aquesta sèrie amb les preposicions *de*, *a*, etc., al davant), i *cosa que* més que no pas *la qual cosa*.

b) Construccions amb 'cosa que' i 'la qual cosa'

Hi ha solucions més recomanables a l'ús de *cosa que* i *la qual cosa*. Així tenim construccions com ara: *Els canvis van ser acceptats, i això els va obligar, en molts casos, a.../Els canvis van ser acceptats. Això els va obligar, en molts casos, a.../Els canvis van ser acceptats. Aquest fet els va obligar, en molts casos, a...*

c) Ordre dels complements circumstancials

Els complements circumstancials de temps i de lloc sovint van a l'inici de l'oració. Normalment van amb una coma al darrere: *Des de final del segle XVIII, el creixement de la població...*

d) Col·locació de l'adjectiu

L'ordre més neutre és nom + adjectiu. Canviar aquest ordre pot significar canviar el sentit del sintagma: *És un home pobre* no és el mateix que dir: *És un pobre home*.

En alguns casos específics l'ordre no marcat o més habitual és, justament, l'invers de l'usual: *Caldria aprofitar una nova reunió per concretar què caldrà fer*.

B.2.4.2 Altres dubtes freqüents

a) Que/què

QUE sense accent		QUÈ amb accent	
Quan és un pronom relatiu però no porta cap preposició al davant	<i>L'expedient que demanen està tancat.</i>	Quan és un pronom relatiu i va acompanyat per una preposició equivalent a <i>en/amb/per... el qual</i>	<i>L'expedient a què fas referència s'ha arxivat.</i>
Quan és un conjunció o un adverbí quantitatiu ponderatiu	<i>Va declarar que no era vàlid. Que interessant que és!</i>	Quan és un pronom interrogatiu, en preguntes directes i indirectes, equivalent a <i>quina cosa</i>	<i>Demana què havia de fer.</i>

b) Perquè / per què / per a què

Perquè	Equival a <i>ja que</i> o bé a <i>fi que</i> .	<i>Deu ser de vacances perquè avui no ha vingut / Va venir perquè necessitava la nostra ajuda</i>
Per què	Té valor interrogatiu o bé, seguit d'article, equival a raó o causa o bé <i>pel qual/per a la qual/etc.</i>	<i>No sé per què no se'n va/ Aquests són els motius per què / pels quals ha vingut</i>
Per a què	Equival a <i>per a quina finalitat</i> .	<i>Per a què vols el cotxe?/ No sé per a què demanen diners</i>

c) El que

Els grups *el que, la que, els que, les que* són correctes quan l'antecedent se sobreentén: *El llibre que vaig demanar i el que em van regalar abir són de la mateixa autora* (l'antecedent *llibre* se sobreentén).

En canvi, no són correctes quan van precedits de preposició i equivalen a: *el qual, la qual, els quals, les quals*: *Un assumpte del qual (o de què) molts parlen* [i no pas: *Un assumpte del que* molts parlen*].

També són incorrectes per expressar un antecedent que és tota una oració. Aquí caldrà canviar-ho per: *la qual cosa, fet que, cosa que, de manera que, això...*: *Va venir tard, cosa que va complicar la resolució del conflicte*[i no pas: *Va venir tard, el que* va complicar...*].

d) Paraules femenines i masculines

Són masculines	Són femenines
<i>afores, agreujant, anell, atenuant, antípodes, avantatge, bacteri, compte, corrent, costum, deute, dot, escafandre, estratagema, front, llegum, marge, pebre, pendent, senyal</i>	<i>allau, anàlisi, aroma, au, calor, cel·lofana, cercavila, claror, dent, diàstole, esperma, espiral, esplendor, oïda, olor, postres, remor, resplendor, sida, síndrome, suor</i>

B.2.4.3 La nova Gramàtica de la llengua catalana

La nova actualització duta a terme per l'IEC, el novembre del 2016, resol alguns dels aspectes de l'ortografia catalana que havien estat més qüestionats. Tot seguit els enumerem de manera simplificada:

a) Reducció de la llista de mots amb accent diacrític (de 150 a 15).

Finalment, els mots amb accent diacrític queden reduïts als següents:

bé (adverbi)	be (animal)
Déu (divinitat)	deu (font/numeral/verb <i>deure</i>)
és (verb <i>ser</i>)	es (pronomen)
mà (extremitat)	ma (possessiu)
més (adverbi/adjectiu qualificatiu)	mes (part de l'any)
món (univers)	mon (possessiu)
pèl (vellositat)	pel (contracció <i>per i el</i>)
què (pronomen interrogatiu/pronomen relatiu amb partícula)	que (conjunció/pronomen relatiu)

sé (verb <i>saber</i>)	se (pronom)
sí (adverbi d'afirmació)	si (conjunció condicional/pronom reflexiu)
són (verb <i>ser</i>)	son (pronom/nom)
té (verb <i>tenir</i>)	te (pronom)
ús (nom)	us (pronom)
vós (pronom)	vos (pronom)
sòl (terra)	sol (astre)

S'es
criu
en

sense accent diacrític els compostos i derivats, com: *adeu-siau*, *marededeu*, *rodamon* o *a contrapel*.

b) Ús del guionet en alguns mots compostos prefixats.

S'escriuen amb guió quan els prefixos antecedeixin un sintagma (*ex-directora general*, però *exdirectora*), una paraula que ja porti guió (*anti-nord-americà*), termes amb cursiva o entre cometes (*ex-bippy*) i en els casos en què el *no* actuï com a prefix (*no-bel·ligerància*, però *art no figuratiu*).

També es podran utilitzar en casos d'homonímia (*ex-pres* per reclús) o de "formes detonants" (*ex-exiliat*).

En canvi, s'escriuran aglutinats i sense guionet els mots següents: *sensepapers*, *a matadegolla* i *a cuítacorrents* i *sucamulla*, però aglutinats i amb guionet: *dén-nbi-do* i *dén-nbi-doret*.

c) Mots prefixats i compostos amb el segon formant començat per r.

Passen a portar doble *r* quan el so apareix entre vocals precedit d'un prefix o d'un radical: *arritmia*, *corresponsable*, així com en mots com *erradicar* i *errumpent*.

També en els compostos amb els radicals grecs *raqui(o)-*, *reo-*, *rin(o)-*, *rinc-*, *riç(o)-*, *rodo-*, *-rràfia*, *-rrexi* i *-rrinc*: *cefalorraquidi*, *otorrinolaringòleg*.

d) Mots compostos amb el segon formant començat per s seguida de consonant i sense e epentètica.

En són exemples: *arterioesclerosi*, *cardioespasme* o *electroestàtic*; però escriurem: *microscòpic*, *termòstat*, *atmosfera*...

e) Accentuació de les formes baleàriques de la primera persona del present d'indicatiu d'alguns verbs de la primera conjugació.

Les formes dels **verbs acabats en -enar i -esar** s'escriuran amb accent greu (è): *anomèn, esmèn* o *remèn*; les dels verbs acabats en **-essar** amb accent agut (é): *confés, exprés* o *ingrés*, i les dels verbs acabats en **-osar i -ossar** amb accent greu (ò): *dispòs, impòs, destròs*.

f) Supressió de la dièresi en els derivats cultes acabats en -al:

En són exemples: *fluidal, laical, helicoïdal, trapezoïdal*.

g) Noves entrades

S'incorporen **entrades noves** com *aiatol·là, blog* o *cànnabis*, i s'han modificat gràficament mots com *nietzschia*, que esdevé *nietzschèa*, o *sèquia* que passa a ser *séquia*.

També s'han resolt alguns dubtes en relació amb antropònims i topònims (*Dèbora, Raiül, Rubèn; el Figueró, Montgromy, Binibèquer*) i en relació amb alguns neologismes i manlleus freqüents de grafia vacil·lant, com són els casos de *cotó-en-pèl* o *menyestimar*; manlleus com *fitness, gòspel, gruyère, off the record*, que aniran en rodona, i compostos i derivats com *antisistema, contrarellotge* i *sensesostre*.

h) S'accepten, com a formes lexicalitzades, les construccions causals amb **degut i donat**:

Així tenim: *No va començar la sessió puntualment degut al mal temps; Donat que tothom hi està a favor, s'aprova la moció.*

i) Es recullen els diversos sistemes per expressar les hores.

A Catalunya, el sistema de campanar (*un/dos/tres quarts de vuit*), i a València i les Balears, el sistema de rellotge (*set i quart/i mitja, vuit menys quart*).

j) Noves combinacions reconegudes

Es reconeixen combinacions com *li'l pren* o *li'n pren*, pròpies del valencià, davant de les generals *l'hi pren* o *n'hi pren*.

C. GUIA VISUAL

C.1. ESTIL VISUAL

C.1.1. Introducció

En aquest apartat es descriuen els aspectes d'identitat visual de Sostenible, així com les estructures de les pàgines del lloc web i xarxes socials, els tipus d'imatges, gràfics i icones i les recomanacions per al seu ús. Aquestes recomanacions s'han de tenir en compte a l'hora de publicar o crear continguts al lloc web de Sostenible i les xarxes socials.

Els aspectes fonamentals que es descriuen en aquest apartat són:

- Imatge corporativa de Sostenible
- Estructura general de la pàgina
- Ús i proporció de les imatges
- Ús i descripció de les icones
- Pautes d'estil per audiovisuals
- Estil per a infografies
- Disseny de destacats

C.1.2. Imatge corporativa de Sostenible

C.1.2.1. Tipografia

Base tipogràfica principal: **Arial Regular**, **ArialItalic** i **ArialBold**.

No s'identifica una base tipogràfica secundària.

Arial Regular

E1a

ABCDEFGHIJKLMNÑOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

1234567890

! ? ; [({ | }] * - . , : ; < > · @ # " ' ® ™ ©

Arial Italic

E1a

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
 abcdefghijklmnpqrstuvwxyz
 1234567890
 !?¿[(|)]*-,.;;<>·@#“”®™©

Arial Bold

E1a

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
 abcdefghijklmnpqrstuvwxyz
 1234567890
 !?¿[(|)]*-,.;;<>·@#“”®™©

C.1.2.2. Colors

Els colors de la web Sostenible estan descrits en RGB i el seu valor equivalent en hexadecimal.

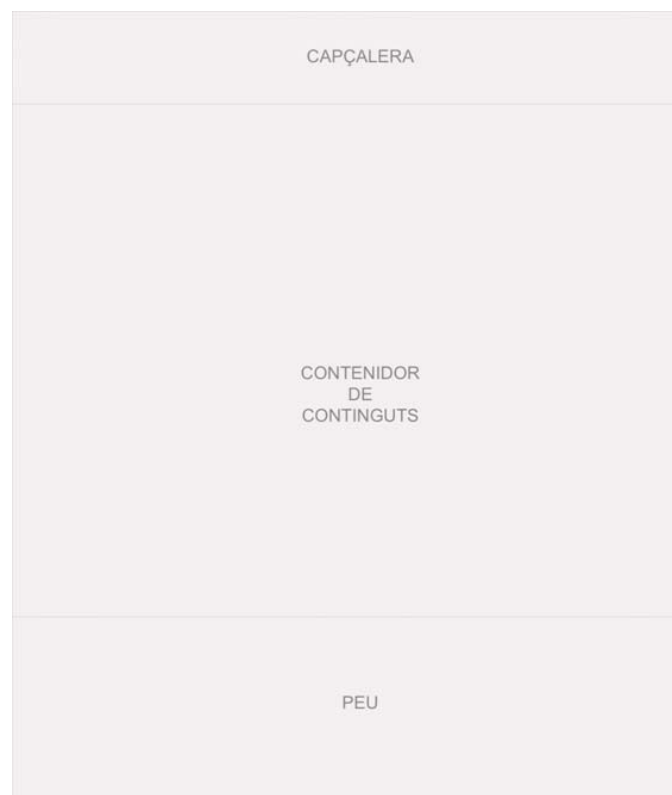
					
#19b5c0	#0e9a9e	#eaaa14	#d49a12	#ed6e29	
R: 25 G: 181 B: 192	R: 14 G: 154 B: 158	R: 234 G: 170 B: 19	R: 212 G: 154 B: 18	R: 237 G: 110 B: 41	
					
#ffffff	#f3f3f4	#e9e9e9	#a9a9a9	#9d9d9d	#333333
R: 255 G: 255 B: 255	R: 243 G: 243 B: 243	R: 238 G: 238 B: 238	R: 168 G: 168 B: 168	R: 157 G: 157 B: 157	R: 51 G: 51 B: 51

C.1.3. Estructura general de la pàgina

Les pàgines que componen el lloc web Sostenible segueixen un esquema clàssic basat en grans contenidors diferenciats horitzontalment. Aquest esquema proporciona flexibilitat a l'hora d'incorporar continguts extensos i a la vegada facilita la navegació de l'usuari. Al mateix temps estableix uns elements comuns que garanteixen la coherència i la consistència de les seccions i pàgines del lloc web.

Cal tenir en compte que el disseny de la web és responsiu, és a dir, s'adapta a les diferents mides de pantalla. Dins de cada un dels apartats on es detalla l'estructura dels continguts, també s'indica quin és el comportament d'aquests continguts quan es visualitzen en pantalles petites. És a dir, es detalla com es van ordenant els blocs de continguts per adaptar-se a les pantalles de mòbil.

L'estructura bàsica que conforma cadascuna de les pàgines està formada, de dalt a baix, pels següents blocs: la capçalera, el contenidor de continguts i el peu de pàgina.

CAPÇALERA

La capçalera conté elements corporatius de Sostenible i de la Diputació de Barcelona, a més a més de dreceres a continguts destacats.

CONTENIDOR DE CONTINGUTS

És el contenidor que inclou el gruix de continguts de cada pàgina. L'esquema i distribució dels continguts depèn del tipus de pàgina. En el apartat C.1.3.2 es descriuen cada una d'aquestes estructures.

El contingut dins de cada pàgina s'organitza a partir d'uns elements mínims d'informació que anomenem "peces d'informació". Els esquemes bàsics usats per a mostrar les peces d'informació es descriuen a l'apartat C.1.3.3.

PEU DE PÀGINA

A la part inferior de la pàgina s'hi inclou informació de la web i menús secundaris.

En els apartats següents es detallen els elements comuns, les estructures bàsiques del contenidor de continguts i es descriuen també els diferents tipus de peces d'informació que es poden incloure en els contenidor de continguts.

Tot i que el disseny de la web s'adapta a les diferents mides de pantalla, aquí es mostren les mides a pantalla completa.

C.1.3.1. Elements comuns a totes les pàgines

Totes les pàgines que conté la web de Sostenible tenen uns elements comuns a la part superior, la capçalera; i a la part inferior, el peu de pàgina.

LA CAPÇALERA

La capçalera, definida pels estàndards de la Diputació de Barcelona, conté els següents elements:

- 1) Icones de xarxes socials i cercador
- 2) Logotip de Sostenible i logotip de la Diputació de Barcelona

- 3) Menú principal de la web
- 4) Franja identificativa de la secció

Els punts 1, 2 i 3 són comuns a tota la web.

L'estructura i amplada és la següent:

La imatge real de la capçalera a pantalla gran:

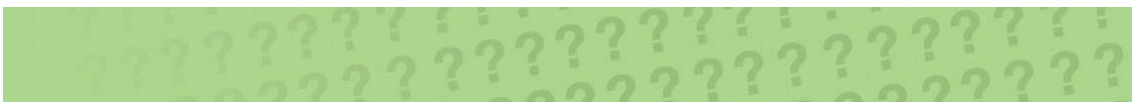

i a pantalla per a mòbil:

Adicionalment, depenent de la secció en la que es troba l'usuari, s'afegeix a la part inferior de la capçalera una franja identificativa de la secció:

- 1) Reflexió

- 2) Territori

- 3) Recursos

4) Especials

5) Hemeroteca

EL PEU DE PÀGINA

Un altre dels elements comuns a totes les pàgines és el peu de pàgina. Està format per:

- 1) Logotip de Sostenible
- 2) Menús secundaris
- 3) Logotip de la Diputació de Barcelona
- 4) Icones de xarxes socials

A continuació es mostra el peu de pàgina real de la web per a pantalles grans:

i per a pantalles de mòbil:

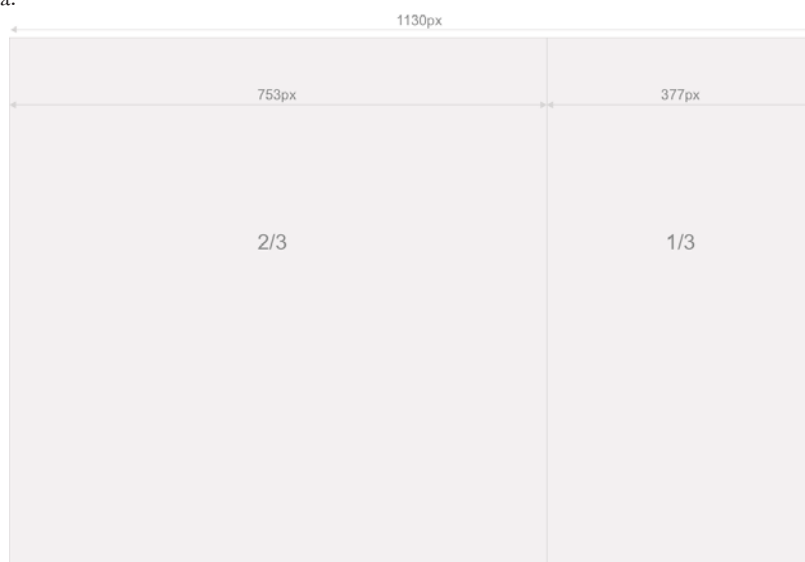
C.1.3.2. Estructures bàsiques del contenidor de continguts

El contenidor de continguts principal de les pàgines que componen el lloc web Sostenible s'estructura en diferents esquemes que es mostren a continuació:

- a) **Tres columnes amb distribució 1/2 – 1/4 – 1/4:** la columna de l'esquerra destinada a continguts principals i les columnes de la dreta a altres continguts. Per exemple: la pàgina de portada

- b) **Dues columnes amb distribució 2/3 – 1/3:** la columna de l'esquerra destinada a continguts principals i la columna de la dreta a continguts secundaris. Per exemple: la pàgina interior d'una notícia.

- c) **Tres columnes amb distribució 1/3 – 1/3 – 1/3:** distribució per igual dels continguts a les tres columnes (c.1); tot i que si s'escau, les dues columnes de l'esquerra es destinen a continguts

principals i la columna de la dreta a continguts secundaris (c.2). Per exemple: la pàgina d'especials per al cas (c.1) i la pàgina de Notícies pel (c.2).

A la taula següent es detallen quines estructures bàsiques s'utilitzen a cadascuna de les pàgines del lloc web Sostenible. En alguns casos les pàgines contenen elements addicionals a la part superior del contenidor de continguts. Aquests elements s'identifiquen a la taula com a "capçalera pròpia".

L'estructura completa de cadascuna de les pàgines es detalla a partir de l'apartat 0.

Pàgina	a) 1/2 – 1/4 – 1/4	b) 2/3 – 1/3	c) 1/3 – 1/3 – 1/3
Portada	✓ (amb capçalera pròpia)	-	-
Reflexió	-	-	✓ (amb capçalera pròpia)
Territori / Notícies	-	-	✓ (c.2)
Territori / Bones Pràctiques	-	-	✓ (c.2)
Territori / Agenda	-	✓	-
Recursos	✓	-	-
Especials	-	-	✓ (c.1)

Peça d'informació - Interior	-	✓	-
Especial - Interior	-	-	✓ (amb capçalera pròpia)

C.1.3.3. Estructures bàsiques en peces d'informació

El contenidor de continguts està format alhora per diferents elements bàsics: les peces d'informació (notícia, reportatge, entrevista, etc.).

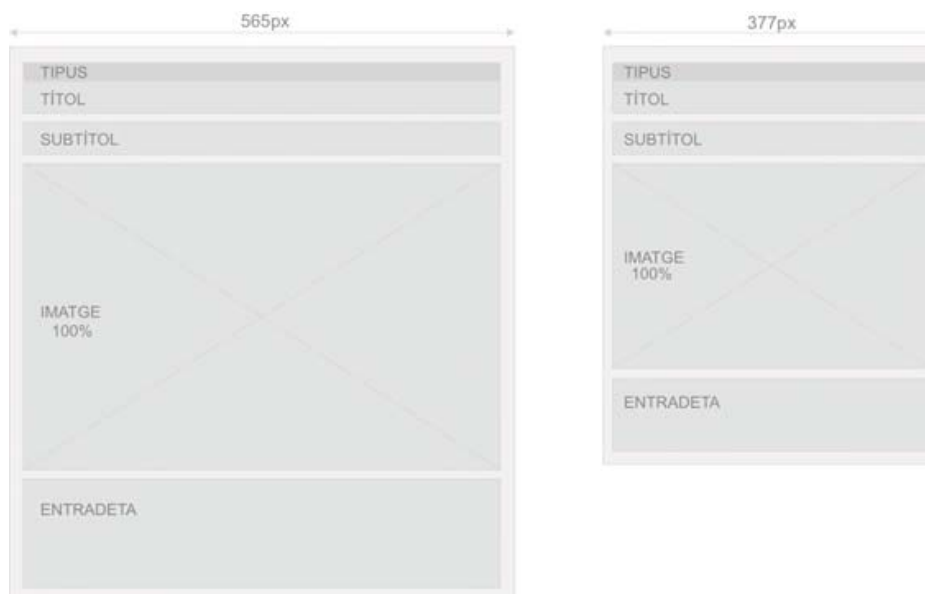
Les estructures bàsiques d'aquestes peces d'informació es llisten a continuació. Per a cadascuna de les estructures es mostra l'adaptació a una distribució de columnes a 1/2 i a 1/3 de l'amplada total de la pàgina.

TIPUS A: PEÇA AMB IMATGE AMPLADA COMPLETA

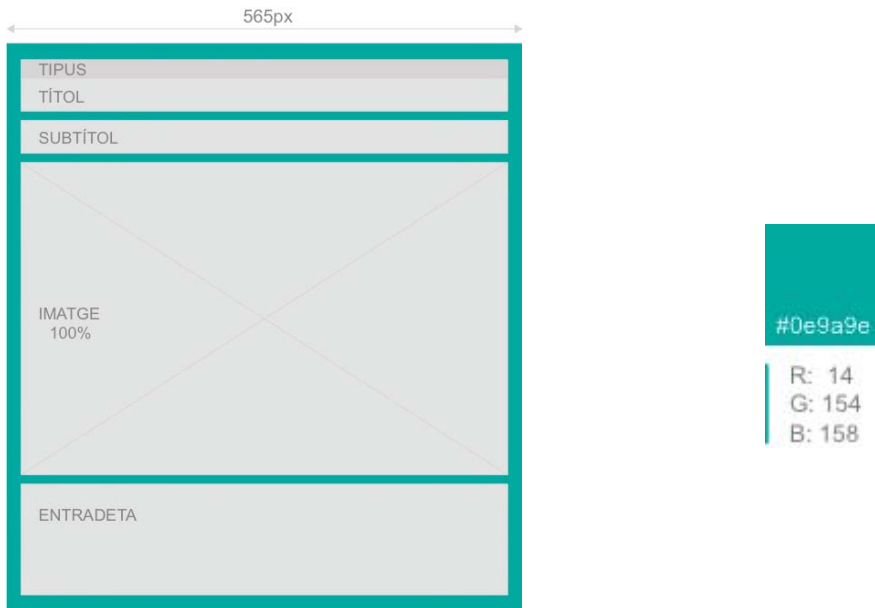
Aquest tipus d'estructura es tria segons el tipus de peça d'informació. Triarem aquest tipus d'imatge per a notícies i articles importants que volem destacar, i en aquelles notícies que tenen un alt valor gràfic, és a dir, aquelles per a les quals disposem de bones imatges, que poden enriquir visualment la publicació.

Sempre triarem la peça amb imatge d'amplada completa a Reportatge i Entrevista.

Per a columnes principals:

Per a columnes principals i destacat:

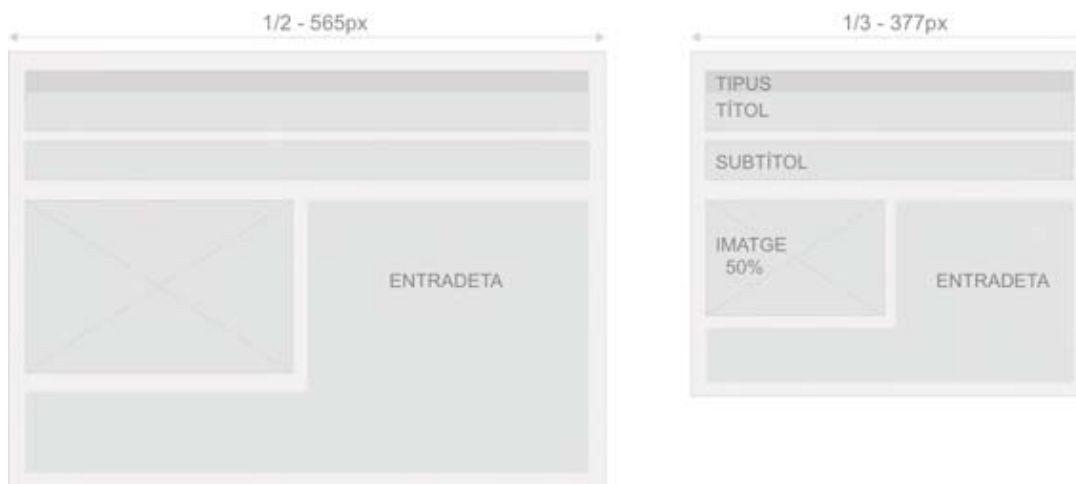

TIPUS B: PEÇA AMB IMATGE AMPLADA REDUÏDA

Aquest tipus d'estructura es tria segons el tipus de peça d'informació. Van amb imatge d'amplada reduïda les notícies i articles que no considerem destacades, i aquelles per a les que no disposem de bon material gràfic.

Es mostra en dos formats diferents en funció de si està ubicat en:

a) columnes amb continguts principals:

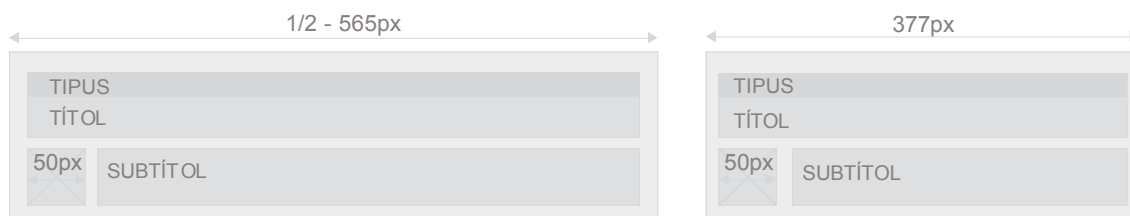
b) columnes amb continguts secundaris:

TIPUS C: PEÇA AMB ICONA

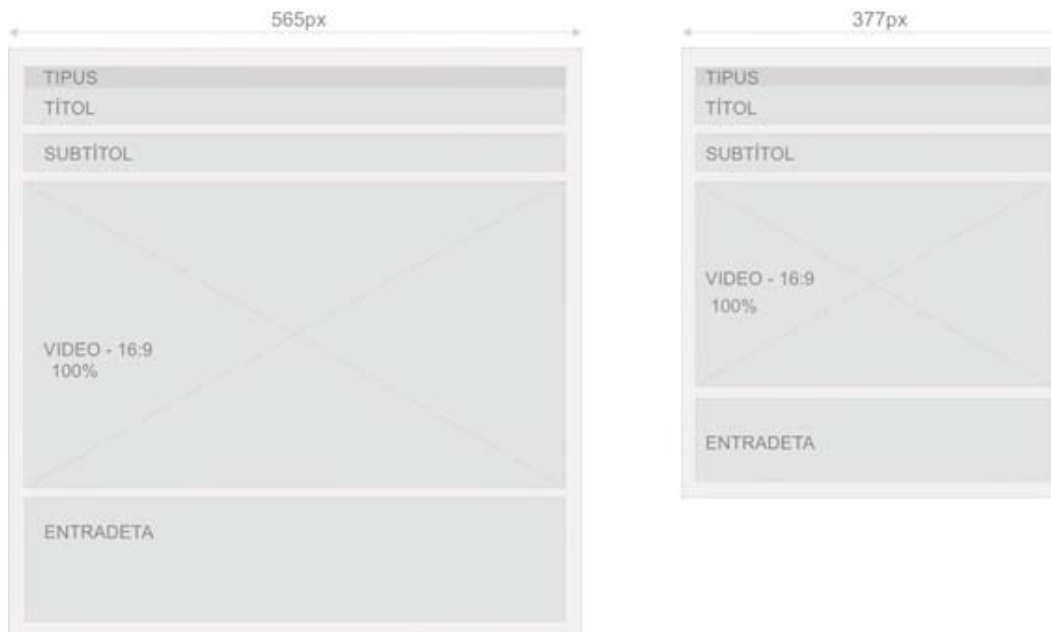
Aquest format permet visualitzar les notícies amb un format més breu. En aquest cas només es visualitza el titular i la icona temàtica.

La peça amb icona és un recurs per a portada i especials. Hi ha un espai dedicat a aquest format.

TIPUS D: PEÇA AMB VIDEO AMPLADA COMPLETA

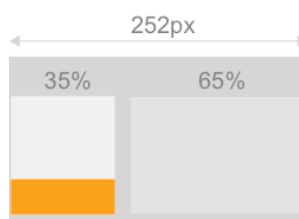
Per a columnes principal i secundària:

TIPUS E: OPINIÓ A PORTADA

TIPUS F: AGENDA A PORTADA

A continuació es mostra una taula resum amb els tipus de peça d'informació i els diferents estructures bàsiques:

Tipus Peça	Tipus A Peça amb imatge amplada completa	Tipus B Peça amb imatge amplada reduïda	Tipus C Peça amb vídeo amplada completa	Tipus D Peça amb icona	Tipus E Opinió a portada	Tipus F Agenda a portada
Notícia	✓✓	✓	✓	✓	-	-
Opinió	-	-	-	-	✓✓	-
Entrevista	✓✓	-	✓	-	-	-
Reportatge	✓✓	-	✓	-	-	-
Recursos	✓	✓	✓	✓	-	-
Bones Pràctiques	✓	✓	✓	✓	-	-
La Dada	-	✓✓	✓	-	-	-
Agenda	-	-	-	-	-	✓✓
Especial	✓✓	-	-	-	-	-

Llegenda

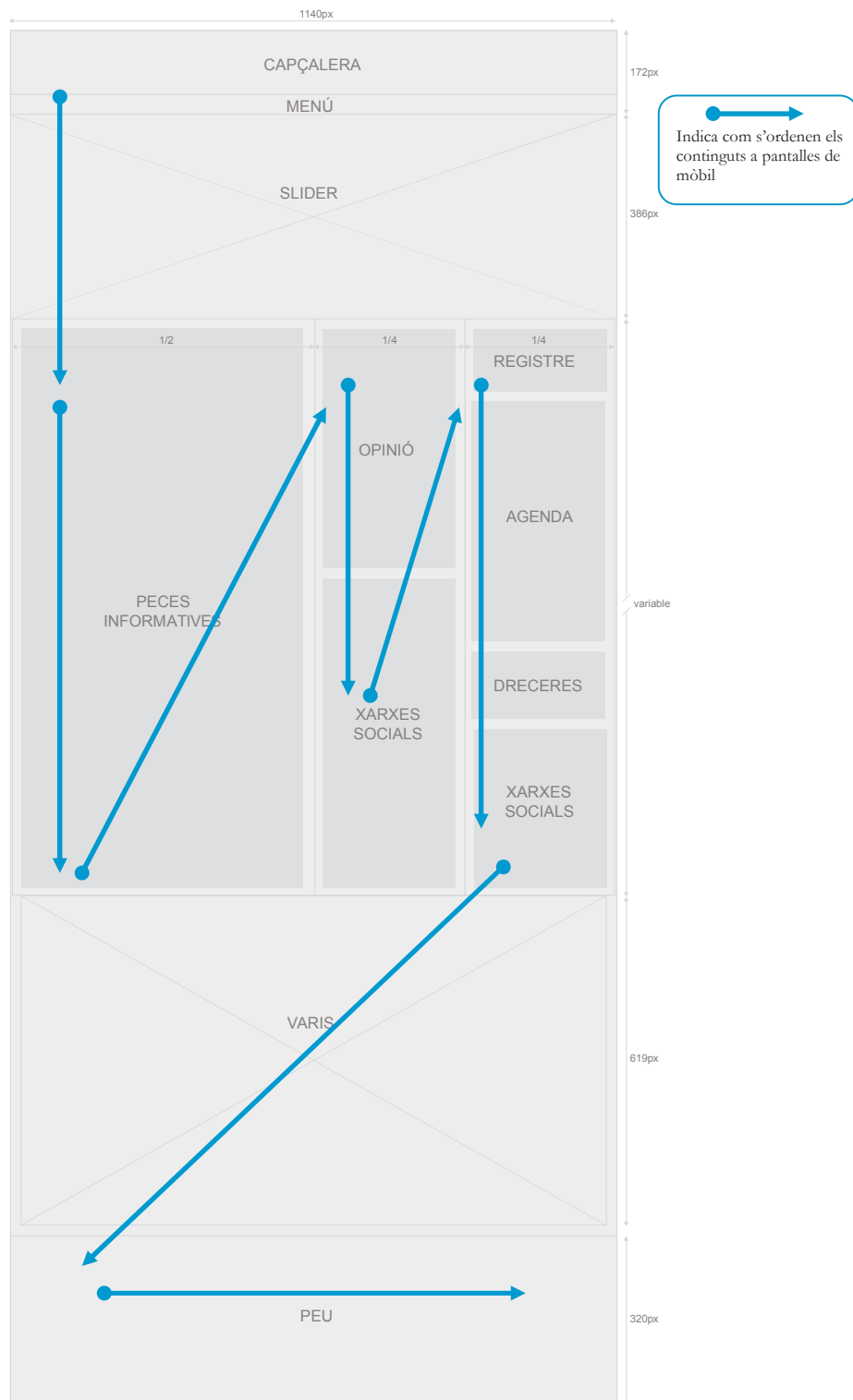
Símbol	Descripció
✓✓	Tipus d'estructura d'ús preferent per al tipus de peça d'informació.
✓	Tipus d'estructura d'ús secundari per al tipus de peça d'informació.
-	El tipus d'estructura no es contempla per al tipus de peça d'informació.

C.1.3.4. La Portada

La portada és la pàgina principal de lloc web i és on es pot trobar la informació més rellevant i d'interès per als usuaris.

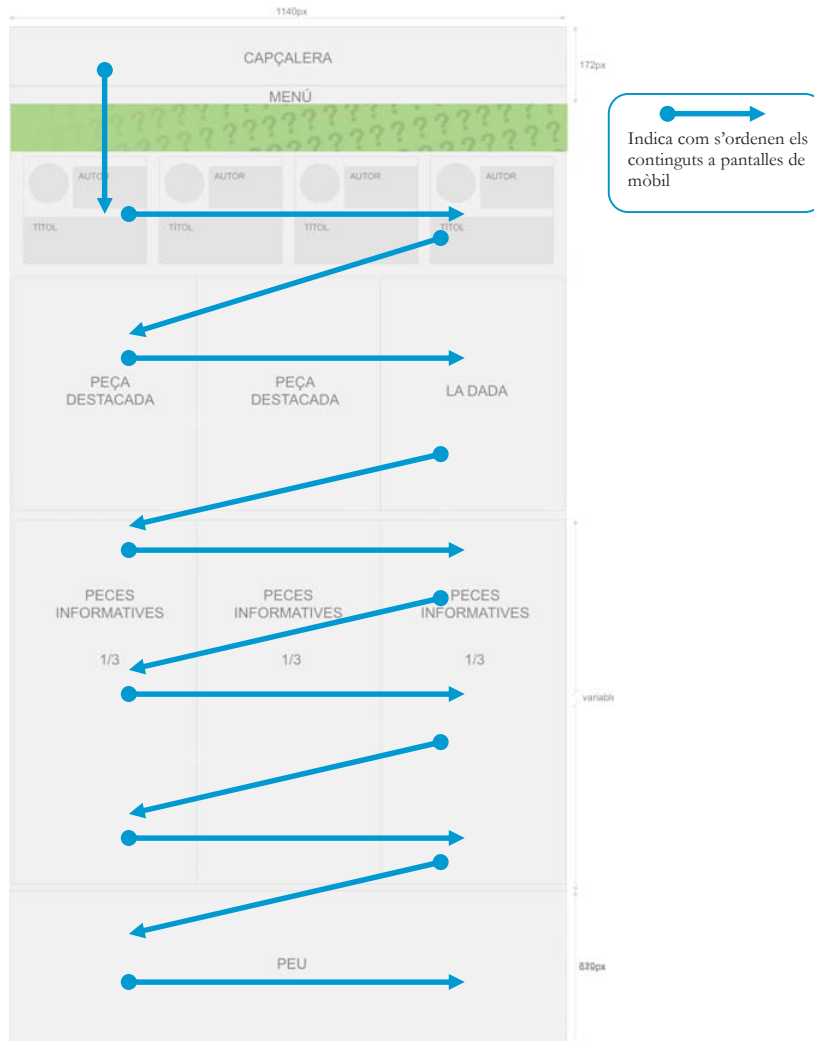
Així, la portada s'estructura combinant una capçalera pròpia formada per un *slider* amb les notícies destacades, i una distribució de columnes per al contenidor de continguts del tipus 1/2 – 1/4 – 1/4:

C.1.3.5. La Reflexió

La pàgina 'Reflexió' recull informació referent a opinions, entrevistes, reportatges i la dada.

Així, la pàgina de reflexió s'estructura combinant una capçalera pròpia formada per un blog d'autors i les últimes peces d'informació destacades i 'la dada'; i una distribució de columnes per al contenidor de continguts del tipus 1/3 – 1/3 – 1/3. Les 3 columnes de continguts contenen per igual les peces d'informació en ordre decreixent per actualitat.

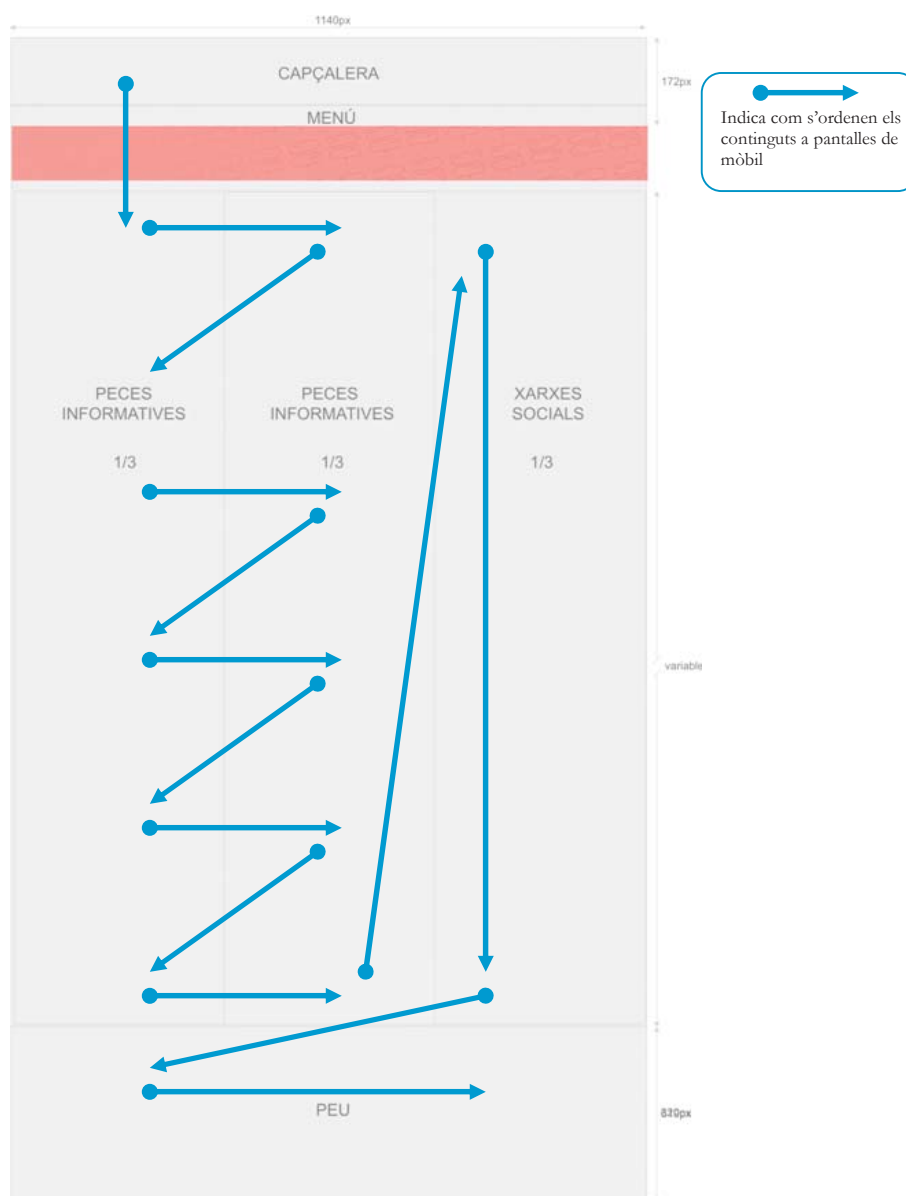

C.1.3.6. Territori

La pàgina de Territori inclou les pàgines de Notícies, Bones Pràctiques i Agenda.

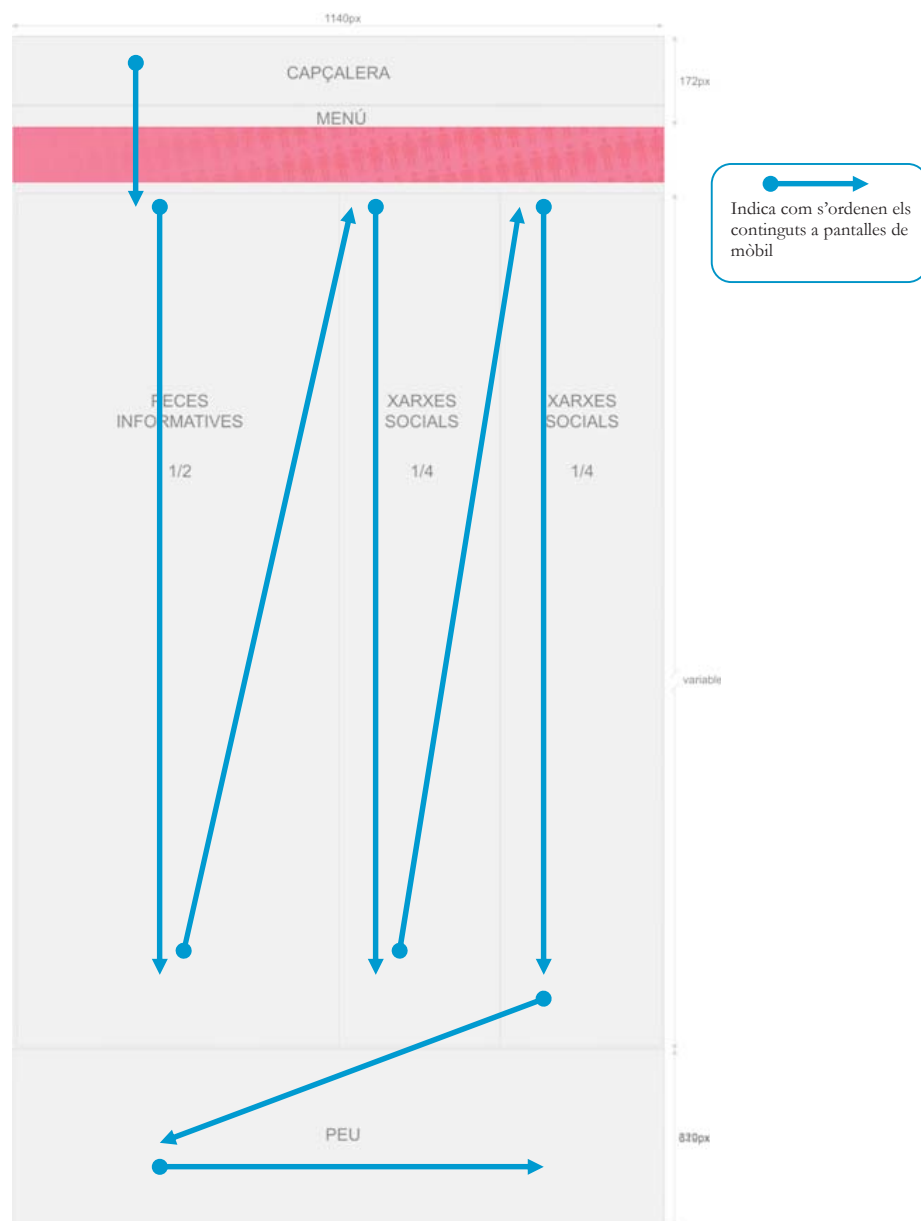
La pàgina s'estructura en una distribució de columnes per al contenidor de continguts del tipus 1/3 – 1/3 – 1/3. Les dues columnes de l'esquerra contenen per igual les peces d'informació en ordre decreixent per actualitat, i la columna de la dreta conté informació de les xarxes socials.

L'estructura és idèntica per a les pàgines de Notícies, Bones Pràctiques i Agenda, diferenciant-se entre elles pels continguts de les dues columnes de l'esquerra. Així mateix, la part de les xarxes socials pot ser diferent a cadascuna de les pàgines.

C.1.3.7. Recursos

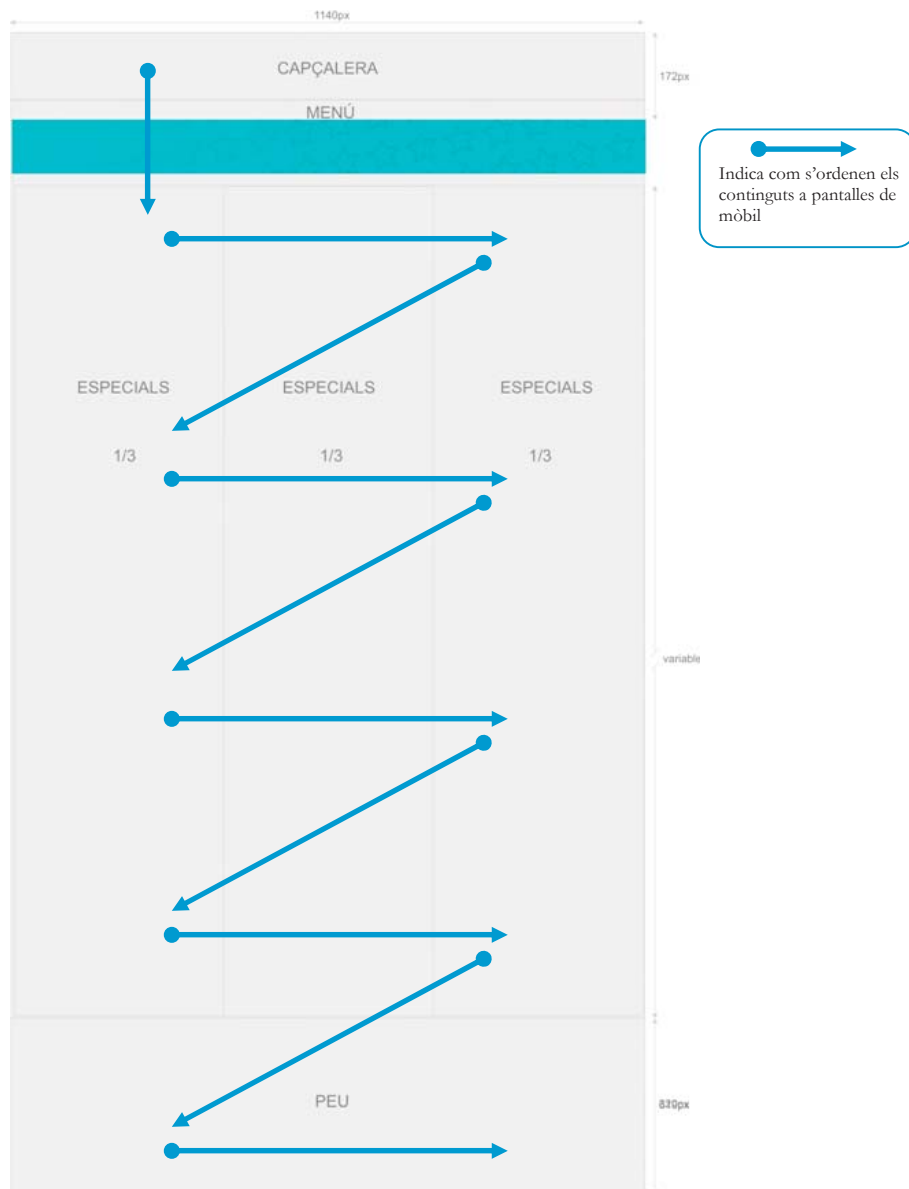
La pàgina 'Recursos' s'estructura en una distribució de columnes per al contenidor de continguts del tipus 1/2 – 1/4 – 1/4. La columna de l'esquerra conté les peces d'informació en ordre decreixent per actualitat, i les dues columnes de la dreta contenen informació de les xarxes socials.

C.1.3.8. Especials

La pàgina d'especials recull tota aquella informació que s'ha agrupat en forma d'especials.

La pàgina s'estructura en una distribució de columnes per al contenidor de continguts del tipus 1/3 – 1/3 – 1/3. Les tres columnes contenen per igual els especials.

C.1.3.9. La Peça d'informació

La peça d'informació és l'element mínim que conté informació per a l'usuari. Les peces d'informació identificades al lloc web Sostenible són:

- Notícia
- Opinió
- Entrevista
- Reportatge
- Bona Pràctica
- La Dada
- Acte d'agenda
- Recurs
- Especial
- Article tècnic

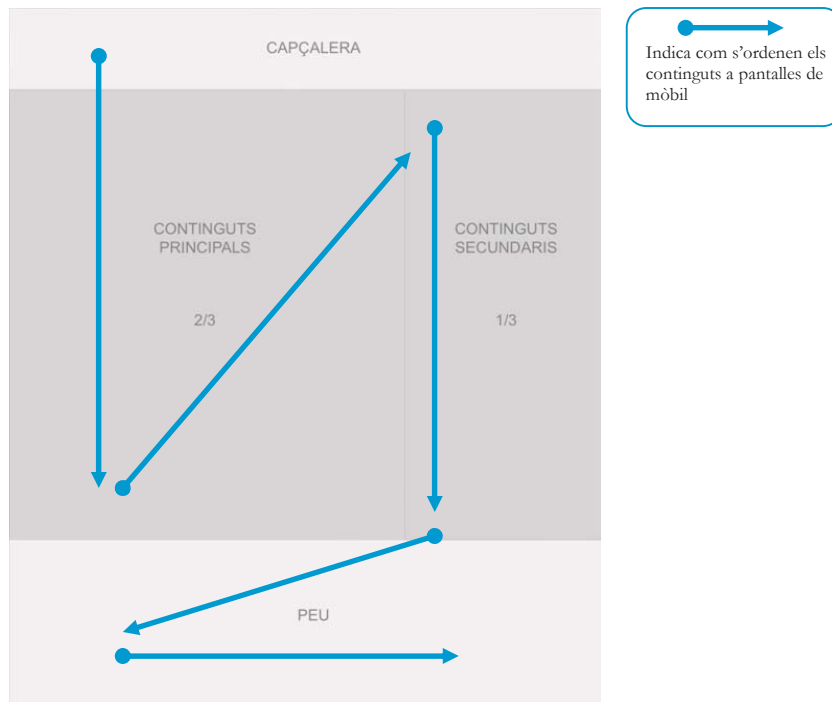
Per mostrar el contingut de la peça d'informació s'utilitzen pàgines específiques on cada un dels elements que componen la peça s'organitza d'una determinada manera.

Els elements que s'inclouen a les peces d'informació són els següents, on s'identifiquen els elements requerits (r) i opcionals (o):

- Títol (r)
- Subtítol (o)
- Autor (r)
- Data publicació (r)
- Imatge destacada (o)
- Entradeta (o)
- Cos d'informació (r)
- Categories i etiquetes (o)
- Compartir en xarxes, s'inclou per defecte a totes les pàgines.

Es defineixen diversos tipus d'esquema per a organitzar els continguts de detall de les peces d'informació.

L'esquema es distribueix en una columna principal d'amplada 2/3 i una columna secundària d'amplada 1/3:

A la columna principal s'hi inclouen els elements de la peça d'informació i a la columna secundària s'hi mostren continguts relacionats amb aquesta.

Dins d'aquest esquema bàsic, els elements de la columna principal els podem organitzar en els tipus que es descriuen a continuació. En tots aquests tipus de distribució, el cos conté tant text com imatges o vídeos.

El cas de la peça d'informació "Especial" té una distribució pròpia pel fet d'aglutinar a la vegada diversos tipus de peces d'informació. Aquesta distribució específica es detalla al final d'aquest apartat.

TIPUS A: SENSE IMATGE DESTACADA

Aquest tipus de peça d'informació inclou tots els elements excepte la imatge destacada. S'utilitza en aquelles peces d'informació on no hi ha una imatge associada. Per exemple, l'opinió.

Aquest elements són:

- Títol (r)
- Subtítol (o)
- Autor (r)
- Data publicació (r)
- Entradeta (o)
- Cos d'informació (r)
- Categories i etiquetes (o)
-

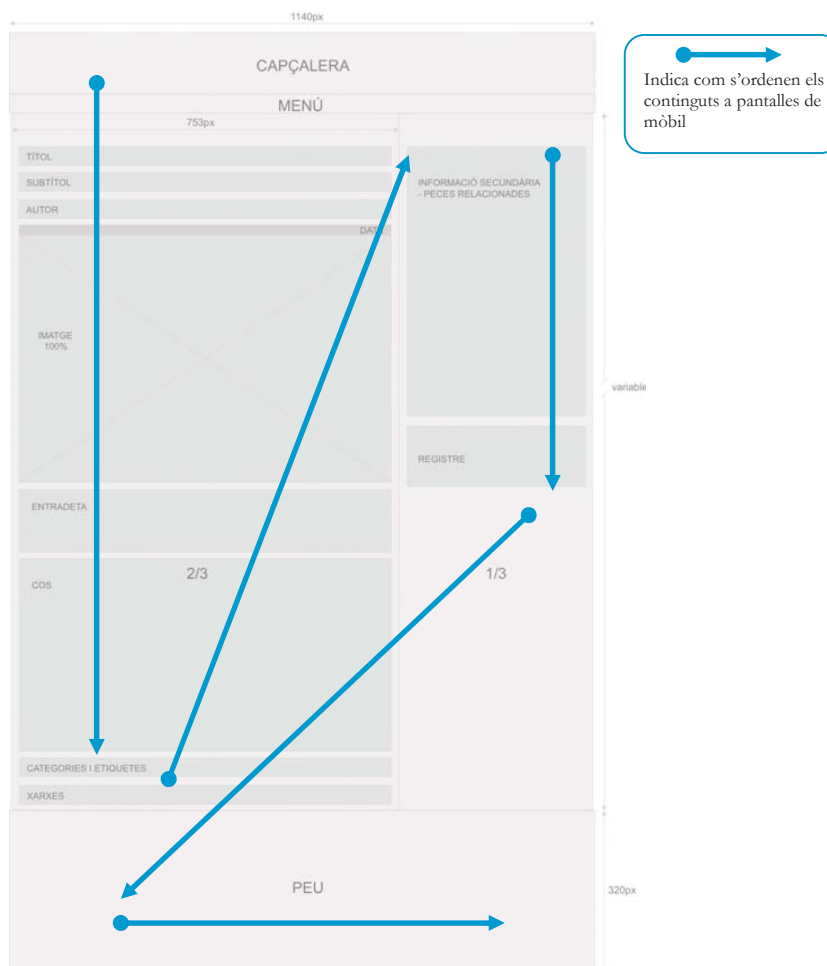

TIPUS B: AMB IMATGE DESTACADA D'AMPLADA COMPLETA

Aquest tipus de peça inclou tots els elements amb la imatge destacada ocupant tota l'amplada de la columna principal. S'utilitza en aquelles peces d'informació on hi ha una imatge o un vídeo que aporta informació a la peça o que es vol destacar. Per exemple, l'entrevista.

Aquest elements són:

- Títol (r)
- Subtítol (o)
- Autor (r)
- Data publicació (r)
- Imatge destacada (o)
- Entradeta (o)
- Cos d'informació (r)
- Categories i etiquetes (o)

TIPUS C: AMB IMATGE DESTACADA AL 50%

Aquest tipus de peça inclou tots els elements amb la imatge destacada ocupant la meitat de l'amplada de la columna principal. S'utilitza en aquelles peces d'informació on hi ha una imatge o un vídeo que aporta informació a la peça però no es vol destacar especialment. Per exemple, una notícia.

Aquest elements són:

- Títol (r)
- Subtítol (o)
- Autor (r)
- Data publicació (r)
- Imatge destacada (o)
- Entradeta (o)
- Cos d'informació (r)
- Categories i etiquetes (o)

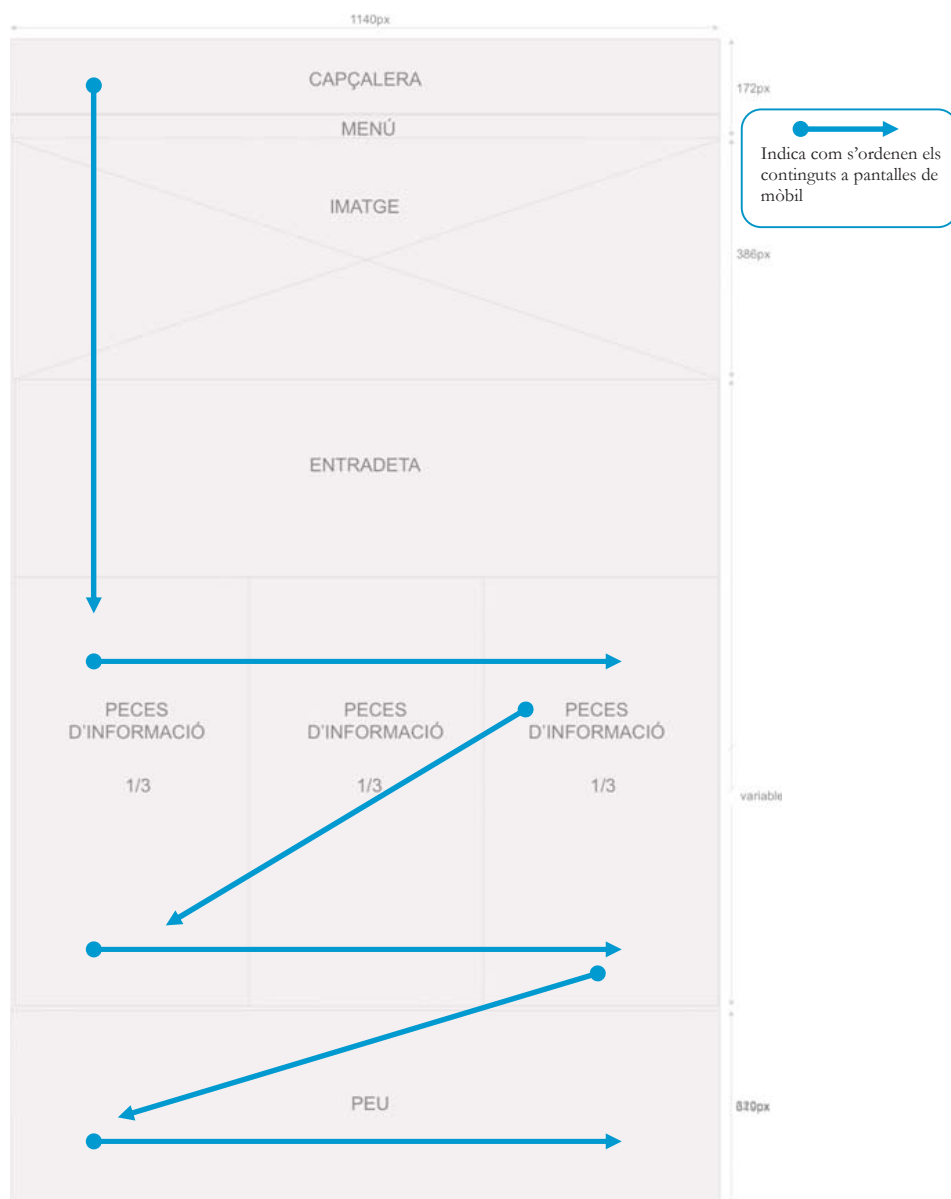

TIPUS D: L'ESPECIAL

Tal com s'ha comentat, la pàgina de detall d'un especial té unes particularitats pròpies pel fet d'incloure diverses peces d'informació d'altres tipus.

La distribució de la pàgina de l'especial inclou els següents elements:

- Imatge destacada: és una imatge que identifica el contingut de l'especial
- Entradeta, la qual defineix l'especial.
- Peces d'informació relacionades amb l'especial. Aquestes poden ser: entrevista, opinió, notícies, reportatges, bones pràctiques, recursos i la dada.

A continuació es mostra una taula resum amb els tipus de peça d'informació i les diferents estructures bàsiques:

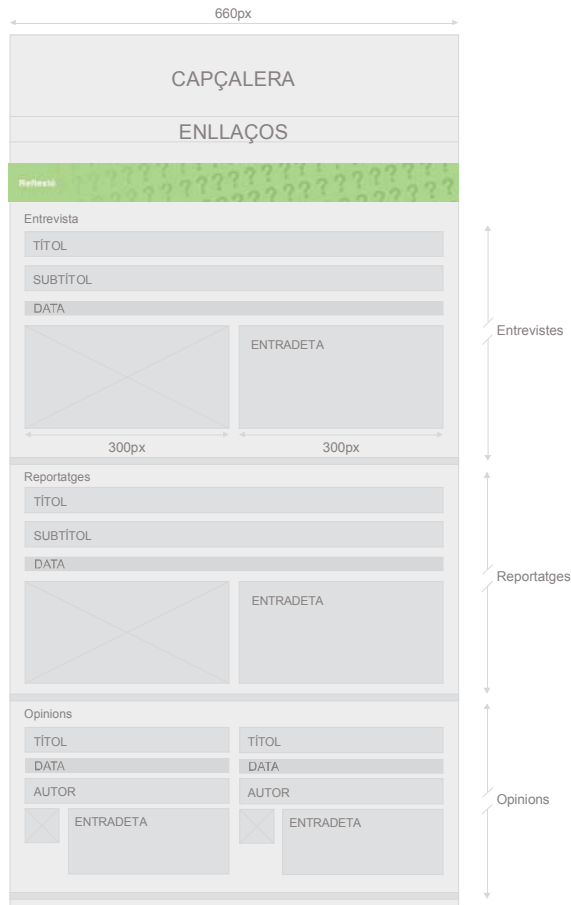
Tipus Peça	Tipus A Sense imatge destacada	Tipus B Amb imatge destacada d'amplada completa	Tipus C Amb imatge destacada al 50%	Tipus D L'especial
Notícia	-	✓	✓	-
Opinió	✓	-	-	-
Entrevista	-	✓	-	-
Reportatge	-	✓	-	-
Recurs	-	✓	✓	-
Bona Pràctica	-	✓	✓	-
La Dada	-	✓	✓	-
Acte d'Agenda	✓	-	✓	-
Article Tècnic	✓	✓	✓	-
Especial	-	-	-	✓

C.1.3.10. El Butlletí

La pàgina del butlletí presenta un resum dels continguts de la web, estructurats en diferents blocs d'informació. Els continguts del butlletí es creen automàticament a partir dels continguts de les diferents peces d'informació.

A continuació es mostra el format de cada un dels blocs.

CAPÇALERA I REFLEXIÓ

NOTÍCIES

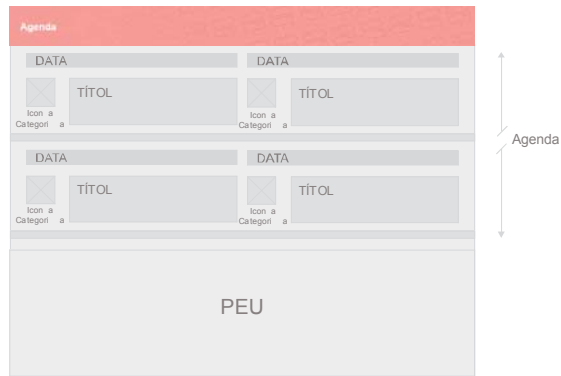
RECURSOS, BONES PRÀCTIQUES I LA DADA

ESPECIALS

AGENDA

C.1.4. Ús i proporció de les imatges

Les imatges de Sostenible aniran preferentment en format horitzontal, i optimitzades per a web 72 PPI en format JPG, PNG o GIF. Es recomana guardar les fotografies en format JPG i els gràfics o infografies en GIF o PNG.

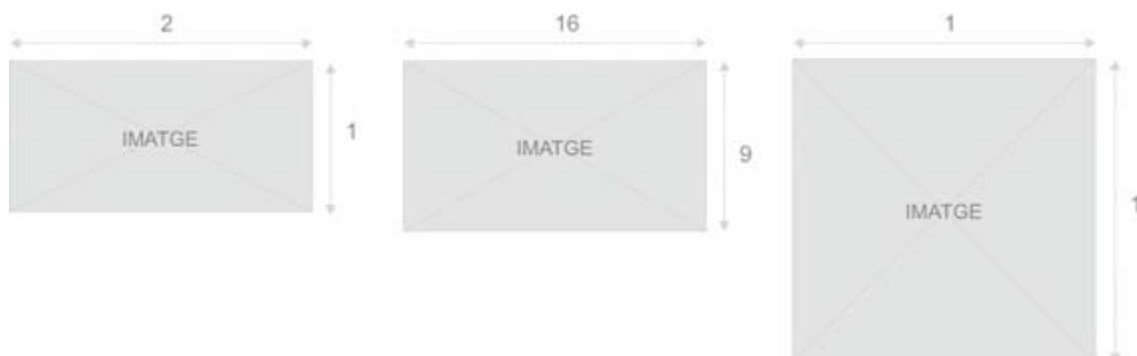
El format PNG (acrònim de *Portable Network Graphics*) és un format gràfic basat en un algoritme de compressió sense pèrdua, de manera que permet emmagatzemar imatges amb una major profunditat de contrast i altres dades importants.

Les imatges usades al lloc web han de respectar els drets de propietat intel·lectual. Així, s'usaran principalment el fons d'imatges de la Diputació de Barcelona, així com fons d'imatges lliures (*Pixabay...*). Per a altres orígens caldrà sol·licitar el corresponent permís d'ús. El nom i autoria de la imatge es posarà al subtítol de la imatge, si gràficament és possible, si no al final del text.

La proporció habitual per a les imatges destacades és de 2:1 entre amplada i alçada. Tot i que en ocasions l'alçada de la imatge pot ser diferent en funció del contingut de la imatge.

La resta d'imatges que s'inclouen en els continguts de la web també aniran preferentment en format horitzontal. En aquest cas la relació d'aspecte entre l'amplada i l'alçada pot variar però habitualment es mourà entre el format 2:1, passant pel format de vídeo 16:9 fins al quadrat 1:1.

A continuació es presenten els diferents formats d'imatges que usarem a la web i les dimensions mínimes que han de tenir per a garantir una bona visualització.

C.1.4.1. Imatges per a les peces d'informació

Les imatges que es mostren a les peces d'informació es poden dividir en dues parts:

- Imatge destacada
- Imatges que s'inclouen en el cos de la informació

LA IMATGE DESTACADA

La imatge destacada de la peça d'informació es pot presentar en format d'amplada completa (1) de la columna principal o en format d'ocupar la meitat de l'amplada (2) de la columna principal.

Així, l'amplada mínima recomanada per a les imatges destacades on la imatge ocupa tota l'amplada de la columna és de 723 píxels. Per a les imatges que ocupin la meitat de l'amplada de la columna serà de 375 píxels.

IMATGES AL COS DE LA PEÇA

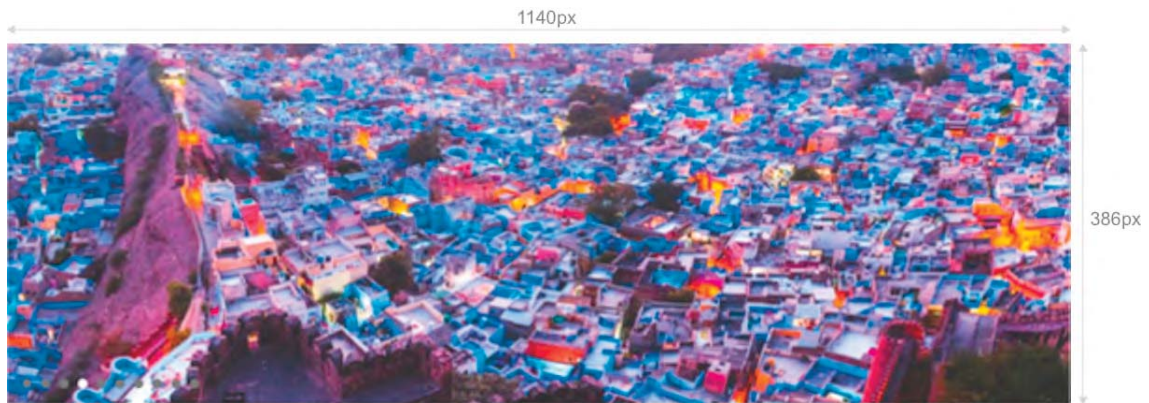
Tal com s'ha indicat a l'inici d'aquest capítol, les imatges que s'incorporin al cos de les peces d'informació aniran preferentment en format horitzontal.

En aquest cas la relació d'aspecte entre l'amplada i l'alçada pot variar però habitualment es mourà entre el format 2:1, passant pel format de vídeo 16:9 fins al quadrat 1:1.

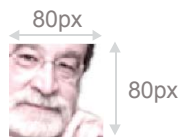
C.1.4.2. Imatges del Slider de la Portada

Les imatges destinades al *Slider* tindran unes mides mínimes de 1140×386 píxels per tal de conservar una qualitat adequada.

C.1.4.3. Imatges dels Autors

Les imatges que s'incorporen a la franja d'autors d'opinions són les fotografies d'autor, que es presenten en el següent format i dimensions:

C.1.4.4. Imatge destacada a la pàgina 'Especials'

En el cas dels especials la imatge destacada ocuparà l'amplada total de pàgina, és a dir 1140×386 píxels.

C.1.4.6. Imatges del Butlletí

Les imatges que es mostren en els butlletins s'incorporen automàticament a partir de la imatge destacada que s'ha incorporat a cada peça d'informació. En els casos on sigui necessari introduir les imatges manualment al butlletí es tindran en compte les següents mides:

- a) Format 2:1 a 300×150 , per a imatges

- b) Format 16:9 a 300×169 , per a imatges referents a vídeos.

En casos especials (com per exemple a l'entrevista o al reportatge) l'alçada de les imatges pot incrementar-se lleugerament, però sempre mantenint l'amplada de 300 píxels.

C.1.5. Ús i proporció de les icones

Les icones que apareixen a Sostenible són les icones que s'usen a les diferents seccions de la web. Aquestes són:

- a) Agenda
- b) Butlletí
- c) Capçaleres i navegació de la web

A continuació es detallen les mides que tindran les icones a les diferents seccions:

ICONES A L'AGENDA

Les icones que apareixen a l'agenda tenen un disseny propi i tindran la següent mida:

ICONES AL BUTLLETÍ

Les icones que apareixen al butlletí tenen un disseny propi i tindran la següent mida:

ICONES A CAPÇALERES I NAVEGACIÓ DE LA WEB

Les icones que apareixen a les capçaleres i que s'usen per a la navegació de la web tenen un disseny estàndard i tindran la següent mida:

Aquestes icones aniran acompanyades del text explicatiu.

 Totes les opinions

C.1.5.1. Galeria d'ícones

Aquestes són les ícones que actualment es fan servir. Se n'afegiran de noves a mida que es necessitin.

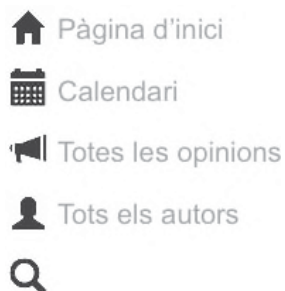
Si es necessita alguna icona que no està representada al conjunt d'ícones es demanarà al Consell de Redacció, qui la sol·licitarà a la Diputació de Barcelona.

ICONES AMB DISSENY PROPI

ICONES AMB DISSENY ESTÀNDAR

Són ícones extretes de la galeria d'ícones “*GlyphiconsHalflings*” (<http://glyphicons.com/>). Alguns exemples de les ícones estàndards usades són:

C.1.6. Pautes d'estil per a audiovisuals

Els vídeos utilitzats a Sostenible aniran preferentment en format horitzontal 16:9, i en formats estàndard d'internet, utilitzats per Youtube o Vimeo.

A la taula següent es mostren els paràmetres preferents per usar vídeos al lloc web de Sostenible. Per a vídeos de producció pròpia es prendran els valors màxims de la taula i en el cas de vídeos de producció aliena es procurarà obtenir el màxim de qualitat per a garantir uns mínims en la qualitat de la visualització.

Contenidor	MP4
Còdec d'àudio	AAC-LC
Còdec de vídeo	H.264
Velocitat de fotogrames	24, 25 i 30 fps
Taxa de bits	1080p (8Mbps o 10Mbps) 720p (5 Mbps o 6.5 Mbps)
Resolució	720p HD – 1280 × 720 1080p HD – 1920 × 1080
Proporció	16:9

C.1.6.1. Grafisme

El grafisme consisteix en el disseny i composició dels elements gràfics que intervenen en el vídeo. Els principals elements de grafisme són:

CARETA D'ENTRADA O CAPÇALERA

És el conjunt d'imatges i música que presenta el logotip de Sostenible com a productor del vídeo. Quan el vídeo està relacionat amb algun esdeveniment concret, s'inclou també el títol de l'acte.

LA MOSCA

És el logotip sobreimpressionat a les imatges que apareix en un angle de la pantalla i que identifica que la producció és de Sostenible.

Exemple d'ús de la mosca:

RÈTOLS

És l'element gràfic que s'utilitza per indicar el nom de la persona entrevistada. També els farem servir per incloure les preguntes i per a ressaltar informació de l'entrevista.

Alguns exemples de rètols són:

CARETA DE SORTIDA

S'utilitza el mateix conjunt d'imatges que a la careta d'entrada tot i que no s'afegeix la part de música.

C.1.6.2. Vídeos de producció pròpia

Els vídeos de producció pròpia més habituals a Sostenible són els de les entrevistes. Normalment l'entrevistador no està visible, el protagonisme és només per a l'entrevistat. No obstant, el format de conversa amb un entrevistador es pot utilitzar puntualment en esdeveniments especials i/o quan l'entrevistador també és un personatge conegut.

També es poden elaborar reportatges i notícies en vídeo. En aquests casos han de seguir l'estil visual que ja ha quedat marcat en les entrevistes elaborades.

Els vídeos de producció pròpia que s'elaborin es penjaran al canal de YouTube de Sostenible.

Els paràmetres tècnics per a la elaboració de vídeo per a entrevistes són els indicats per YouTube i amb els següents valors recomanats mínims:

Contenidor	MP4
Còdec d'àudio	AAC-LC
Còdec de vídeo	H.264
Velocitat de fotogrames	Mínim 24fps
Taxa de bits	1080p (10Mbps)
Resolució	1080p HD – 1920 × 1080
Proporció	16:9

ENTREVISTES SENSE PRESENTADOR

L'entrevista sense presentador és la més habitual a Sostenible.

Els vídeos per a entrevistes s'elaboraran segons els següents criteris:

Criteris d'estil:

- Durada: la durada de l'entrevista serà inferior a 15 minuts, preferentment de 10-12 minuts.
- Gravació: es realitzarà una gravació de l'entrevista amb dues càmeres, una amb primer pla de l'entrevistat i l'altre amb un pla mitjà de l'entrevistat. L'entrevistador no apareix a la gravació.
- Les dues càmeres estaran a la mateixa banda de l'eix d'acció entre entrevistat-entrevistador.
- Careta de Sostenible a l'inici i al final.
- Música de fons (-20dB).
- No hi ha moviment de les càmeres.
- Punt de vista: la gravació es realitza a l'altura dels ulls de l'entrevistat.

Criteris de disseny:

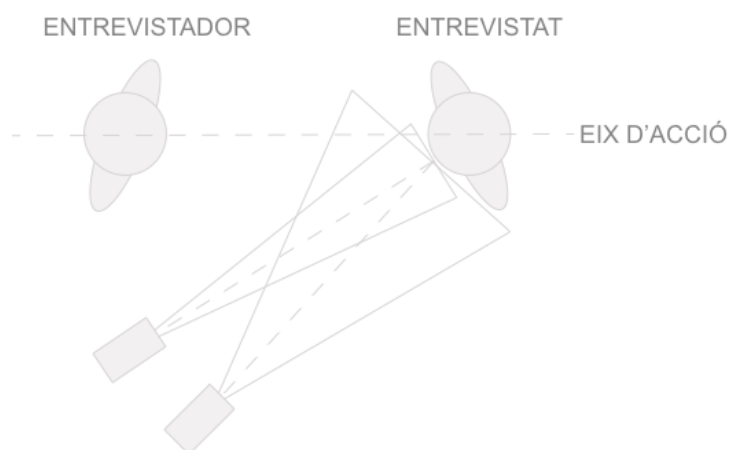
- Icones: Es farà ús de les icones estàndard recollides a l'apartat 0.
- Tipografies: les tipografies usades per a textos i destacats seran la **Arial** o **Raleway** en diferents pesos.
- Rètol amb nom i càrrec de l'entrevistat sobreimprès en fons transparent dins de la primera resposta. L'entrevistat apareix en primer pla.
- Rètols de Preguntes: el text de les preguntes serà de màxim tres línies i es presentarà sobre pantalla blanca amb durada suficient per a poder llegir-lo (entre 6 i 10 segons depenent de la llargada de les preguntes).
- Transicions de fos a blanc entre rètols de preguntes i gravació.

Les parts del vídeo d'una entrevista són les següents:

- Capçalera de Sostenible
- Pàgina en blanc amb el nom i càrrec de l'entrevistat.
- Música de fons durant tota l'entrevista.
- Pàgina en blanc amb la pregunta.
- Resposta de l'entrevistat alternant primer pla i pla mig.
- Es repeteix el format pregunta-resposta fins al final.
- Tancament de Sostenible

La posició de les càmeres:

Exemple d'entrevista sense presentador:

- Primer pla:

- Pla mitjà:

ENTREVISTES AMB PRESENTADOR

L'entrevista amb presentador s'utilitzarà quan es vulgui destacar també la figura del periodista, per exemple en esdeveniments on hi hagi presentadors de televisió o similars. També quan la revista consideri oportú pel propi entrevistat o acte.

Criteris d'estil:

- Durada: la durada de l'entrevista serà inferior a 15 minuts.
- Gravació: es realitzarà una gravació de l'entrevista amb dues càmeres, una amb pla mig curt de l'entrevistat i l'altre amb un pla general de l'entrevistat i entrevistador.
- Les dues càmeres estaran a la mateixa banda de l'eix d'acció entre entrevistat-entrevistador.
- Careta de Sostenible a l'inici i al final.
- Música de fons (-20dB).
- No hi ha moviment de les càmeres.
- Punt de vista: la gravació es realitza a l'altura dels ulls de l'entrevistat.

Criteris de disseny:

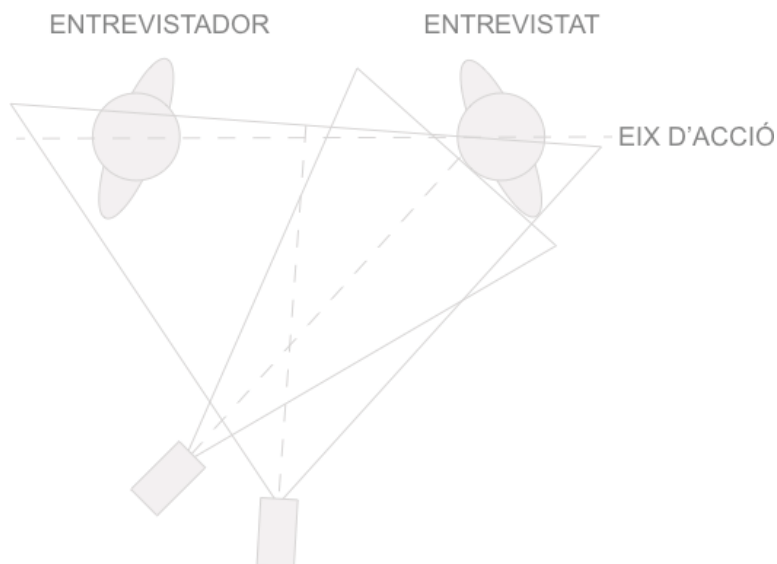
- Icones: Es farà ús de les icones estàndard recollides a l'apartat 0.
- Tipografies: les tipografies usades per a textos i destacats seran la **Arial** o **Raleway** en diferents pesos.
- Rètol amb nom i càrrec de l'entrevistat sobreimprès en fons transparent dins de la primera resposta. L'entrevistat apareix en primer pla.
- Rètols de Preguntes: el text de les preguntes serà de màxim tres línies i es presentarà sobre pantalla blanca amb durada suficient per a poder llegir-lo (entre 6 i 10 segons depenent de la llargada de les preguntes).
- Transicions de fos a blanc entre rètols de preguntes i gravació.

Les parts del vídeo d'una entrevista són les següents:

- Capçalera de Sostenible
- Pàgina en blanc amb el nom i càrrec de l'entrevistat.
- Música de fons durant tota l'entrevista.
- Pàgina en blanc amb la pregunta.
- Resposta de l'entrevistat alternant primer pla i pla mig.
- Es repeteix el format pregunta-resposta fins al final.
- Tancament de Sostenible

La posició de les càmeres:

Exemple d'entrevista amb presentador:

- Pla mig curt de l'entrevistat

- Pla general d'entrevistador i entrevistat

ENTREVISTES AMB PRESENTADOR (ALTRES FORMATS)

Aquest format d'entrevista és una variant del format d'“entrevista amb presentador” descrit a l'apartat anterior. La diferència bàsicament es centra en la ubicació de l'entrevistat i l'entrevistador que no seria asseguts.

Un exemple d'aquests altres formats podria ser el que es mostra en la imatge següent, on l'entrevistat i l'entrevistador estan caminant per un recinte. L'objectiu d'aquest canvi de format és incloure en l'entrevista altres elements que es volen destacar com pot ser la ubicació. En l'exemple, el recinte modernista de Sant Pau a Barcelona.

C.1.6.3. Vídeos de producció aliena

Els vídeos de producció aliena es poden utilitzar a qualsevol peça d'informació, preferentment a reportatges, recursos, bones pràctiques i notícies. S'haurà de vetllar per obtenir uns vídeos de qualitat.

C.1.7. Definició d'un estil per infografies

Les infografies són eines de comunicació visual que representen, resumeixen i expliquen, de manera atractiva i fàcil d'assimilar, molta informació en poc espai.

A més a més d'ésser útils com a eina de comunicació, són especialment recomanables quan el tema a tractar és massa complex i difícil d'explicar.

En el lloc web Sostenible s'utilitzaran infografies de tipus informatives i didàctiques.

Les infografies de producció pròpia hauran de tenir coherència visual amb la identitat visual de Sostenible, i hauran de tenir en compte els elements propis de disseny:

- Logotip: ha de ser fàcil de reconèixer la imatge de Sostenible
- Tipografia: s'utilitzaran preferentment les tipografies identificades **Arial** o **Raleway** en els diferents pesos.
- Imatges: les fotografies, les icones o les il·lustracions que s'incloguin han de ser coherents amb l'estil de Sostenible.
- Colors: un altre dels elements que pot relacionar el contingut visual amb Sostenible és l'ús dels colors corporatius.
- To: el to de comunicació utilitzat en les infografies serà formal i informatiu, però àgil i clar.

C.1.7.1. Beneficis de l'ús d'infografies

L'avantatge principals de les infografies és la gran viralitat que poden tenir, ja que són fàcils de compartir i permeten arribar a més persones amb relativa facilitat.

Altres beneficis que poden aportar són per exemple:

- Romandre a la memòria dels usuaris més temps que un text.
- Potenciar la imatge corporativa.
- Aportar valor afegit als usuaris.
- Augmentar el temps que els usuaris passen al lloc web.
- Transmetre grans quantitats d'informació en poc espai.
- Apropar qüestions complexes als usuaris.
- Consolidar l'estil visual de Sostenible.

C.1.7.2. Tipus d'infografies

Quan es creen continguts tenim l'opció de fer-los amb un objectiu unidireccional, o fer-los pensant en interactuar amb l'usuari i crear un canal bidireccional.

En base a l'objectiu que es desitgi i l'ús que se'n vulgui donar, podem optar per dos tipus d'infografies: planes i interactives.

INFOGRAFIES PLANES

Les planes són les més comuns, ja que són més fàcils de crear i més virals.

Les infografies planes són totes aquelles que presenten un arxiu d'imatge (habitualment JPG o PNG), i que en un únic pla recullen tota la informació, sense permetre la navegabilitat a dins d'ella.

- Avantatges:
  - o Disseny: es tracta de dissenyar una única imatge que resumeix tot el contingut, de manera que és més fàcil d'elaborar.
  - o Difusió: al tractar-se d'arxius únics, es poden adjuntar de manera senzilla a les xarxes socials o correu electrònic.
  - o Visualització: tots els navegadors i dispositius estan preparats per a poder obrir una imatge, així que no presenta problemes de compatibilitat
- Inconvenients:
  - o Mida limitada: malgrat que es poden crear imatges de diferents mides, sempre hi haurà la limitació d'un únic nivell.
  - o Post-edició limitada: una vegada s'ha publicat el contingut, no es pot modificar l'arxiu que ha arribat als usuaris. Tots els canvis que es vulguis incloure posteriorment caldrà tornar a publicar o difondre.

INFOGRAFIES INTERACTIVES

Tot i ser les menys freqüents, funcionen molt bé per a presentar informació extensa o complexa.

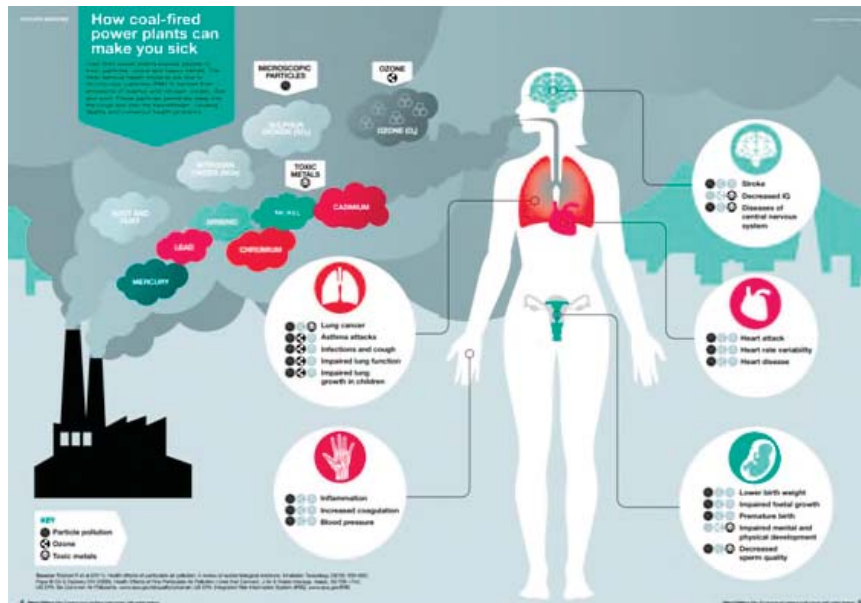
Les infografies interactives són aquelles que permeten als usuaris navegar, com si estiguessin a una pàgina web, i presenten la informació en varis nivells.

- Avantatges:
  - o Mida il·limitada: al poder presentar informació en varis nivell, es disposa de tot l'espai que es requereixi per a treballar, sense perdre de vista l'objectiu de resumir la informació, i la facilitat de navegació.
  - o Visualització adaptada: són aplicacions o lloc web, per tant se'ls pot aplicar un disseny adaptat a diferents mides de pantalla (responsiu).
  - o Post-edició il·limitada: l'element que es publica o difon en aquest cas és la URL on està allotjada la infografia, i per tant es pot modificar la informació sempre que es necessiti.
- Inconvenients:
  - o Difusió: es publica o difon l'adreça i no l'arxiu, de manera que pot resultar menys visual i atractiu.
  - o Desenvolupament: requereixen de més temps i esforç per a la seva elaboració.
  - o Visualització: cal tenir en compte que no tots els navegadors i dispositius poden ser compatibles amb els formats usats.

A Sostenible es publicaran preferentment infografies planes, tot i que de manera puntual es poden crear infografies interactives.

Aquest són alguns exemples de les infografies que poden ser publicades a la pàgina.

Exemples d'infografies planes:

Exemples d'infografies interactives:

- Enllaç: <http://lameva.barcelona.cat/querespines/ca>

Què hi ha a l'aire ?

Quines substàncies contaminants s'hi poden trobar?

La contaminació empitjora la qualitat de l'aire i afecta la salut de les persones. Saps quins són els components que més ens perjudiquen?

Clica sobre cada recipient de vidre i descobreix com es genera cada contaminant i com afecta la salut.

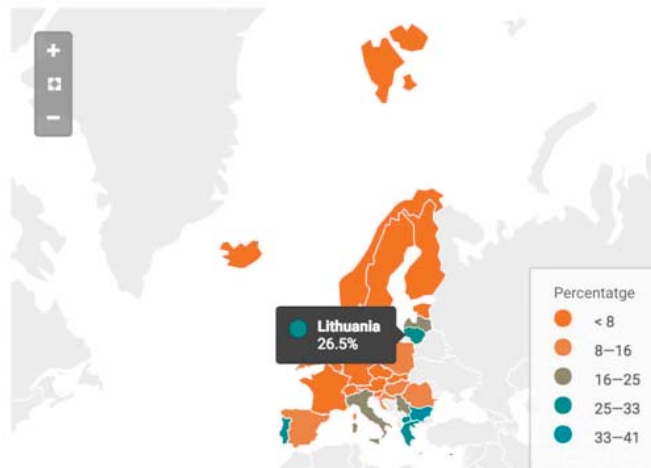

Comparteix aquest contingut

- Enllaç: <http://www.naciodigital.cat/noticia/102750/casese/fredes>

(Passar per sobre del mapa per veure dades per països)

Passar per sobre dels països per veure el percentatge de llars que no poden mantenir l'habitatge a la temperatura adequada
(Font: Eurostat)

C.1.8. Disseny de destacats de text

Quan treballem en els continguts de les peces d'informació, és recomanable destacar informació concreta present en el cos del contingut més enllà de marcar-lo en negreta.

Aquests destacats es mostren entre el text amb un format i disseny específic que el fa més visual i agradable, i ahora permet mostrar al lector la informació important, com per exemple: cites d'un autor o de l'entrevistat; o dades d'especial importància.

Les característiques principals d'aquests destacats de text són:

- Tipografia: es fa ús d'una tipografia diferent de la bàsica de manera que generi contrast. Com que la tipografia bàsica de d'estil *sans-serif*, en el cas dels destacats s'usarà una tipografia *serif*.
- Color: es fa ús d'un color diferent al color utilitzat en el cos de la peça informativa.
- Mida de text: la mida del text serà més gran.
- Símbols: en casos concrets com per exemple en les cites d'autors o de l'entrevista, s'inclouen les cometes a l'inici i al final de la cita.
- Mida del destacat: la mida horitzontal del destacat serà com a màxim del 50% de l'amplada de la columna. A pantalles petites l'amplada serà del 100% de l'amplada de la columna.
- Fons del destacat: el fons serà en color blanc al destacar-se ja el color del text.

Exemple amb color taronja (HEX: #ed6e29)

Inclou una sèrie d'experiències pilot sobre el territori. Ens en pot parlar breument?
 MEDACC -acrònim en anglès d'Adaptant la Mediterrània al Canvi Climàtic- és un projecte de 5 anys de durada (juliol 2013-juliol 2018), cofinançat pel Programa LIFE+ (Polítiques Ambientals i Governança) de la Unió Europea i compta amb la participació de 4 institucions diferents: FOCCC, que n'és el soci coordinador, el CREA, l'Institut Pirenaic de Ecologia-CSCIC i FIRTA.

"Hi ha una reducció significativa de cabals a la capçalera de la Muga, Segre i Ter com a conseqüència d'una reducció de la precipitació i un increment de l'evapotranspiració"

MEDACC neix amb l'objectiu de provar solucions innovadores orientades a adaptar els nostres sistemes agroforestals i urbans als impactes del canvi climàtic. Ho fa, especialment, a partir de la posada en marxa d'activitats demostratives (proves pilot) en tres conques representatives de Catalunya (la Muga, el Segre i el Ter). Aquestes són les principals accions de MEDACC:

- Participació d'actors en diferents fases del projecte, aportant el seu coneixement i experiència.
- Avaluació dels principals impactes del canvi climàtic i les vulnerabilitats territorials de les tres conques.
- Identificació d'aquelles àrees, sistemes i sectors econòmics més sensibles al canvi climàtic.

-Diagnosi de quines mesures d'adaptació s'han aplicat prèviament a les conques d'estudi i quin efecte han tingut.
 -Definició de noves mesures d'adaptació (gestió de l'aigua, conreus i boscos); algunes d'aquestes noves mesures s'implementen en proves pilot (agrícola i forestal).
 -Seguiment i monitoratge dels efectes de les proves pilot a les tres conques.
 -Difusió dels resultats a diferents xarxes i plataformes.

Exemple amb color verd (HEX: #0e9a9e)

Inclou una sèrie d'experiències pilot sobre el territori. Ens en pot parlar breument?
 MEDACC -acrònim en anglès d'Adaptant la Mediterrània al Canvi Climàtic- és un projecte de 5 anys de durada (juliol 2013-juliol 2018), cofinançat pel Programa LIFE+ (Polítiques Ambientals i Governança) de la Unió Europea i compta amb la participació de 4 institucions diferents: FOCCC, que n'és el soci coordinador, el CREA, l'Institut Pirenaic de Ecologia-CSCIC i FIRTA.

"Hi ha una reducció significativa de cabals a la capçalera de la Muga, Segre i Ter com a conseqüència d'una reducció de la precipitació i un increment de l'evapotranspiració"

MEDACC neix amb l'objectiu de provar solucions innovadores orientades a adaptar els nostres sistemes agroforestals i urbans als impactes del canvi climàtic. Ho fa, especialment, a partir de la posada en marxa d'activitats demostratives (proves pilot) en tres conques representatives de Catalunya (la Muga, el Segre i el Ter). Aquestes són les principals accions de MEDACC:

- Participació d'actors en diferents fases del projecte, aportant el seu coneixement i experiència.
- Avaluació dels principals impactes del canvi climàtic i les vulnerabilitats territorials de les tres conques.
- Identificació d'aquelles àrees, sistemes i sectors econòmics més sensibles al canvi climàtic.

-Diagnosi de quines mesures d'adaptació s'han aplicat prèviament a les conques d'estudi i quin efecte han tingut.
 -Definició de noves mesures d'adaptació (gestió de l'aigua, conreus i boscos); algunes d'aquestes noves mesures s'implementen en proves pilot (agrícola i forestal).
 -Seguiment i monitoratge dels efectes de les proves pilot a les tres conques.
 -Difusió dels resultats a diferents xarxes i plataformes.

D. GUIA DE XARXES SOCIALS

D.1. Introducció

El creixement de les xarxes socials com a font d'informació és una de les principals tendències en la comunicació al món. Així ho constata el darrer informe del *Reuters Institute for the Study of Journalism*, per exemple. De fet, més de la meitat dels enquestats a l'estudi, un 51%, afirma que cada setmana les fa servir amb aquesta finalitat. I gran part d'ells ho fan a través del mòbil, el dispositiu més utilitzat (53%) per accedir a les notícies dels mitjans de comunicació. Així doncs, els mitjans són cada vegada més dependents de les xarxes com a porta d'entrada dels seus lectors.

Sostenible no és un cas apart. Les xarxes, després del butlletí quinzenal de notícies, són la segona via d'accés als continguts de la revista. Més de 10.000 persones, majoritàriament a través de twitter i facebook, però també a instagram i el canal de youtube,, segueixen les piulades i post de Sostenible.

Com a mitjà de la Xarxa de ciutats i pobles cap a la Sostenibilitat, l'estratègia de xarxes socials de Sostenible forma part de l'estratègia 2.0 global de la Xarxa, i per tant es vincula a l'ecosistema de xarxes socials de l'entitat. Per tant en aquesta guia integrarem els principis de la Institució, en referència a la comunicació digital, amb les especificitats i dinàmiques pròpies de la publicació.

Més que cap altra part d'aquest llibre d'estil, la Guia de Xarxes Socials és un document viu que s'anirà modificant i enriquint en funció dels canvis d'estratègia que es generen des de la pròpia Xarxa, les decisions del Consell de Redacció en referència a les xarxes actives de la publicació, les pròpies novetats en el camp de la comunicació digital i els recursos econòmics amb què es doti la gestió de la publicació, que sens dubte seran determinant per tenir una major o menor de presència a les xarxes socials.

Aquesta és doncs una guia bàsica que marca les línies principals de la presència de Sostenible a les xarxes i que s'anirà enriquint amb la feina diària de gestió i les dotacions de pressupost.

D.2. Principis bàsics de presència de Sostenible amb els lectors a les xarxes

- Sostenible, en la seva comunicació a les xarxes socials, haurà de mantenir sempre un to formal i informatiu.
- S'actuarà amb el màxim respecte cap a tots els ciutadans, les seves opinions i crítiques.
- Les publicacions s'adequaran a la missió de Sostenible i en especial al principi deservi públic.
- Cal tenir present sempre la responsabilitat ètica de no barrejar opinió i informació.
- Cal mantenir equanimitat respecte a partits polítics i institucions.
- Els diferents perfils d'identitats mostraran coherència identitària i relacional en els espais on siguin presents (llenguatge, to, nom, identitat gràfica).
- Cal tenir present, també a les xarxes, el codi deontològic de l'ètica periodística.

D.3. Els perfils de Sostenible

Sostenible està present a **twitter, facebook, instagram i youtube**. Actualment la xarxa més activa és twitter, amb el perfil @sosteniblecat, on el mitjà és seguit per prop de 8.400 seguidors. La pàgina de facebookde Sostenible, <https://www.facebook.com/sostenible.cat>, és seguida per 2.000 persones, i finalment, instagram, on la publicació té un perfil molt recent, compta més de 500 seguidors.

Aquestes seran les quatre comunitats digitals on Sostenible tindrà presència. Caldrà valorar en Consell de Redacció la incorporació a noves xarxes i/o els canvis de presència en les xarxes actuals, lligats a canvis del propi mercat de comunitats digitals i la pròpia estratègia, marcada per requeriments econòmics, de les pròpies xarxes, com ara el Facebook Ads, o els propis recursos de què disposi la publicació.

L'objectiu de ser presents a twitter, facebook i youtube és principalment augmentar la visibilitat dels continguts generats per Sostenible. Com hem esmentat, les xarxes socials són avui una porta d'entrada principal als continguts periodístics. D'altra banda, estar a les xarxes també significa oferir al lector la possibilitat d'interactuar amb l'equip de redacció d'una manera àgil i ràpida, i al mateix temps permet al mitjà de comunicació generar debat i reflexió.

En aquest sentit, cal destacar, que les xarxes també vehiculen avui les opinions i consideracions que els lectors volen expressar a través de Sostenible, i per tant han substituït el tradicional espai reservat per les opinions

dels lector, les ‘Cartes al Director’, que han desaparegut de la publicació.

L’objectiu de ser a instagram és crear una comunitat que permeti accedir a imatges de qualitat i generar un flux de material gràfic cap a la revista.

D.4. Criteris d’actuació a les xarxes socials

D.4.1. A qui ens dirigim?

Els usuaris als quals s’adrecen els perfils de Sostenible són majoritàriament persones de Catalunya, interessades en la informació ambiental, però també membres d’entitats del tercer sector, gestors municipals etc. En segon terme ciutadans i institucions del País Valencià i les Illes.

D.4.2. A qui seguim?

Els comptes de twitter i instagram de Sostenible (@sosteniblecat) segueixen els comptes de la Diputació de Barcelona i la Xarxa de ciutats i pobles cap a la sostenibilitat, altres diputacions, generalitat, ajuntaments, altres institucions estatals o internacionals, mitjans de comunicació, entitats ambientalistes i socials, periodistes, activistes i en general aquella ciutadania que aporta informació i imatges de qualitat a la xarxa.

Es tracta de crear al voltant dels perfils una dinàmica de comunitat a l’hora de compartir informació pròpia i fer accessible informació de qualitat generada per altres actors.

D.4.3. Idioma

La llengua preferent és el català, encara que es poden respondre comentaris en altres llengües si algun usuari s’adreça a nosaltres en un altre idioma.

Els articles que es publiquen en castellà, cosa que ocorre de manera puntual, es piularan en castellà. S’aprofitarà aquest fet excepcional per buscar repercussió als perfils i mitjans que piulen en castellà.

D.4.4. Contingut

Publicarem la informació publicada a Sostenible. Tindrà una especial rellevància la informació pròpia, com

reportatges, entrevistes i opinió. Aquest serà el contingut principal. No obstant, també es poden publicar continguts interessants d'altres mitjans, institucions o entitats, així com actes d'agenda que per la dinàmica de publicació no s'ha incorporat a la revista, etc.

No publicarem activitats o informacions de partits polítics, ni de càrrecs polítics.

Tot i que el to de les publicacions a les xarxes pot ser més col·loquial, ha de ser sempre informatiu, en línia amb l'estil i la missió de la revista. Això serà especialment important quan es piulen continguts dedicats a l'educació ambiental o la modificació d'hàbits o actituds. Caldrà fer-ho sempre des de l'òptica d'un mitjà de comunicació, diferenciar-se dels perfils de les institucions i entitats que es dediquen a l'educació i conscienciació ambiental.

Redirigirem sempre que sigui possible al web de Sostenible per donar al lector diversos nivells d'aprofundiment en la informació i generar trànsit de visites al web.

D.4.5. Imatges i vídeos

És important acompanyar les entrades a les xarxes amb imatges i vídeos per tenir més èxit i interacció. Cal destacar que les imatges, a totes les xarxes, ens permeten etiquetar altres perfils, i per tant obtenir més visibilitat.

Pel que fa a Instagram, una xarxa visual, és important publicar imatges i vídeos de qualitat. En aquest cas caldrà proveir-se de bones fonts d'imatges gratuïtes o pròpies, i utilitzar el banc d'imatges que la Diputació de Barcelona posa al nostre abast.

D.4.6. Periodicitat i horaris

Actualment certes eines de gestió, com el *hootsuite*, ens permeten planificar els continguts d'algunes xarxes, com Twitter. Per tant, aprofitarem aquesta tecnologia per publicar de manera regular.

Pel que fa a Twitter, piularem diàriament, tot i que els caps de setmana baixarà la intensitat de publicacions. Caldrà piularen les franges amb més audiència; les millors hores són al migdia i a la nit. Així doncs, prioritzarem la publicació de tuïts de 12 a 14.30h i de 19 a 21h.

Com a referència, tenim a la nostra disposició el Protocol d'actuació de Twitter de la Diputació de Barcelona,

que determina que: “en circumstàncies normals es considera que es poden fer d’1 a 10 tuïts diaris, excepte quan es retransmeti un acte en directe, en què pot interessar de publicar-ne més perquè els usuaris puguin seguir les idees substantives de l’esdeveniment o s’informi sobre emergències”

D’altra banda, es recomanable publicar més d’una vegada els continguts destacats i propis de Sostenible, per tant es repetiran els tuïts en diferents dies, per augmentar la seva visibilitat.

Pel que fa a facebook, les seves noves condicions de publicació han fet que sigui menys atractiu publicar en les pàgines, si no es vol invertir en patrocinis. De totes maneres, caldrà mantenir viva la pàgina publicant almenys totes les setmanes. Respecte a la tria de continguts a publicar, prioritzarem els propis (reportatge, entrevista, opinió...) i els articles i notícies més destacades. El Consell de Redacció haurà de valorar l’oportunitat de fer petites inversions econòmiques si es vol augmentar la visibilitat.

L’hora més freqüent en què els usuaris consulten Facebook és entre les 11.30 i les 14h al matí i les 19.30 i les 22h al vespre.

S’actuarà sempre que sigui possible tenint com a referència el Protocol d’actuació de Facebook de la Diputació de Barcelona, el qual estableix: “Tot i que no hi ha un consens sobre la quantitat de posts a publicar al dia, s’aconsella no atabalar l’usuari amb un número elevat de publicacions. Més val poques publicacions però de qualitat que moltes. La xifra pot variar lleugerament en funció del dia de la setmana i les activitats o notícies aparegudes però la mitjana serà d’entre 1 i 4 posts al dia. En tot cas s’aconsella no publicar-ne més de 4 al dia.

Instagram és una xarxa dinàmica, però requereix una inversió gran de temps per crear una gran xarxa de perfils seguidors, amb els que cal interactuar per a que interactuen. La dedicació a aquesta xarxa serà, en general, inferior a les altres dues.

Les millors hores per publicar a instagram són a primera hora del matí i al vespre, quan els usuaris són més actius i pengem més imatges.

De nou, la referència a seguir sempre que sigui possible és el Protocol d’actuació d’Instagram de la Diputació de Barcelona, el qual estableix que el millor es: “Publicar de dilluns a divendres com a mínim un post per dia”. Tenir aquesta presència diària és un bon objectiu de futur .

En aquesta xarxa es prioritzaran les imatges de qualitat, quan més impactants millor, i no sempre relacionades amb una notícia concreta de la publicació. Aquesta serà la manera de construir una gran comunitat de seguidors, amb els quals poder interactuar i crear dinàmiques enriquidores. Un exemple són els concursos de fotografia que poden abastir i donar visibilitat a la publicació.

D.4.7. Hashtags i etiquetes

Els *hashtags* o etiquetes ens permeten anunciar la temàtica de la publicació i en ocasions emmarcar-la dintre d'un esdeveniment o conversa. Alguns exemples d'etiquetes són: #canviclimàtic, #biodiversitat, #Fòrummónlocal #CONAMA2016 etc.

Més de la meitat dels usuaris de xarxes socials utilitzen els *hashtags* o etiquetes per buscar informació del seu interès. Per tant, etiquetar el tema de la informació que publiquem ens ajuda a augmentar la seva visibilitat i impacte.

Abans de crear una etiqueta cal consultar si es fa servir. Si utilitzem una que ja s'utilitza ens permetrà participar i aportar continguts en una conversa amb altres usuaris a més de proporcionar-nos visibilitat. Per norma, les etiquetes han de ser curtes, fàcils de recordar i poder escriure i no admeten signes estranys o espais. És indiferent si porta accents o no.

D.4.8. Comentaris i interaccions

Les xarxes socials estan vives, són dinàmiques i per tant hem de respondre el més aviat possible, no més lluny de 48 hores, els usuaris que ens deixin algun comentari, ens facin alguna petició o pregunta, ja que cal tenir present que un dels objectius principals per estar presents a les xarxes és el de generar interacció amb el lector.

En cas d'algun insult o comentari que no s'escaigui, hem de decidir si no fem res, si eliminem el comentari i no fem res, l'eliminem i contestem a la persona en privat o en públic, marquem l'usuari com a spam... Tot això ho farem tenint en compte el protocol establert en cas de crisi de reputació de la Diputació de Barcelona.

D.4.9. Avaluació

Les xarxes socials són un camí de fons, però existeixen indicadors que ens poden orientar i informar si estem

acomplint els objectius. Es farà un informe anual amb l'eina Wat Social Analytics i FacebookInsights.

Un cop a l'any recollirem en un full de càlcul les principals dades estadístiques per valorar els resultats obtinguts i veure si acomplim els nostres objectius. L'informe anual ens permetrà analitzar-ne l'evolució.

Entre els principals indicadors que es mesuraran a twitterhi ha: nombre de *followers*, nombre de *detuits* emesos, nombre de RT obtinguts, nombre de mencions rebudes, nombre de DM rebuts (i respostes).

Pel que fa a instagram, entre els principals indicadors a mesurar hi ha: nombre de seguidors, nombre de fotos publicades, nombre de *likes* obtinguts, nombre de comentaris (i respostes).

Per poder avaluar l'impacte a facebook, entre els principals indicadors que es mesuraran hi ha: nombre d'admiradors aconseguits, increment de visites a la web, nombre de posts publicats, nombre de *post likes* obtinguts, nombre de comentaris rebuts pels usuaris, nombre de missatges privats rebuts (i respostes).

**Diputació
Barcelona**

Secretaria tècnica:

Diputació de Barcelona. Àrea de Medi Ambient

Carrer del Compte d'Urgell, 187. Edifici del rellotge, 2n. 08036 Barcelona

Tel. 934 022 222 Fax 934 022 493 xarxasost@diba.es www.diba.es/xarxasost